

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL

2009

Marine Institute
Foras na Mara

An Eolaíocht agus an Mhuir a Fhónamh

Chuig an Aire Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia

De réir cheanglais an Achta um Fhoras na Mara, 1991, is mór an onóir í dom Tuarascáil Bhliantúil agus Ráiteas Airgeadais Fhoras na Mara don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2009 a chur ar fáil.

Jim Fennell, Cathaoirleach

Is é Foras na Mara an ghníomhaireacht náisiúnta ag a bhfuil na feidhmeanna seo a leanas:

‘chun taighde agus forbairt mhuirí a ghabháil de láimh, a chomhordú, a chur chun cinn agus a chuidiú agus na seirbhísí sin a bhaineann le taighde agus forbairt mhuirí a chur ar fáil, i dtuairim Fhoras na Mara, a chuirfidh forbairt eacnamaíoch chun cinn agus a chruthóidh fostaíocht agus a chosnóidh an timpeallacht mhuirí.’

An tAcht um Fhoras na Mara, 1991

Ár bhFís

Geilleagar mara a mbeidh borradh faoi gan dochar don éiceachóras agus a mbeidh ár gcuid sársheirbhísí mar thaca aige

Tá grianghraif ar fud an fhoilseacháin seo faoi chóipcheart Fhoras na Mara, le caoinchead ó na daoine seo a leanas:

Andrew Downes Photography (© Foras na Mara)

David Branigan – Oceansport (© Foras na Mara)

Aodhan Fitzgerald (© Foras na Mara)

Cushla Dromgool-Regan (© Foras na Mara)

James Ryan (© Foras na Mara)

Tá grianghraif bhreise curtha ar fáil ag na daoine seo a leanas:

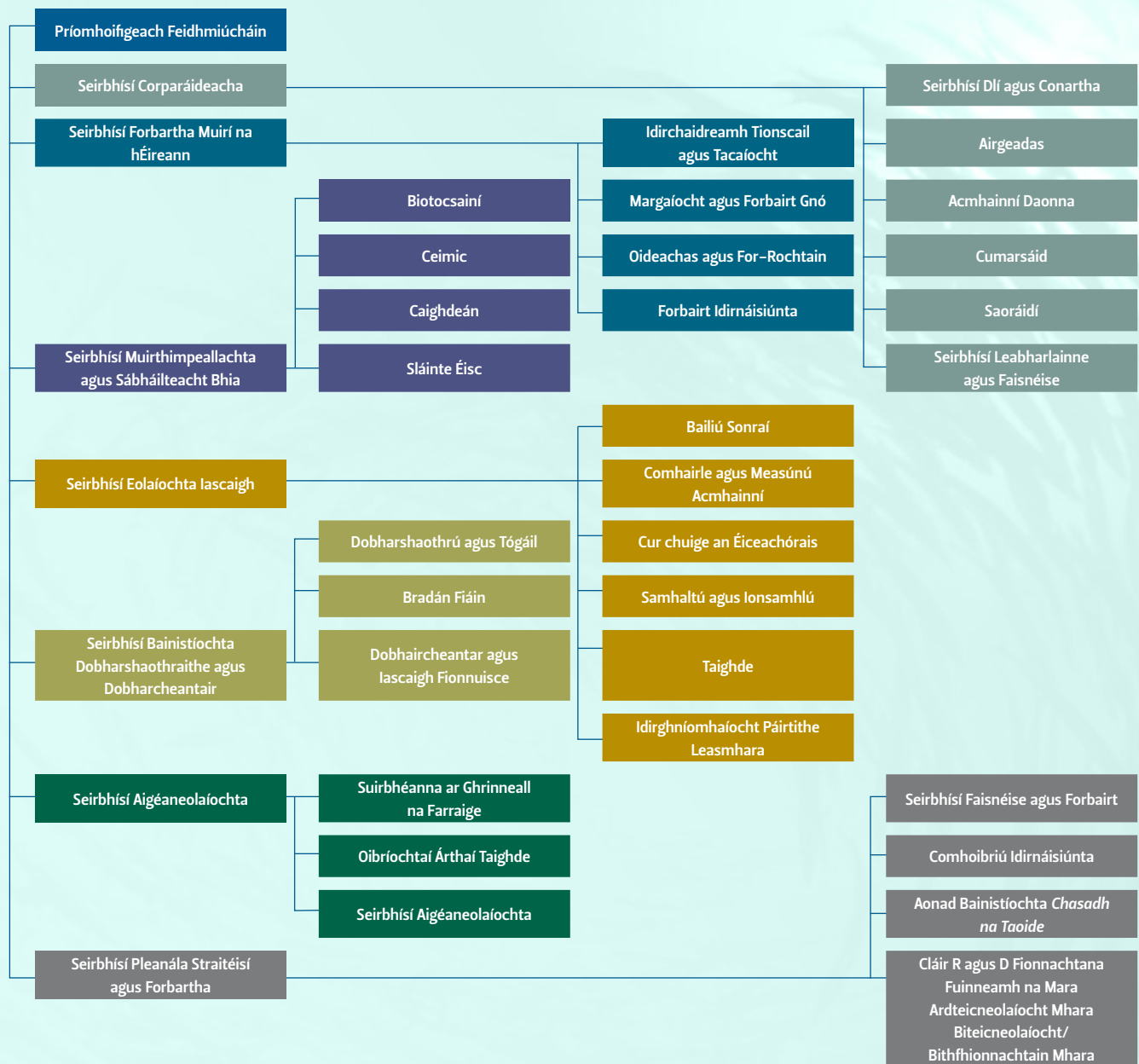
© Jonathan White

© Ciaran O'Donnell

Clár Ábhar

Réamhrá agus Struchtúr Eagrúcháin	1
Comhaltaí an Bhoird	2
Ráiteas an Chathaoirligh	4
Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh	6
Seirbhísí Corparáideacha	8
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO)	10
Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia	12
Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh	14
Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair	16
Seirbhísí Aigéaneolaíochta	18
Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha	20
Riarachán Ginearálta	22
 AGUISÍNÍ	
Aguisín 1 – Cláir Taighde Mara an NDP	24
Aguisín 2 – Rannpháirtíocht na hÉireann i dTionscadail RTD an Aontais Eorpaigh	26
Aguisín 3 – Foilseacháin Fhoras na Mara	27
Aguisín 4 – Foilseacháin agus Páipéir Eolaíochta	28
Aguisín 5 – Sonraí Áirimh Suas an Sruth do Chóras Bhuiríos Umhaill, 2009	32
Aguisín 6 – Clár Árthaí Taighde 2009	32
Aguisín 7 – Gníomhaíochtaí Taighde Eolaíochta Mara (MSR) Eachtrannach in Uiscí na hÉireann in 2009	36
 Gluais na nGiorrúchán	37
Ráitis Airgeadais	39

Eagraghram Fhoras na Mara, 2009

Réamhrá agus Struchtúr Eagrúcháin

Is é Foras na Mara an ghníomhaireacht náisiúnta um thaighde, teicneolaíocht, forbairt agus nuálaíocht mhara (RTDI). Tá sé de chuspóir againn cumas eacnamaíoch acmhainní mara na hÉireann a mheas agus a bhaint amach; forbairt inbhuanaithe an tionscail mhara a chur chun cinn trí chlár straitéiseacha chistithe agus trí sheirbhísí eolaíochta bunriachtanacha; agus acmhainní nádúrtha mara na hÉireann a chosaint trí thaighde agus monatóireacht a dhéanamh ar an gcomhshaol.

Tá acmhainn mhara de 220 milliún acra ag Éirinn amach faoin bhfarraige mhór, atá níos mó ná deich n-oiread a hachair thalún agus a bhí gan taiscéaladh den chuid is mó, go dtí le gairid. Cuirimid forbairt inbhuanaithe na hacmhainne ollmhóire mara sin chun cinn trí thaighde, trí chur i bhfeidhm teicneolaíochtaí nua, agus trí chomhairle bhainistíochta a sholáthar don tionscal, don Rialtas agus don Aontas Eorpach (AE).

Soláthraíonn an Foras seirbhísí bunriachtanacha um thaighde mara, lena n-áirítear:

- > Clár náisiúnta maoinithe do thaighde agus d'fhorbairt

- > Measúnú na stoc éisc
- > Seirbhísí sláinte éisc
- > Monatóireacht ar shláinte bhia mara
- > Monatóireacht chomhshaoil
- > Oibríochtaí árthaí taighde
- > Léarscáiliú ghrinneall na farraige
- > Bainistíocht sonraí
- > Seirbhísí forbartha muirí

Tá struchtúr de sheacht bhFoireann Seirbhíse ag an bhForas, mar a thugtar le fios thíos san eagraghram, chun na seirbhísí sin a sholáthar de réir na gcaighdeán is airde agus is féidir, agus chun forbairtí na todhchaí a phleanáil.

Leagtar béim sa tuarascáil seo ar na bunspríocanna inghnóthaithe agus ar an dul chun cinn a rinneadh i leith ár bhfíse i rith na bliana 2009.

Comhaltaí an Bhoird

An tUas. Jim Fennell – Cathaoirleach Nuacheaptha (2008–2013)

Ceapadh Jim Fennell i mí na Samhna 2008, agus is comhalta de chuid Chomhlachas na gCuntasóirí Deimhniithe Cairte é. Is Rúnaí agus Rialtóir Airgeadais é do Chomhlacht Ceannais Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Maigh Eo (GMIT). Le cois a ról le GMIT tá poist stiúrthóireachta aige in eagraíochtaí éagsúla, lena n-áirítear Cisteoir Chumann Tráchtála na Gaillimhe; Ionad Teicneolaíochta na Gaillimhe; Cathaoirleach ar Choiste Iniúcháireachta ‘An Chéim’ (Collaborative Higher Education Information Management); HEAnet (Gréasán Náisiúnta Oideachais agus Taighde na hÉireann), agus Cathaoirleach de Fho-Choiste Airgeadais HEAnet; agus Coiste Iniúcháireachta Chomhairle Contae Mhaigh Eo.

Terry Fleming, Uasal (2004–Meán Fómhair 2009)

Is Chomhairleach Cánach agus Airgeadais í Terry Fleming, a bhfuil taithí 20 bliain aici mar chomhairleoir cánach le PricewaterhouseCoopers. D'oibrigh sí i réimse leathan de chomhairliúcháin cánach, de dhícheall cuí chomh maith le hathstruchtúrú corparáideach do phunann mórchliant Éireannach agus ilnáisiúnta, idir chinn phoiblí agus chinn phríobháideacha. Cuireadh oideachas uirthi in UCD agus DCU, agus is ball í d'Ionad Cánachais na hÉireann. Mar chomhairleoir neamhspleách atá sí ag obair faoi láthair.

An tUasal Richie Flynn (2007–2012)

Is é an tUas. Flynn rúnaí feidhmiúcháin Rannóg Dobharshaothraithe an IFA faoi láthair, lena gcuimsítear Cumann Saothróirí Bradáin na hÉireann agus Cumann Sliogéisc na hÉireann chomh maith le Grúpa um Tháirgeoirí Breac na hÉireann. Tá sé ina Chathaoirleach reatha ar an gCoiste Chomhairleach um Dhobharshaothrú de chuid an Choimisiúin Eorpaigh. Bhain sé céim BA amach i Staidéar Cumarsáide ó Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath agus is iarbhall é de Chomhairle

Fheidhmeach na hÉireann de Cheardchumann Náisiúnta na nIriseoirí (NUJ).

An tOllamh Bernie M Hannigan (2007–2012)

Is Leas-Leas-Seansailéar (Tionscadail Straitéiseacha) í an tOllamh Hannigan in Ollscoil Uladh, i dTuaisceart Éireann. Tá sí ar iasacht, go páirtaimseartha, le post an Stiúrthóra Taighde / an Phrómh-Chomhairleora Eolaíochta sa Roinn Sláinte, Seirbhís Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí i dTuaisceart Éireann. I measc na bpost Ollscoile eile a bhí aici, bhí post an Leas-Leas-Seansailéara (Taighde agus Nuálaíocht) agus post an Déin ar Dhámh na nEolaíochtaí Beatha agus Sláinte, in Ollscoil Uladh leis. Is Imdhíoneolaí í an tOllamh Hannigan a bhfuil spéis ar leith aici sa bhaint atá ag cothú le cumas imdhíonach. Cuireadh oideachas uirthi i gColáiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath agus i gColáiste Ríoga na Máinlianna in Éirinn. Tá os cionn 100 foilseachán curtha i gcló aici a ndearnadh piarmheasúnú orthu agus bhí sí ina stiúrthóir ag breis agus 20 mac léinn a bhain céim dhochtúireachta amach. I dteannta an mhéid sin, ghnóthaigh sí méid suntasach maoinithe taighde ó fhoinsí éagsúla idirnáisiúnta agus ó fhoinsí sa Ríocht Aontaithe. Lasmuigh den Ollscoil tá an tOllamh Hannigan, agus bhí sí cheana, ina stiúrthóir ar réimse eagraíochtaí lena n-áirítear campais eolaíochta, malartú eolais/teicneolaíochta chomh maith le heagraíochtaí a thacaíonn le cuideachtaí teicneolaíocht-bhunaithe atá ag teacht chun cinn. Agus í ina ball ar Bhord *Invest Northern Ireland*, chinntigh sí gur cuireadh ranníocaíocht fhéideartha eacnamaíoch na n-ollscoileanna san áireamh sna straitéisí um fhorbairt réigiúnach laistigh den chúige.

Dairine Mac Fadden, Uasal (2005–2010)

Is atur nae í Dairine Mac Fadden de bhunadh Conallach, ach atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath anois. Bhain sí céim sa dlí (B.C.L.) amach ó UCD agus d'fhill sí air arís ní ba dhéanaí le tabhairt faoi Dhioplóma i nDlí Eorpach, chomh maith le Céim Mháistreacht sa Dlí trí thráchtas a scríobh ar an gComhbheartas lascaigh ina dhiaidh sin. Chaith sí seal ag obair mar Atur nae intí do RTÉ agus do TG4, leis. Mar chuid dá cleachtas ginearálta, rinne sí ionadaíocht d'iascairí tráchtála ar fud na hÉireann. Tá sí ag feidhmiú, faoi láthair, mar chomhairleoir i gcleachtas aturnaetha i mBaile Átha Cliath.

An Dr Eleanor O'Higgins (2007–2012)

Oibríonn Eleanor O'Higgins (BA, MSc, MBA, PhD) i ndámh na Scoileanna Gnó in UCD agus mar Ánra ar Cuairt sa London School of Economics and Political Science. Is iad na sainfheidhmeanna atá aici teagasc, taighde agus foilseacháin a dhéanamh i rialachas corparáideach, i mbainistiú straitéiseach, in eitic ghnó agus i bhfreagracht shóisialta chorparáideach. Tá sí ina húdar ar go leor foilseachán in irisí acadúla agus proifisiúnta, ailt nuachtáin, caibidlí leabhair agus cas-staidéir. Tá sí ina stiúrthóir ar Transparency International Ireland agus ina ball de Chomhairle Preasa na hÉireann agus ina ball de Bhord Bainisteoireachta an Ionaid um Rialachas Corparáideach in UCD. Bhíodh sí ag obair mar shíceolaí taighde sa Scoil Leighis in Ollscoil Harvard, mar shíceolaí cliniciúil i seirbhísí sláinte na hÉireann, agus mar bhainisteoir forbartha foirne in RTÉ. Chaith sí seal ag feidhmiú ar bhord na stiúrthóirí de chuid an IDA Éireann agus de chuid na gclinicí sláinte Well Woman, agus bhí poist éagsúla cheannaireachta aici san US Academy of Management.

An Dr Emer Rogan (2007–2012)

Is léachtóir í Emer Rogan sa Roinn Zó-eolaíochta, Éiceolaíochta agus Plandeolaíochta i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh. Bhain sí a céim eolaíochta (BSc) amach in UCD i 1984, agus chríochnaigh sí a PhD ar éiceolaíocht phlanctóin in UCC i

1990. Ó shin i leith, dhírigh a taighde ar na nithe seo a leanas go príomha: éiceolaíocht agus bitheolaíocht mhamach mara, imoibriú idir iascaigh mhamach mara agus feidhmiú éiceachórais mara, anailís chothaithe lena mbaineann bithbhailiú, pátrúin imirceacha chomh maith le paraiméadair aigéaneolaíochta agus bhataiméadracha. Rinne sí maoirseacht ar bhreis agus 20 mac léinn MSc agus PhD in éiceolaíocht mhamach mara agus iascaigh, agus tá sí ina húdar ar go leor páipéar in irisí acadúla agus gairmiúla, in ailt phreasa agus i gcaibidlí leabhair. Is ball í an Dr Rogan den Choiste Eolaíochta (agus tionólaí agus cathaoirleach ar Fhochoiste na gCéiticeach Beag) de Choimisiún Idirnáisiúnta na Mólta Móra, de Shainghrúpa Céiticeach den Aontas Idirnáisiúnta do Chaomhnú an Dúlra agus de Ghrúpa Oibre na Comhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara ar Éiceolaíocht Mhamach Mara.

An tUasal Michael Walsh (2007–2012)

Bhí Michael Walsh i measc bhunaitheoirí Eagraíocht Iascairí Dheisceart agus Oirthear na hÉireann, a bunaíodh in 2002. Chaith sé seal, ina dhiaidh sin, le hEagraíocht um Tháirgeoirí Iasc Dheisceart agus Oirthear an hÉireann a bhunú, eagraíocht a bhain aitheantas amach i mí na Nollag 2004. Tá post an Phríomhfheidhmeannaigh aige faoi láthair in Eagraíocht um Tháirgeoirí Iasc Dheisceart agus Oirthear an hÉireann agus is Cathaoirleach é ar Chónaidhm Iascairí na hÉireann, a bunaíodh go déanach sa bhliain 2006. Tá taithí 15 bliana ag an Uasal Walsh i gcúrsaí iascaireachta chomh maith le mórán eolais ar na saghsanna éagsúla iascaireacht mhara agus patrúin iascaireachta. Bhí sé mar chuid den chriú ar go leor áirtheaí iascaireacht mhara, sula ndearnadh scipéir de i 1994 tar éis dó a Dheimhniú Inniúlachta um Scipéir (Teoranta) a bhaint amach ag Scoil lascaigh an BIM sa Chaisleán Nua i nDún na nGall.

Ráiteas an Chathaoirligh

Fearacht eagraíochtaí eile san Earnáil Stáit, fuair Foras na Mara greadadh ón stoirm gheilleagrach a shéid le linn na bliana 2009 agus a bhí ina bunús le ciorruithe buiséid agus lánchosc ar earcaíocht. I rith na tréimhse dúshlánaí seo áfach, choinnigh foireann an Fhorais orthu ag soláthar seirbhísí comhairle agus eolaíochta den scoth ar fáil, lena áiríodh bainistiú ar an gclár, *Casadh na Taoide – Straitéis Nuálaíochta, Taighde agus Faisnéise Mara d'Éirinn 2007–2013*, d'fhonn an oiread leasa agus ab fhéidir a bhaint as cumas geilleagrach, sóisialta agus comhshaoil

acmhainní mara na hÉireann trí taighde agus forbairt, trí nuálaíocht agus trí aistriú teicneolaíochta.

Tá áthas orm a thuairisc, trí chloí leis an méid sin le linn na gcúinsí deacra in 2009, go bhfuil na dúshláin a leagadh síos i *gCasadh na Taoide* á mbaint amach cheana féin – tá cumas nua agus cumas méadaithe mara Éireannach le sonrú i dteicneolaíocht SICRU (SMART), i mbithfhionnachtain, i mbianna feidhme agus in anailís shocheacnamaíoch. Sa mhullach air sin, d'éascaigh an obair a rinneadh ag suíomh tástála an Fhorais i gCuan na Gaillimhe le haghaidh tonnfhuinneamh forbairt leanúnach roinnt réitigh theicneolaíochta ar an gcineál nua fuinneamh inbhuanaithe seo. Cuirfear é seo ar aghaidh chuig suíomh níos mó anois faoi choinne tástála agus measúnachta ar scála tráchtála.

Ina theannta sin, tá aitheantas mór bainte amach againn san Eoraip de thairbhe fheidhmíocht na hÉireann in eolaíocht mhara agus sa teicneolaíocht, ó thaobh an mhoill airgid a tugadh do thionscadail mhara na hÉireann sa Seachtú Creachtalár (FP7) agus ó thaobh tuairimí na gcinneadóirí sa Bhruiséil; is ríthábhachtach iad na tuairimí seo ionas go mbainfear amach spriocanna na gclár a shonraítear i *gCasadh na Taoide*.

Maidir le cúrsaí baile, leanadh de chothabháil na sármhaitheasa i dtaca le comhlíonadh oibleagáidí reachtúla an Fhorais don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia (DAFF) agus do líon ranna rialtais eile, agus leanadh dá chuid freagrachtaí as seirbhísí eolaíochta agus comhairle a sholáthar chun tacú le forbairt inbhuanaithe na dtionscal bunaithe. Cruthaíodh meanma nua chomhoibrithe agus chomhair de bharr na hoibre ar

tugadh fúithi le hearnáil na tionsclaíochta trí Chomhpháirtíocht Taighde Eolaíochta Iascaigh na hÉireann (IFSRRP). Bhí sé seo an-soiléir san obair a rinneadh leis an iascach *Nephrops*, arb iascach é lena mbaineann tábhacht gheilleagair; rinne an eolaíocht agus an tionscal forbairt ar phlean comhaontaithe le Banc an Torcáin a dhúnadh agus cúnamh a thabhairt chun an t-iascach *Nephrops* a atógáil ansin.

Tugadh aitheantas freisin don mhéid a rinne Éire ar son na heolaíochta iascaigh le linn na bliana trí thoghadh an Dr Paul Connolly, ar príomheolaí iascaigh Fhoras na Mara é, mar an Chéad Leas-Uachtarán den Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara (ICES).

Tar éis na freagrachta a leagadh ar an bhForas in 2008 as an Treoir maidir le Sláinte Éisc ón AE a chur i ngníomh, lean foireann an Fhorais ar aghaidh i mbun comhoibriú leis an tionscal dobharshaothraithe leis an mbaol ar stoic de thoradh galair a laghdú a mhéid agus ab fhéidir. Leanadh de thástáil éisc agus sliogéisc inár saotharlanna freisin d'fhonn a chinntiú go bhfaigheadh na tomhaltóirí na táirgí is fearr ó fheirmeacha dobharshaothraithe na hÉireann.

Le linn 2009, thug an Foras tacaíocht d'iompar muirí, earnáil na mara is mó in Éirinn ó thaobh giniúint ioncaim de, mar ba ghnách trí ghníomhaíochtaí Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO). Orthu seo bhí anailís mhargaidh, comhairle agus cur chun cinn na hÉireann mar bhunáit le haghaidh cuideachtaí idirnáisiúnta loingseoireachta. Tá lúcháir orm a thabhairt le fios, in ainneoin dhrochstaid an gheilleagair le linn na bliana 2009, gur seachadadh sé ártach nua lasta ar Éirinn nó ar chuideachtaí faoi úinéireacht Éireannach. Ag deireadh na bliana, d'fhógair an grúpa Meiriceánach TBS atá ar liosta NASDAQ go bhfuil sé ar intinn acu oibríochtaí a chur ar bun in Éirinn in 2010.

Bhí ártach taighde an Fhorais, an *RV Celtic Explorer* agus an *RV Celtic Voyager*, ar fheabhas ar fad in 2009 maidir le laethanta ar farraige, níos fearr ná mar a bhí siad riamh anuas go deimhin. D'éascaigh an Foras dornán tionscadail shuaitheanta, lena áiríodh fionnachtain sceir choiréil domhainmhara nach rabhthas ar an eolas fúithi roimhe seo, ag buíon eolaithe ó Ollscoil na hÉireann, Gaillimh trí úsáid a bhaint as feithicil chianoibrithe (ROV) an Fhorais, *Holland 1*. Anuas air sin, d'éascaigh an Foras an úsáid as an gcéad sraith de ghlúin úr de bhaoithe sonraí mar chuid de ghréasán baoithe aimsire na hÉireann.

Mar aon le seachadadh na gclár dúshlánach oibre seo mar thacaíocht d'earnáil na mara dár gcuid atá ann cheana féin, ní dheanadh dearmad

ar riachtanais na chéad ghlúine eile de pháirtithe leasmhara maidir le hacmhainn mhara na hÉireann ina bhfuil 220 milliún acra. Ba í an inbhuanaitheacht an téama coitianta a bhí le sonrú i gcláir uile Fhoras na Mara in 2009. Leanadh de chláir ghníomhacha for-rochtana agus oideachais ar nós chlár IMDO, *Lean an Cabhlach*, agus chlár oideachais mhara na mbunscoileanna, *Taiscéalaithe*, agus rinneadh forbairt orthu, leis.

Tá fórbhród ar Fhoras na Mara páirt a imirt, trínár bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, in obair an Ghrúpa Comhordaithe Mhuirí arna bhunú ag an Taoiseach chun dul i ngleic leis na mórdheiseanna i dtaobh tairbhí socheacnamaíocha atá le gnóthú trí mheán dea-chomhordaithe náisiúnta trasrialtais um fhorbairt beartais.

Mar sin, ba bhreá liom buíochas ó chroí a ghabháil le foireann an Fhorais, ní amháin as a ndúthracht thréan i dtaobh riachtanais láithreacha an ama i láthair in ainneoin cúinsí deacra, ach as a bhfís shoiléir den todhchaí freisin agus as a dtiomantas do “gheilleagar mara a mbeidh borradh faoi gan dochar don éiceachóras agus a mbeidh ár gcuid sárshheirbhísí mar thaca aige”, a thug tacaíocht dúinn uile i gcaitheamh bliain an-deacair.

Mar fhocal scoir, táim fórbhuíoch de Terry Fleming, a d'éirigh as an mBord in 2009, agus den shárobair a rinne sí ar son an Fhorais.

Jim Fennell
Cathaoirleach

“Mar sin, ba bhreá liom buíochas ó chroí a ghabháil le foireann an Fhorais, ní amháin as a ndúthracht thréan i dtaobh riachtanais láithreacha an ama i láthair in ainneoin cúinsí deacra, ach as a bhfís shoiléir den todhchaí freisin.”

Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh

Bhí cúlú geilleagrach le sonrú in 2009 in áit fás geilleagrach a sonraíodh in Éirinn le blianta beaga anuas. Dá thoradh sin, bhí cúpla dúshlán os comhair Foras na Mara – dul i ngleic leis na cúinsí deacra reatha agus aird a choinneáil ar ár bhfís den todhchaí. Leagadh mórán dúshlán faoi bhráid na foirne mar thoradh ar níos lú acmhainní airgeadais agus pearsanra agus ar níos mó éileamh i dtaobh seachadadh seirbhíse. Féadaim a rá, áfach, gur fhreagair an fhoireann do na dúshláin seo agus gur léirigh siad tiomantas agus comhoibriú tréan.

Bhí tionchar mór nach raibh beartaithe ag lánchosc an státchiste ar ghnó an Fhorais in 2009, toisc nach raibh an Foras ábalta foireann a earcú ar íocadh a dtuarastail ó thionscadail FP7 an Aontais Eorpaigh ina n-íomláine. Rinneadh dul chun cinn maith leis na hiarrachtaí móra, i gcomhar lenár máthair-roinn, an DAFF, chun réiteach a fháil ar an bhfadhb seo ag deireadh na bliana, áfach. Táimid dóchasach go mbeimid lánghafa le tionscadail FP7 an Aontais Eorpaigh in 2010 an athuair. Táimid tiomanta go fóill don chomhoibriú lenár rialtas agus le réimse ranna eile le haghaidh a thabhairt ar na dúshláin atá romhainn agus le tuilleadh méaduithe ar an éileamh ar sholáthar seirbhíse faoi stiúir na Creat-teorach Straitéise Mara (MFS), na Creat-teorach Uisce (WFD) agus tionscnaimh eile a bhaineann le pleanáil spásúlachta mara in 2010, a réamh-mheas.

In ainneoin na ndúshlán seo uile, agus de bharr próiseas cuimsitheach i leith bainistíocht oiriúnaitheach, lenar áiríodh cuid mhór airde ar íslíú costas agus forchostas, bhíomar in ann íomláine ár bpríomhsheirbhísí túsline a choinneáil ar fud na heagraíochta. Ina theannta sin, rinneamar cuid mhór oibre ar an gclár *Casadh na Taoide – Straitéis Nuálaíochta, Taighde agus Faisnéise Mara d'Éirinn 2007–2013*. Tá sé de chuspóir ag an gClár seo an chuid is fearr d'eolaíocht agus de theicneolaíocht na hÉireann a chur chun feidhme i bhforbairt inbhuanaithe earnáil na mara. Bhí tairbhí an Chláir le feiceáil in 2009 den chéad uair nuair a rinneadh dul chun maith ar réimsí áirithe, lenar áiríodh ceangaltas €2.15 milliún le tacú le taighde agus le hoiliúint ar bord na n-árthaí náisiúnta taighde. Mar thoradh air seo, b'ionann méid iomlán na hinfheistíochta a caitheadh ar thaighde mara idir 2007 agus 2009 agus timpeall €119 milliún, a bhuíochas le cistí an NDP faoi bhainistíocht an Fhorais, cistí eile náisiúnta agus cistí idirnáisiúnta. Thug foireann Chasadh na Taoide tacaíocht do chlár taighde agus forbartha go gníomhach freisin i mBiteicneolaíocht Mhara, in Ardteicneolaíocht Mhara agus i bhFuinneamh In-athnuaite na Mara. Rinneadh é seo uile i dtéannta idirchaidreamh dlúth le príomhghníomhaireachtaí forbartha macasamhail an IDA, Fhiontraíocht Éireann agus Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI), chomh maith le réimse fairsing comhpháirtithe eile sna hearnálacha tráchtála agus taighde.

Bhí ról mór ag ár gClár Comhoibrithe Idirnáisiúnta maidir le dréachtú an Chláir Oibre um Thaighde Mara na hEorpa, agus le cúnamh a thabhairt do thaighdeoirí mara Éireannacha i dtaobh na castachta a ghabhann le maoiniú taighde an Aontais Eorpaigh. Ghlac taighdeoirí mara Éireannacha páirt i 43 tionscadal FP7 de chuid an Aontais Eorpaigh agus i 15 thionscadal INTERREG-IV in 2009. Bhí €21.5 milliún i gcúnamh deontais i gceist leis seo san iomlán. Is curiarracht é seo ó thaobh na feidhmíochta de agus is ionann é agus méadú de bhreis ar 160% ar ráta ratha FP6 (2002–2006).

Rinneadh dul chun cinn maith freisin ar léarscáilíú limistéar grinnill farraige na hÉireann trínár gcomhpháirtíocht le Suirbhéireacht

Gheolaíochta na hÉireann i gclár léarscáilíochta cladaigh INFOMAR den Suirbhé Náisiúnta ar Ghrinneall na Farraige. Cuireadh na torthaí i láthair le linn comhdháil dhá lá i mBaile Átha Cliath i mí Dheireadh Fómhair. Rinne toscairí ón uile aird ar domhan freastal ar an gcomhdháil seo. Ní b'fhaide amach ón gcósta, thug an Fheithicil Chianoibrithe (ROV) domhainmhara *Holland 1*, a fuarthas ar na mallaibh, faoi oibríochtaí suirbhéireachta ón RV *Celtic Explorer* ar Bhanc Rocal, ar Bhanc an Torcáin agus ar Chainneoin an Imill Cheiltigh. Níorbh fhéidir tabhairt faoina leithéid d'obair deich mbliana ó shin fiú i gcás na hÉireann.

Lean ár bhfoireann um Sheirbhísí Eolaíochta Iascaigh (FSS) orthu ag déanamh an taighde a bhí riachtanach le comhairle eolaíochta a thabhairt don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia i gcomhair bainistiú inbhuanaithe ar stoic éisc na hÉireann in 2009. Chomh maith leis sin, rinne siad caidreamh le hearnáil na tionsclaíochta agus le príomhpháirtithe leasmhara tríd an gComhpháirtíocht Tionsclaíochta–Eolaíochta chun an chomhairle a chur ar chinneadóirí a bheidh den riachtanas amach anseo go luath. Tá bailiú faisnéise faoi ábhair éagsúla dála athrú aeráide, tionchair na hiascaireachta cósta ar ghnáthóga íogaire, bainistíocht sonraí agus comhcheangal sonraí i gceist leis an gcomhairle chomhtháite seo maidir leis an gcaoi a ndéanfaimid ár stoic éisc a choinneáil mar chuid den éiceachóras iomlán mara sa todhchaí. In 2009, chuir an fhoireann um Sheirbhísí Eolaíochta Iascaigh 14 shuirbhé iascaigh, lenar bhain 1,278 lá eolaithe ar muir, i gcrích. Rinneadh é sin ar árthaí taighde agus ar árthaí iascaireachta cairte tráchtála.

Chuir an Foras ní ba mhó seirbhísí muirthimpeallachta agus monatóireachta ar fáil don rialtas in 2009 ná mar a chuir sé ar fáil riamh roimhe sin. Orthu seo bhí comhairle i dtaobh ceadúnú mara de gach cineál, sábháilteacht sliogéisc, iarmhair, sláinte éisc agus ceimic muirthimpeallachta. Ina theannta sin, tháinig méadú ar líon na modhanna tástála ar bhain an Foras leas astu lena ngabhann creidiúnú ISO 17025 de chuid Bhord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú, go 31 ceann; cuireann sé ár dtiomantas don bharr feabhais in iúl. Rinneadh taighde freisin ar roinnt mhaith saincheisteanna comhshaoil, mar shampla, an tionchar atá ag níos mó dé-ocsaíd charbóin atmaisféarach ar cheimic na n-aigéan agus ar éiceachórais, agus saincheisteanna maidir le sláinte iasc eite agus blás algach tocsaineach. Ba sa bhliain 2009 a thosaigh Foras na Mara ag údarú oibríochtaí dobharshaothraithe mar an t-údarás inniúil nuacheaptha um chur i bhfeidhm na Teorach maidir le Sláinte Éisc, mar aon le clár cigireachta suímh ar an uile fheimh éisc ar fud na tíre.

Lean Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO) de chuid Fhoras na Mara den tacaíocht agus den chabhair do chuideachtaí loingseoireachta trí chomhairle agus trí anailís a thabhairt dóibh, in ainneoin dhrochstaid an gheilleagair. Bhí an feasachán bliantúil, The Irish Maritime Transport Economist, ina thagairt don tionscal, do na meáin agus don rialtas mar ba ghnách. Tionóladh dhá chruinniú faisnéise den tionscal i mí Aibreáin, ceann i mBaile Átha Cliath agus ceann i mBéal Feirste. Lean IMDO orthu i mbun bainistíochta ar an Scéim Cúnaimh Oideachais do Mharaithe na hÉireann (ISEAS) de chuid an rialtais. Bhain de bhreis ar 93 mac léinn agus 11 chuideachta tairbhe as fócaíochtaí oiliúna farraige. De bhreis air sin, bhí an bhliain ba rathúla go fóill ag an gclár oideachais, 'Lean an Cabhlach'; chláraigh díreach faoi bhun 500 scoil faoina choinne.

I mí Iúil, bhí anrud báistí nach bhfacthas riamh roimhe sin ina bunús le mórtuile thart ar áis Sheirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair (ACMS) an Fhorais i mBaile Uí Fhiacháin i gContae Mhaigh Eo. Leag sé seo béim ar ábharthacht na hoibre i dtaobh athrú aeráide a dhéantar ansin trí úsáid a bhaint as an tacar uathúil sonraí caoga bliain de thomhais chomhshaoil atá ar fáil ó dhobharcheantar Bhuiríos Umhaill. Sa mhullach ar an obair seo, leanadh

de mhonatóireacht agus de thaighde ar dhobharshaothrú, de thaighde comhshaoil agus de thaighde ar speicis imirceacha ar nós bradán, breac geal agus eascann, agus leanadh dár mbaint le monatóireacht agus le rialú míolta mara ar fheirmeacha bradán mara mar thacaíocht do straitéis srianta lotnaidí na Roinne Talmhaíochta, lascaigh agus Bia maidir le míolta mara. Chuathas i bhfad ó thuaidh d'Fharó, lastuaidh den Chiorcal Artach, i mbliana i dtionscadal idirnáisiúnta SALSEA-Merge, a bhfuil de chuspóir aige cinniúint gealóg bhradán ar muir a rianú. Tá obair ar bun chun bunús gach éisc aonair a sampláladh ar muir a aimsiú d'fhonn bealaí imirce a léarscáiliú.

Chuir ár gcabhlach d'árthaí taighde 54 suirbhé i gcrích arbh ionann iad agus 560 lá eolaíochta. Rinneadh an obair seo ar an RV *Celtic Explorer* agus ar an RV *Celtic Voyager*. Áiríodh leo siúd trí shuirbhé fhuaimiúla iascaigh, suirbhé iascaigh domhainmhara agus an suirbhé bliantúil ar éisc ghrinnill, chomh maith le 28 lá de shuirbhéanna teilifíse faoin uisce ar thailte cloicheán agus suirbhé earcaíochta scadáin a mhair deich lá. Rinneadh obair léarscáilithe in Inbhear na Sionainne agus i mBá an Daingin, amach ón gcósta theas agus i Muir Éireann soir ó Bhaile Átha Cliath. Ba in 2009 a baineadh úsáid as céad Fheithicil Chianoibrithe (ROV) na hÉireann, *Holland 1*, a rinne trí shuirbhé faoi uisce a mhair 28 lá san iomlán.

Leanadh den obair seo uile a bhuíochas leis an mbunsraith láidir a thóg ár bhfoireann Seirbhísí Corparáideacha trí áiseanna, caidreamh daonna, airgeadas agus tacaíocht chumarsáide a chur ar fáil. Tá ár gclár bunoidreachais mhara agus for-rochtana Taiscéalaithe i bhfeidhm anois i scoileanna i gcontaetha na Gaillimhe, Mhaigh Eo agus an Chláir, agus fuair eamar an líon ba mhó cuairteoirí riamh in 2009 ar ár suíomh gréasáin.

Le linn cuairte ar an bhForas i mí Dheireadh Fómhair, mhaígh Ard-Stiúrthóir an Choimisiúin Eorpaigh maidir le Taighde, José Manuel Silva Rodríguez, go raibh Foras na Mara ina "réalta" i ndáil le taighde mara an Atlantaigh. Ceapaim féin gur mór an comhartha ómóis é seo do lucht bainistíochta agus d'fhoireann an Fhorais as a ndílseacht agus as a ndíograis le linn bliain dheacair. Chuige sin, ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil leo, leis an gCathaoirleach agus leis an mBord Stiúrthóirí as a dtreoir agus as a dtacaíocht le linn na bliana. Is daoine sinne a dhéanann staidéar ar an bhfarraige agus, dá bhrí sin, is eol dúinn go n-imíonn an uile log agus go bhfillean bairr tonn i gcónaí. Idir an dá linn, coinnímid súil ar bhun na spéire agus leagaimid síos pleannanna le haghaidh na todhchaí mar is gnách.

Peter Heffernan
Príomhfheidhmeannach

“Is daoine sinne a dhéanann staidéar ar an bhfarraige agus, dá bhrí sin, is eol dúinn go n-imíonn an uile log agus go bhfillean bairr tonn i gcónaí. Idir an dá linn, coinnímid súil ar bhun na spéire agus leagaimid síos pleannanna le haghaidh na todhchaí mar is gnách.”

Seirbhísí Corparáideacha

Ráiteas Stiúrtóra

De thoradh brú fíochach san earnáil phoiblí, lenár áiríodh an lánchosc ar earcaíocht, díríodh aird in 2009 arís ar éifeachtúlachtaí eagraíochtúla agus ar choigilteas costais, mar aon le soláthar seirbhíse fuinniúla a d'fhreagair do na héilimh a bhí ann agus aird leanúnach ar thréanrialachas corparáideach. I measc bhuaicphointí 2009 bhí siad seo a leanas:

- > Cur i bhfeidhm iomlán Córas Faisnéis Bhainistíochta d'Acmhainní Daonna, do Phinsin agus don Phárolla;
- > Bronnadh Creidiúnú Órchaighdeáin sa scéim 'Scothsheirbhís ó Scothfhostaithe' ar an bhForas don tríú huair mar aitheantas ar ár gclár um bainistíocht acmhainní daonna. Is é príomhchuspóir an chaighdeáin forbairt lánchumas na bhfostaithe a spreagadh ionas go n-uasmhéadófar an méid a dhéanann siad don eagraíocht agus dá ngairmeacha beatha féin amach anseo;
- > Cuireadh próifíl dhearfach ar Fhoras na Mara agus ar straitéis *Chasadh na Taoide* in iúl trí úsáid chuimsitheach a bhaint as cumarsáid leictreonach agus as cumarsáid bunaithe ar an nGréasán, rud a bhí soiléir mar gheall ar an méadú ar líon na gcuariteoirí ar www.marine.ie;
- > Baineadh éifeachtúlachtaí leanúnacha amach trí bhronnadh eochairchonarthaí tríd an líon is airde de phróisis tairisceana poiblí as ar tháinig coigiltis nach beag a athinfeistíodh sna croíchláir;
- > Lean Rialachas Corparáideach de bheith ina thosaíocht thábhachtach do Sheirbhísí Corparáideacha, agus tuairiscíodh iniúchtaí inmheánacha rialta do Bhord Fhoras na Mara inar sonraíodh uasleibhéil dearbhaithe ar raon leathan rialuithe.

Caroline Hepburn, Uasal
Stiúrtóir: Seirbhísí Corparáideacha

Acmhainní Daonna

Cuireadh Córais nua Faisnéis Bhainistíochta i bhfeidhm ina n-íomláine sa bhliain 2009 d'Acmhainní Daonna, do Phinsin agus don Phárolla. Leanadh de chur i bhfeidhm na Cairte um Acmhainní Daonna 2009–2013, d'fhoill a chinntiú go gcomhlíonfaí an dea-chleachtas agus go gcuirfí seirbhísí éifeachtúla tacaíochta ar fáil.

Bronnadh Creidiúnú Órchaighdeáin sa scéim 'Scothsheirbhís ó Scothfhostaithe' ar Fhoras na Mara don tríú huair. Leagadh béim ar Fhorbairt Bainistíochta agus Foirne, ar Chumarsáid agus Neartú Caidrimh Éifeachtaigh agus ar Bhainistíocht Riosca sa chlár Foghlama agus Forbartha in 2009. Uasmhéadaíodh luach ar airgead agus laghdaíodh an costas as caiteachas oiliúna gan an oiliúint a bhí ar fáil a mheath de bharr infheistíochta in uirlisí ríomhfhoghlama agus oiliúna ar líne.

Tháinig laghdú mór ar ghníomhaíochtaí earcaíochta le linn na bliana de thairbhe lánchosc na hearnála poiblí ar earcaíocht. Maidir leis an gClár Cáilíochta Creidiúnaithe do Shláinte agus Sábháilteachta san Fhoras, thionóil an Coiste ocht gcuinniú le linn 2009, rud a léiríonn an tábhacht a bhaineann le Sláinte agus Sábháilteacht ar fud gach saoráide de chuid Fhoras na Mara. Cuireadh Feasacht ar Shláinte, ar Shábháilteacht agus ar Leas Fostaithe chun cinn go luath i mí na Samhna. Díríodh aird ar an leas fisiciúil, ar ithe sláintiúil, ar fheasacht ar mheabhairshláinte agus ar shláinte agus sábháilteacht san ionad oibre.

Inrochtaineacht

Chloígh an Foras go hiomlán le forálacha an Achta um Míchumas le linn 2009.

Cumarsáid

D'fhoill éifeachtúlacht chostais i gcumarsáid chorparáideach lenár bpríomhpháirtithe leasmhara a chinntiú le linn 2009, lasmuigh den mhéid sin a rinne na Foirne éagsúla Seirbhíse go díreach ina ngnáthlá oibre, leagadh béim ar leith ar an gcumarsáid leictreonach agus ar an gcumarsáid atá bunaithe ar an nGréasán, ar oideachas agus ar fhor-rochtain, agus ar chothabháil caidrimh éifeachtaigh leis na meáin. Mar thoradh air seo, fuarthas 700 amas meán in 2009, agus bhí 264,099 cuairteoir ar an suíomh gréasáin ag www.marine.ie (suas 8.46% ó 2008); cuairteoirí nua ba ea 148,670 acu seo (suas 12.73% ó 2008). Bhí rath arís faoin bplean cúig bliana chun an clár oideachais mhara, "Taiscéalaithe" a fhorbairt. D'éirigh go maith leis i gceantar na Gaillimhe roimhe seo, ach tionóladh cruinnithe i mBaile Átha Cliath, i Maigh Eo agus sa Chlár chun an clár a shíneadh ansin in 2010. Ba é buaicphointe na bliana puball oideachais "Taiscéalaithe" ag Aigéanrás Volvo i nGaillimh, a mheall 6,000 dalta agus 300 múinteoir ó 166 scoil. Bhí taispeántais ar léarscáiliú ghrinneall na farraige, ar bhainistíocht comhshaoil, ar bheatha mara agus ar choiréal domhainmhara idir an 25 Bealtaine agus an 5 Meitheamh.

Airgeadas

Mar chuid den aird chorparáideach ar lán-chomhlíonadh na treorach, Cód Cleachtais um Rialachais Comhlachtaí Stáit, lean Foras na Mara orthu ag tabhairt faoi iniúchtaí inmheánacha faoi mhaoirseacht Choiste Iniúcháireachta Inmheánaí an Bhoird in 2009. Chuathas i mbun athbhreithnithe rialta freisin ar an gcóras um rialú inmheánach airgeadais agus ar éifeachtúlachtaí le linn 2009.

Bhí luach ar airgead, bainistíocht bhuiséid, comhlíonadh nósanna imeachta airgeadais agus tréanrialachas corparáideach in gcróichuspóirí corparáideacha na rannóige airgeadais fós. Leagadh cuid mhór béime arís ar chomhlíonadh nósanna imeachta um sholáthar poiblí. Eisíodh 42 tairiscint in 2009; bronnadh 39 ceann díobh seo in 2009 agus foilsíodh 5 cinn díobh in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh. Ba bhéim thábhachtach iad na cuntais bhliantúla airgeadais a chur i dtoll a chéile, chomh maith le seachadadh tacaíochta dea-chleachtais, cúnamh agus faisnéis bhainistíochta don fhoireann, don lucht bainistíochta agus don Bhord, chun tacú le cuspóirí Foras na Mara.

Saoráidí

Leanadh de shárbhainistiú saoráidí an Fhorais i nGaillimh, i mBaile Uí Fhiacháin agus i mBaile Átha Cliath, agus i roinnt áiteanna réigiúnacha calafoirt, chun tacú le seachadadh na seirbhísí túsline dár gcliaint agus dár bpáirtithe leasmhara. Déileáladh le níos mó ná 25,000 fiosrúchán teileafóin isteach. Bhí ról mór ag foireann na saoráidí maidir le treorú éifeachtúlachtaí na heagraíochta i rith na bliana 2009, trí thairiscintí ar thomhaltáin agus ar shainseirbhísí a uasmhéadú agus trí éifeachtacht agus éifeachtúlacht na bhforchostas cothabhála a fheabhsú, ar nós iompróirí gutha líne fosaithe agus ídiú leictreachais agus gáis.

An Leabharlann

Dhírigh an leabharlann ar sheachadadh croísheirbhísí leabharlainne a bhí éifeachtúil ó thaobh costais de trína ríomhacmhainní a fhorbairt. Tá móramh de shíntiúis irisleabhair na leabharlainne faoi choinne eagrán ar an idirlíon anois in áit leaganacha clóite d'irisleabhair. Mar gheall air seo, tá rochtain níos fearr ag úsáideoirí na leabharlainne ar ár seirbhísí. Féadfaidh siad teacht ar irisleabhair síntiúis óna ríomhairí pearsanta, agus ó thaobh bainistíochta leabharlainne de, tá sé ina bhunús le héifeachtúlachtaí agus le coigilteas costais.

Lena chois sin, cuireadh beartais nua i bhfeidhm d'fhonn a chinntiú go gcomhlíonfaí dea-chleachtas idirnáisiúnta i dtaca le bainistíocht fhoilseacháin Fhoras na Mara chun a n-inrochtaineacht d'fhoireann Fhoras na Mara, do thaighdeoirí agus don phobal i gcoitinne, a uasmhéadú. Glacadh leis an bhForas in 2009 mar an Comhpháirtí Náisiúnta a chuirfeadh le bunachar sonraí idirnáisiúnta ASFA (*Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts*) ina bhfuil eagraíochtaí as 40 tír timpeall na cruinne. Rachaidh an nuacht seo chun leasa d'Fhoras na Mara agus d'eolaithe Éireannacha siocair go mbeidh a gcuid foilseachán le sonrú níos treise ar fud an domhain.

“Bhí luach ar airgead, bainistíocht bhuiséid, comhlíonadh nósanna imeachta airgeadais agus tréanrialachas corparáideach ina gcróichuspóirí corparáideacha fós.”

Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO)

Ráiteas Stiúrtóra

Comhlacht í an IMDO atá faoi choimirce na Roinne Iompair agus gníomhaíonn sí mar an ghníomhaireacht náisiúnta atá freagrach as tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt na loingseoireachta, na gcalafort agus na seirbhísí loingseoireachta in Éirinn. Pléann an Oifig le ceithre réimse théamacha – tacú le forbairt mhuirí na hÉireann; anailís trádála agus tráchtá; tacú le gairm bheatha mhuirí; agus sainchomhairle don Roinn Iompair faoi chúrsaí beartais.

Sonraíodh iarmhairtí an chúlaithe eacnamaíochta ar fud an domhain agus ar fud na tíre in 2009 arís. Dá thoradh sin, d'oibrigh cuideachtaí Éireannacha loingseoireachta i margadh ina raibh an dúrdú dúshlán. In Éirinn, níor tháinig an “bhogthuirlingt” a rabhtas ag súil léi chun cinn agus d'fhulaing geilleagar na hÉireann de bharr an chúlaithe eacnamaíochta. Macasamhail mórán tionscail eile, b'éigean do ghnólaicteá loingseoireachta Éireannacha mórchoigeartuithe costais agus cumais a dhéanamh in 2009 de bharr gur imir an cúlú eacnamaíochta tionchar mór ar thoirt tonnáiste, ar thuilleadh loingseoireachta agus ar rátaí lasta. D'oibrigh cuideachtaí loingseoireachta a bhí bunaithe in Éirinn, agus a bhí i mbun feidhme i margaí idirnáisiúnta cairte, faoi choinníollacha dúshlánacha íogaire le linn na bliana. Bhí na margaí domhanda fós ag dul i dtaithe ar mhaidhm na boilgeoige margaidh ba mhó riamh anuas, a sháraigh na timthriallta uile ‘borradh go briseadh’ roimhe seo.

Bhí an t-athrú ar gheilleagar na hÉireann anuraidh le sonrú go tréan sa laghdú mór ar ghníomhaíochtaí inár gcalafóirt. Tháinig laghdú mór ar iompórtálacha, go háirithe maidir le tomhaltáin shaora ardtoirte as an Áise, de bharr bunlaige i muinín na dtomhaltóirí. Chuir an borradh faoi gheilleagar na hÉireann sna blianta roimhe seo agus an borradh faoi mhargadh na tithíochta ídiú baile na n-iompórtálacha eachtracha chun tosaigh; dúblaíodh toirteanna aonadaithe sna seacht mbliana roimhe seo. Bhí dhá cheann dár bpríomh-chomhpháirtithe trádála, Stáit Aontaithe Mheiriceá agus an Ríocht Aontaithe, ag streachailt leis an gcúlú eacnamaíochta ar feadh cuid mhór den bhliain in 2009. Dá bhrí sin, cuireadh tuilleadh brú ar ár toirteanna easpórtála i margadh domhanda a bhí sách dúshlánach cheana féin.

Lean an IMDO uirthi ag tabhairt tacaíochta agus cabhrach do chuideachtaí inár bpríomhréimsí cláir, in ainneoin dhrochstaid an gheilleagair.

An tUasal Glenn Murphy
Stiúrtóir: Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO)

Béim ar mhargadh loingseoireachta na hÉireann

Tugann ár dtús-mheastacháin don bhliain iomlán in 2009 le fios go bhfuil fíorleasuithe toirte i ngach ceann de chúig phríomhdheighleog an mhargaidh: lódáil ann/lódáil as (lo/lo), rolladh ann/rolladh as (ro/ro), leacht, bulc tirim agus briseadh an bhuilc. Tar éis na mbuaicphointí margaidh a gnóthaíodh sa bhliain 2007, bhí íospointe toirte 36 mí le sonrú i ngach deighleog mhargaidh ag amanna éagsúla in 2009. Is dealraitheach gur tháinig laghdú ar na margaí lo/lo agus ro/ro, de réir ár réamhaisnéise a bheag nó a mhór de thimpeall 23% agus 15% faoi seach. Bhí an meath ar bhuilcchoirteanna i bhfad ní ba mheasa ná mar a réamh-mheasadh – bhí toirteanna builc thirim síos 29%, bhí toirteanna tancair síos 22% agus bhí briseadh an bhuilc síos 48%, laghdú an-mhór go deo. Ba é ba chúis leis an laghdú mór seo ar bhriseadh an bhuilc éag an éilimh ar thógáil chónaithe go príomha. Bhí coigeartuithe beaga aníos ar thoirteanna iompórtála le sonrú sa tríú ráithe de thoradh, go páirteach, athlónadh áirithe ar fhardail stoic, agus de thoradh ní ba mhó dóchais i leith muinín tomhaltóirí roimh an Nollaig. Bhí comharthaí beaga stóinsitheachta le feiceáil freisin i dtoirteanna ualaithe Éireannacha easpórtála sa tríú agus sa cheathrú ráithe. Tríd is tríd, ba chosúil gur bhain bunús na margaí an fórbhun amach in 2009 agus tugadh athshlánú bídeach toirte faoi deara. San iomlán, áfach, ba ghéar an leasú ar thoirteanna iomlána a seoladh. Déanfaidh an IMDO anailís iomlán ar na treochtaí agus forbairtí sna margaí domhanda loingseoireachta agus i margaí loingseoireachta na hÉireann in 2009 a fhoilsiú i mí Aibreáin 2010, in éineacht lena Seachtú feasachán bliantúil, *The Irish Maritime Transport Economist*.

Rinne an IMDO monatóireacht ghníomhach ar fhorbairtí ar chlár ‘Marco Polo’ agus ‘Motorways’ an Choimisiúin Eorpaigh i rith na bliana. San iomlán, tá an IMDO ag tabhairt tacaíochta faoi láthair do 12 chuideachta, chalaíocht agus eagraíocht Éireannacha lena ngabhann feidhmeanna féideartha cláir.

Béim ar Fhorbairt Gnó

Ó thaobh cúrsaí forbartha de sa bhliain 2009, bhíomar dírithe ar chomhoibriú dlúth le húinéirí loinge a bhí bunaithe in Éirinn agus ar chaidreamh rialta a choinneáil leo faoi shaincheisteanna a bhí ag cur as dóibh. Maidir le cúrsaí idirnáisiúnta, chloíomar le cur chuige ní b'éighníomhaí chun infheistíocht isteach a lorg toisc go raibh deacracht ag mórán úinéirí déileáil lena raibh os a gcoinne ina margaí féin.

Measaimid go raibh 232 ártach faoi úinéireacht, faoi bhainistíocht agus faoi oibríocht cuideachtaí loingseoireachta in Éirinn faoi dheireadh 2009. Tar éis buaic-infheistíochtaí arna bhfógairt ag leasanna Éireannacha roimhe seo in 2007–2008, bhí i bhfad ní ba lú gníomhaíochtaí ar bun sa mhargadh tógála nua anuraidh ag úinéirí Éireannacha. Measaimid gur seachadadh sé ártach nua, a bhí ar conradh roimhe seo, le linn na bliana. Bhí líon úinéirí eile gníomhach sa mhargadh le linn na bliana, áfach, agus bhí roinnt diúscairtí agus éadálacha suntasacha le sonrú freisin. Tráth an scríofa, tá áthas orainn a chur in iúl go bhfuil an uile chuideachta Éireannach a bhí ann ag tús na bliana 2009 fós i mbun trádála agus i mbun oibriú cabhlach, in ainneoin na bhfadhbanna móra a chuaigh go smior sa domhan ar fad.

Ag deireadh na bliana, d'fhógair an grúpa Meiriceánach TBS atá ar liosta NASDAQ go bhfuil sé ar intinn acu oibríochtaí a chur a bun in Éirinn in 2010. Táimid dóchasach freisin, agus an chuma ar an scéal go dtiocfaidh na margaí domhanda as an abar iad féin, go dtiocfaidh deiseanna nua um infheistíocht dhíreach eachtrach chun cinn. Táimid dóchasach go dtabharfaidh siad seo deis d'Éirinn leanúint de leathnú a cnuasaigh mhuirí agus de chruthú fostaíochta nua ardchaighdeán atá bunaithe ar sheirbhísí.

Imeachtaí agus Foilseacháin Margaidh

Gné lárnach de ghnáthróil laethúil an IMDO í an bhunanaílís/an anailís theicniúil a dhéanaimid ar chalafoirt na hÉireann agus ar thrácht loingseoireachta, chomh maith leis an tuairisciú a dhéanaimid chuig an Roinn Iompair. I mí Aibreáin, d'fhoilsigh an IMDO an séú feasachán bliantúil, *The Irish Maritime Transport Economist*. Foilsíodh na sonraí go forleathan agus baineadh úsáid astu mar thagairt i bhfoilseacháin agus in irisleabhair na meán in 2009. Bhíomar inár n-óstaigh do dhá chruinniú faisnéise tionscail i mBaile Átha Cliath agus i mBéal Feirste an 1 agus an 2 Aibreán.

Chuir an IMDO 11 athbhreithniú Eorpach leithleach i gcló idir Éire agus a mórmhargatí eachtracha le linn na bliana. Úsáideann sí a faisnéis ar an margadh go minic chun faisnéis ar bhealaí agus ar thíortha a chur ar fáil do chuideachtaí atá ag féachaint le seirbhísí loingseoireachta a bhunú nó a leathnú go hÉirinn nó ó Éirinn.

I mí an Mheithimh, chomheagraíomar an Dara Comhdháil Eorpach Ghearrthuais a reáchtáladh i Learpholl. Bhí os cionn 150 príomhthoscaire tionscail i láthair inti. Eagraíodh Cruinniú Faisnéise Tionscail faoi Airgeadas Loingseoireachta i mí na Nollag. Cláraíodh barraíocht daoine faoina choinne agus tá pleananna ar bun faoi láthair chun a shamhail d'imeacht tionscail a eagrú in 2010.

Lean an IMDO ar aghaidh ag tabhairt tacaíochta do "Ghradam Loingseoireachta Gearrthuais Chumann Onnmhairioirí na hÉireann". Bhain an Doyle Shipping Group an gradam i mbliana don dara huair. Leanamar ar aghaidh lenár dtacaíocht mhargaíochta straitéisí do *Cruise Ireland* freisin, agus rinneamar sraith príomh-láithreoirachtaí le linn na bliana, lena áiríodh an chéad ócáid de Pháipéar John De Courcy Ireland don Institiúid Chairte Lóistíochta agus Iompair (*The Chartered Institute of Logistics and Transport*).

Tháinig méadú 15% ar an trácht tríd an suíomh gréasáin, IMDO.ie. Bhí an-tóir arís ar an tsraith ríomhirise loingseoireachta i measc cuairteoirí. Mar thoradh ar ár gcuid iarrachtaí i leith cur chun cinn agus athfhorbartha, tháinig méadú de bhreis ar 20% ar an trácht trínár ríomhardáin atá bunaithe ar an nGréasán; bhí os cionn 1.2 milliún amas agus 150,000 cuairteoir uathúil ann don bhliain.

Tacú le Forbairt Oideachais

Déanann an IMDO Scéim Cúnaimh Oideachais do Mharaithe na hÉireann (ISEAS) an rialtais a bhainistiú. Bhain ní ba mhó ná 93 dalta agus 11 chuideachta leas as tacaíocht chuideachta agus as foaíochtaí oiliúna ar muir in 2009. Ina theannta sin, chuireamar cúnamh deontais ar fáil do 27 maraí a lig dóibh deimhniú ní b'airde a bhaint amach i dtaobh oiliúint agus inniúlacht ghairmiúil. In 2009, thugamar tacaíocht do thriailchlár a reáchtáil Coláiste Náisiúnta Mara na hÉireann (NMCI) chun iariascairí a chur faoi oiliúint le ticéid athraithe a ghnóthú le hoibrí in earnáil an loingis mhara. Tá áthas ar an IMDO freisin a thabhairt le fios go dtabharfaimid tacaíocht do chlár níos mó in 2010 mar thoradh ar an rath a bhí faoin scéim ar leith seo. Measaimid gur bhain 22% de gach maraí Éireannach tairbhe as an oiliúint ar chuir an IMDO maoiniú ar fáil faoina coinne le cúig bliana anuas.

Lean an IMDO orthu ag tabhairt maoiniú agus tacaíochta do chlár léachtaí Institiúid na Longbhróicéirí Cairte (*Institute of Chartered Shipbrokers/ICS*) a bhíonn ar siúl in DCU i mBaile Átha Cliath. Bhí níos mó mic léinn ná riamh i láthair tar éis dóibh scrúduithe a phasáil in 2009. Déanann an IMDO urraíocht ar ghradaim mhic léinn mhara na bliana i gcuideachta le hInstitiúid na Longbhróicéirí Cairte agus leis an Institiúid Chairte Lóistíochta agus Iompair freisin.

Bhí an bhliain ba rathúla go fóill ag an gclár oideachais, 'Lean an Cabhlach' (FTF); chláraigh beagnach faoi bhun 500 scoil faoina choinne. Tá for-rochtain fhéideartha 24,000 páiste bunscoile i gceist leis seo. I mí Dheireadh Fómhair, sheolamar comórtas FTF. Bhí ríméad orainn go ndearna Transas Ireland urraíocht ar an gcomórtas seo.

“Ó thaobh cúrsaí forbartha de sa bhliain 2009, bhíomar dírithe ar chomhoibriú dlúth le húinéirí loinge a bhí bunaithe in Éirinn agus ar chaidreamh rialta a choinneáil leo faoi shaincheisteanna a bhí ag cur as dóibh”.

Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia

Ráiteas Stiúrtóra

I rith na bliana 2009, sholáthair Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia (MEFS) comhairle rithábhachtach eolaíochta agus réimse seirbhísí muirthimpeallachta agus monatóireachta i ndáil le sláinte ainmhithe mara. Cuireadh na seirbhísí seo ar fáil trí shaineolas agus trí thaighde agus é ina chuspóir an mhuirthimpeallacht a

chosaint, d'fhonn a chinntiú go gcomhlíonfaí táirgí bia mara Éireannacha na caighdeán a formheasadh agus go gcuirfí eolas ar fáil i gcomhair forbairt beartais. Den chuid is mó, cuireadh na seirbhísí seo ar fáil don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia (DAFF), agus do ranna eile rialtais, lena n-áiríodh an Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil (DoEHLG), an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha (DCENR) agus an Roinn Iompair (DoT). Cuireadh seirbhísí ar fáil freisin do ghníomhaireachtaí eile Stáit ar nós Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (FSAI), na Gníomhaireachta um Chaomhnú Comhshaoil (EPA) agus an Údarás um Chosaint Iascaigh Mhara (SFPA).

I dteannta an iomad clár a dtacaíonn MEFS leo ar bhonn leanúnach gach bliain, ghlac an foireann páirt i roinnt tionscnaimh nua in 2009. Ina measc siúd, cuireadh tús le suirbhé bonnlíne um bailiú sonraí ar shuíomhanna Natura 2000 i gcomhar leis an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS) d'fhonn leagan síos NPWS de chuspóirí caomhantais do na suíomhanna seo a éascú. Thug MEFS tacaíocht freisin don DoEHLG agus do ranna eile rialtais i dtaca le réamhobair a bhain leis an gCreat-treoir Straitéise Mara.

D'fhreagair foireann MEFS freisin do na cineálacha nua baoil a bhí os coinne thionscal dobharshaothraithe na hÉireann, lena n-áiríodh teacht chun cinn básmhairíochtaí suntasacha i measc stoic Éireannacha d'oisre an Aigéin Chiúin (*Crassostrea gigas*) le linn an tsamhraidh. Tar éis na hanailíse a rinne Foras na Mara, bhíodhas den tuairim go raibh baint mhór ag tréithchineál athraitheach OSHv1 leis na básanna. Ina dhiaidh sin, bhí ról lárnach ag baill foirne MEFS maidir le cinntiú go gcosnófaí stádas sláinte agus staid trádála na hÉireann an mhéid agus ab fhéidir, de bharr rialachán an Choimisiúin maidir le básmhairíochtaí oisrí.

Is cúis áthais dom a thuairisciú gur lean foireann MEFS dá dtiomantas do bhaint amach ardchaighdeán agus do bhaint amach ár n-oibleagáidí reachtach trí líon na modhanna tástála creidiúnaithe a mhéadú arís de réir ISO 17025 de chuid Bhord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú (INAB) go 31 ceann, agus cuireadh seacht modh eile chun tosaigh le haghaidh creidiúnú. Cuimsíonn na tástálacha creidiúnaithe seo an réimse monatóireachta go léir i dtaobh Sábháilteacht Sliogéisc, Iarmhar, Sláinte Éisc agus Ceimic Mhuirthimpeallachta.

An tUasal John Evans

Stiúrtóir: Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia

Taighde

Lean foireann MEFS le páirt a ghlacadh i dtionscadail taighde atá nasctha go dlúth lena gníomhaíochtaí monatóireachta agus a thacaíonn le riachtanais a custaiméirí rialtais agus tionscail. Ar na tionscadail i leith Ceimic Mhara ar tugadh fúthu bhí "Tionchar CO₂ atmaisféir mhéadaithe ar cheimic agus éiceachórais aigéin", i gcomhar le OÉ Gaillimh, agus "Éifeachtaí bitheolaíochta agus tomhais cheimiceacha do mheasúnú ar thruailliú in uiscí na hÉireann", faoi stiúradh Choláiste na Tríonóide (TCD) i gcomhar le Saotharlann Tocsaineachta Uiscí na Sionna de chuid Fhiontraíocht Éireann agus le hInstitiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath (DIT).

Leanadh de na tionscadail GillPath agus AquaPlan. Tugtar aghaidh sna tionscadail seo ar shaincheisteanna a bhaineann le hearnálacha Dhubharshaothrú lasc Eite na hÉireann. Leanadh den tionscadal ASTOX II freisin; tionscadal é seo a phléann le saincheisteanna maidir le tocsainí Asaispioraigéid i sliogéisc.

Tá raon tionscadail eile i micribhitheolaíocht sliogéisc, i gceimic mhara agus i sláinte éisc á ndéanamh i gCéim Mháistreachta agus in PhD laistigh den Fhoras freisin.

Comhairle agus Monatóireacht

Chuir MEFS réimse seirbhísí monatóireachta agus comhairle eolaíochta ar fáil don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia agus do roinnt ranna eile freisin.

Bhain an chomhairle a tugadh don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia le harratais Léasa agus Ceadúnais Urthrú, le hiarratais um Dhumpáil ar Farraige, le ceadúnais dobharshaothraithe agus le monatóireacht. Chuaigh an Foras i mbun réamhchainteanna leis an DoEHLG agus leis an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA) freisin. Leagfar cuid de na freagrachtaí ceadúnaithe seo faoina mbráid faoi athruithe reachtach atá beartaithe.

- > Chuir baill foirne MEFS comhairle ar an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha agus ar Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI) freisin maidir le hullmhúcháin don Mheasúnacht Straitéiseach Timpeallachta ar fhuinneamh in-athnuaite amach ón gcósta agus tá siad ag glacadh páirte inti. Lean baill foirne MEFS le comhairle a chur ar an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha maidir le gnéithe áirithe comhshaoil de thaiscéalaíocht agus de tháirgeadh hidreacarbóin amach ón gcósta.
- > Fad a bhí comhairle á tabhairt don Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil agus do ranna eile rialtais maidir le himpleachtaí na Creat-treorach Straitéise Mara, leanadh den chumarsáid leis an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil agus leis an Rialtas maidir le hacmhainní an chlár Mhonatóireachta do phlandaí, d'orgánaigh bheantacha agus do cheimic in uiscí inbhearacha agus cósta d'fhonn cloí le riachtanais na Creat-Treorach Uisce (2000/60/CE). Ina theannta sin, lean MEFS orthu ag tabhairt sonraí agus comhairle eolaíochta chun tacú le cur i ngníomh na Creat-treorach Uisce (2006/60/CE) don Gníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil agus do Cheantair Abhantraí de réir mar a iarradh.
- > Bhí baill foirne MEFS gníomhach maidir le cuidiú le hobair Choinbhinsiún OSPAR agus le hobair ICES araon. D'ullmhaigh baill foirne píosáí don athbhreithniú ar Thuarascáil Stádas Caighdeán OSPAR a bhí beartaithe maidir leis an Atlantach Thoir Thuaidh a fhoilseofar in 2010, agus ghlac siad páirt san athbhreithniú freisin.
- > Rinne an Foras na hullmhúcháin dheireanacha chun scileanna a fhorbairt sa víreolaíocht agus sa bhitheolaíocht mhóilíneach mar ullmhúchán do mheasúnú Bhord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú faoi EN/ISO 17025. Bhí modhanna chun noraivíreas, Víreas Heirpéis Koi, Víreas Heirpéis Oisre agus Ainéime Thógalach Bradáin a bhrath san áireamh leis seo.

Sábháilteacht Bhia Mhara

Is é Foras na Mara an tSaotharlann Tagartha Náisiúnta Éireannach do Bhiotocsainí Mara, arna hainmniú ag an AE, um monatóireacht baictéar agus víreas sna moilisc dhébhlaoiscacha. Soláthraíonn an tAonad Biotocsaine seirbhís sheachtainiúil mhonatóireachta, lena n-áirítear monatóireacht ar fhíteaplanctón agus biotocsain i bhfeoil sliogéisc do bhreis agus 50 láthair táirgthe sliogéisc. Cinntíonn an clár comhlíonadh na hÉireann le rialacháin an AE um shábháilteacht sliogéisc.

Shásaigh an Foras na spriocanna go bhfoilseofaí os cionn 95% de na torthaí laistigh de thrí lá oibre. Eisítear torthaí ó anailís trí fhacs, ríomhphost agus teachtaireachtaí téacs SMS do rialtóirí, lena n-áirítear FSAI, SFPA agus an tionscal sliogéisc agus foilsítear iad ar shuíomh gréasáin an Fhorais ag <http://www.marine.ie/habsdatabase>. Aithníodh tocainí sliogéisc i rith an tsamhraidh agus i rith an gheimhridh, agus cuireadh comhairle faoi dhúnadh ar fáil i gcomhar leis na húdaráis rialála. Úsáideadh tástáil leanúnach mhicribhitheolaíochta ar cheantair tháirgthe sliogéisc chun rangú na gceantar táirgthe sliogéisc a thabhairt cothrom le dáta, agus cuireadh comhairle ar údaráis rialála.

Is é Foras na Mara an tSaotharlann Tagartha Náisiúnta Éireannach, arna hainmniú ag an AE, do roinnt ceimiceán atá in úsáid sa dogharshaothrú freisin. Ghlacamar páirt i gclár náisiúnta um monatóireacht ar iarmhair mar a theastaíonn faoin Treoir maidir le hIarmhair, mar a rinneadh ó 1999 i leith. Tugadh tuairisc in am ar thorthaí na bliana roimhe ar mhonatóireacht dogharshaothraithe iasc eite don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia, do FSAI agus don Údaráis um Chosaint Iascaigh Mhara (SFPA) i mí an Mhárta 2009 lena cur ar aghaidh chuig an gCoimisiún Eorpach. Don trí bliain as a chéile, níor braithheadh aon samplaí neamhchomhlíontacha – teachtaireacht thar a bheith dearfach é seo don tionscal. I ndiaidh tuairiscíú do chliant, cuirtear torthaí bliantúla ó fheirmeacha aonair éisc i dtoll a chéile, agus tugtar do na feirmeacha iad.

Tugadh faoi mhonatóireacht faoin gclár náisiúnta d'ábhar salaithe ceimiceach i sliogéisc, chun cabhrú le clof le dualgaí náisiúnta faoi Threoir na nUisce Sliogéisc, 2006/113/CE. Rinneadh samplaí ar réimse leathnaithe de limistéir tháirgthe sliogéisc agus rinneadh tástáil ar 129 sampla d'oisrí agus de dhiúilicíní i gcomhair rianmhíotail, déifheiniil pholaclóirínithe (PCBanna) agus lotnaidicídí. I dteannta an mhéid sin, tástáladh réimse speicis éisc eite a tháinig i dtír ag ceithre phríomh-chalahfort Éireannacha i gcomhair rianmhíotail, PCBanna agus lotnaidicídí.

An tÚdaráis Inniúil maidir le Sláinte Éisc

Tar éis thrasúí na Treorach maidir le Sláinte Éisc i ndlí na hÉireann, is é Foras na Mara an t-údaráis inniúil maidir le cur chun feidhme na treorach anois. Mar gheall air sin, le linn 2009, chuir an Foras tús le hoibreoirí dogharshaothraithe a údaráis tar éis athbhreithnithe ar phleananna ábhartha bainistíochta bithshlándála agus ainmhithe. Chuir an Foras tús freisin le clár cigireachtaí ar oibreoirí dogharshaothraithe, i ndlíth-chomhpháirtíocht leis an tionscal, chun comhlíonadh na Treorach a áirithiú.

Le linn na bliana, thug an Foras méadú suntasach faoi deara ar líon bhásanna na nOisrí Dúchasacha ag roinnt láithreán ar fud na tíre. Léirigh imscrúduithe gur dócha go raibh an víreas OSHV1, agus tosca comhshaoil, ina gcúis leis an méadú seo. Rinne an tAonad um Shláinte Éisc de chuid an Fhorais dlúthmhonatóireacht ar an gcás seo agus chuir sé comhairle ar an tionscal ar na rioscaí a bhaineann le hiompórtáil síolta ar dóigh iad a bheith mar fhoinsí an ionfhabhtaithe. Cuireadh srianta gluaiseachta i bhfeidhm freisin i gcomhréir le riachtanais na Treorach um Shláinte Éisc.

Is é an tAonad um Shláinte Éisc (FHU) laistigh de MEFS an tSaotharlann ainmnithe Náisiúnta Tagartha (NRL) do Ghálair Éisc agus Mhoilisc, agus an NRL do ghálair i gCrústaigh. Tacaíonn an tAonad leis an tionscal dogharshaothraithe agus le hiascaigh intíre maidir le cothabháil stádas sláinte éisc na hÉireann trí sheirbhísí reachtúla agus trí thacaíocht fháthmheasach a sholáthar.

“Shásaigh an Foras na spriocanna go bhfoilseofaí os cionn 95% de na torthaí laistigh de thrí lá oibre.”

Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh

Ráiteas Stiúrthóra

Tá athruithe ag teacht ar eolaíocht iascaigh go sciobtha agus ní mór breathnú uirthi i gcomhthéacs rialachas aigéin níos forleithne (i.e. bainistiú na farraige ar fad seachas na héisc atá inti amháin). Tá athchóiriú an Chomhbheartais Iascaigh (CFP), an Chreat-treoir Straitéise Mara nua de chuid an Aontais Eorpaigh (MSFD) agus ár n-oibleagáidí

faoi chomhaontuithe idirnáisiúnta éagsúla maidir le glacadh Cur Chuige Éiceachórais i leith bainistíocht iascaigh, ina mbunús leis na hathruithe seo. Dúshlán mór do na Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh (FSS) é riachtanais reatha ár mórchliant, an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia, a shásamh, agus an taighde riachtanach a dhéanamh chun an cineál comhairle eolaíochta nua a sholáthar a bheidh de dhíth ar chinneadóirí amach anseo go luath. Móréacht FSS in 2009 ba ea baint amach na cothromaíochta seo. Is rithábhachtach é nascadh le grúpaí eile seirbhíse san Fhoras chun an chomhairle nua eolaíochta seo a sholáthar. Lean FSS dá dtréanchaidreamh le MEHS in 2009 maidir le tionchar na hiascaireachta cósta i limistéir fogaire agus ar an gCreat-treoir Straitéise Mara. Bhí comhoibriú an-ghníomhach le Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha (SPDS) maidir le bainistíocht sonraí agus le comhcheangal sonraí. Bhí ról rithábhachtach ag FSS freisin in éineacht le Seirbhísí Aigéaneolaíochta (OSS), le MEHS agus le Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair (ACMS) ar an nGrúpa um Athrú Aeráide. Chaith FSS mórán ama agus dua in anailísiú gníomhaíochtaí iascaireachta ar bhealach nua nuálach – trí shonraí Córais Mhonatóireachta Árthaí (VMS) agus trí shonraí Logleabhar an Aontais Eorpaigh a nascadh lena chéile. Foilsíodh atlas de ghníomhaíochtaí agus de phatrúin iascaireachta go déanach in 2009 agus ba rídhearfach iad na tuairimí a fuarthas ó eolaithe, ón tionscal agus ó lucht déanta beartas faoin modh nua seo chun breathnú ar ghníomhaíochtaí árthaí. Leanfar de na dúshláin a tháinig chun cinn de bharr sheachadadh na seirbhíse comhcheangailte.

An Dr Paul Connolly

Stiúrthóir: Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh

An Creat um Bailiú Sonraí

Dhaingnigh Foras na Mara maoiniú €3 mhilliún ón Aontas Eorpach in 2009 faoin gCreat um Bailiú Sonraí (DCF). Tacaíonn an maoiniú seo le bailiú sonraí agus soláthar comhairle eolaíochta atá riachtanach le tacú leis an gComhbheartas Iascaigh (CFP). Críochnaíodh an tuairisceoireacht fhairsing faoin gCreat um Bailiú Sonraí don Aontas Eorpach, lenar áiríodh Cláir Náisiúnta, Ráitis Costais agus Tuairiscí Teicniúla a chur isteach, roimh na spriocdhátaí faoina coinne. Rinne an tAontas Eorpach measúnú ar na tuarascálacha seo agus, dá bharr sin, daingníodh an maoiniú a bhí á lorg. I rith na bliana 2009, tugadh faoi chláir fhairsinge samplála bunaithe ar muir agus bunaithe ar talamh. Rinneadh scrúdú sna cláir seo ar ghníomhaíochtaí cabhlaigh, ar próifíl ar theacht i dtír, ar aischur éisc agus ar phróifíl aoise rath sceathraí na stoc (éisc na todhchaí). Cuireadh na sonraí seo sa mhullach ar thacair shonraí idirnáisiúnta eile ag an gComhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara (ICES) agus bhí siad ina mbunús leis an gcomhairle eolaíochta a cruthaíodh in 2009. Is cuid lárnach d'obair FSS é comhoibriú idirnáisiúnta. In 2009, ghlac ár n-eolaithe páirt i ní ba mhó ná 100 cruinniú idirnáisiúnta faoi réimse saincheisteanna, lenar áiríodh pleanáil agus comhordú suirbhéanna, measúnacht stoc, ceapadh comhairle, bainistíocht, cur chun cinn na comhairle eolaíochta agus tionscadail taighde an Aontais Eorpaigh.

Suirbhéanna

Is cuid rithábhachtach d'obair FSS iad suirbhéanna ar áirthaí taighde. Sa bhliain 2009, chuir an fhoireann um Sheirbhísí Eolaíochta Iascaigh 14 shuirbhé, lenar bhain 196 lá ar muir agus 1,278 lá eolaithe ar muir, i gcrích. Rinneadh é sin ar áirthaí taighde agus ar áirthaí cairte tráchtála. Is suirbhéanna lena mbaineann tábhacht idirnáisiúnta é an suirbhé fuaimiúil ar fhaoitíní gorma agus an clár um shuirbhé iasc grinnill a rinneadh sa Mhuir Cheilteach agus in Iarthar na hÉireann, lena bhfuil baint ag Éirinn, an Iorua, an Rúis, an Ísiltír, an Ríocht Aontaithe agus an Fhrainc. Baintear leas as torthaí suirbhé sna measúnuithe eolaíochta ar na stoic, ach tá siad ag teacht chun cinn chun tacú le riachtanais na Creat-treorach Straitéise Mara (MSFD) nua. Tugadh faoi shuirbhéanna teilifíse faoin uisce ar na stoic thábhachtacha chloicheán sa Mhuir Cheilteach, i Meánna Árann agus i Muir Éireann. Leanadh den dlúthchaidreamh trasteorann lenár gcomhghleacaithe i dTuaisceart Éireann i dtaca le suirbhéanna cloicheán i Muir Éireann.

Comhoibriú leis an Tionscal

Leanadh den tréanchaidreamh oibre leis an tionscal in 2009. Leagadh an-bhrú ar FSS de bhrí an phlean nua fadtéarma bainistíochta i gcomhair trosc, arna fhorbairt ag an Aontas Eorpach. Tugadh faoi shraith mionanailísí ar ghníomhaíochtaí chabhlaigh na hÉireann amach ó Iarthuaisceart na hÉireann agus i Muir Éireann d'fhonn eolas a thabhairt

le haghaidh na bpléití leis an Tionscal faoi na roghanna ab fhearr do chabhlaigh na hÉireann. Leanadh d'obair Chomhpháirtíocht Taighde Eolaíochta Iascaigh na hÉireann (IFSRE), arna bunú ag an Aire Killeen in 2008. Díríodh ar bhearta chun stoic laghdaithe chloicheán a chosaint ar Bhanc an Torcáin (siar ó Éirinn) agus ar cheantair inar easaontaigh an tionscal leis an gcur chuige eolaíoch (e.g. an chomhairle eolaíochta faoi stoic lena mbaineann sonraí teoranta). Tá an Grúpa ag dul i ngleic leis an tsaincheist mhór maidir le cur i ngníomh an “Chuir Chuige Éiceachórais” i leith bainistíocht iascaigh agus maidir leis an gcaoi ar féidir eolas iascairí a cheangal leis an bpróiseas eolaíoch.

Taighde

Tá an taighde ríthábhachtach i ndáil le teacht chun cinn na comhairle eolaíochta reatha ionas gur féidir léi freastal ar riachtanais na gcineadóirí amach anseo. Lean FSS orthu ag glacadh páirte i 13 thionscadal taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta in 2009. Rinneadh scrúdú i dtionscadal *DeepClean* an Aontais Eorpaigh ar na tionchair a ghabhann le heangacha geolbhaí a aischiúradh amach ó iarthar na hÉireann agus na hAlban. Thionscain Príomhthaighdeoir (PI) nua obair ar Thionscadal Beaufort arna mhaoiniú faoin gclár *Casadh na Taoide*. Déanfar forbairt sa tionscadal seo ar chúrsaí cumais ar oileáin na hÉireann chun an Cur Chuige Éiceachórais i leith Bainistíocht Iascaigh a chur i ngníomh. Lena chois sin, rinne FSS cómhaoirseacht ar réimse tionscadail PhD leis an tríú leibhéal; díríodh ar shamhaltú agus ionsamhlú, ar aeráid agus iascaigh, ar shamhaltú iasc aischurtha, ar chomhcheangal tacar sonraí, agus ar scrúdú ar lorg éiceolaíochta na ngníomhaíochtaí iascaireachta.

Tacaíocht a Thabhairt don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia

Mórchliant Foras na Mara í an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia. Príomhchuid d'obair FSS in 2009 ba ea tacú le hobair na Roinne Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia i dtaca leis an gComhbheartas Iascaigh agus i dtaca le saincheisteanna náisiúnta iascaigh chladaigh. Thacaigh FSS leis an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia ag Comhairle Iascaigh an Aontais Eorpaigh i mí na Nollag, áit a ndéantar cinntí faoi dheiseanna iascaireachta (i.e. cuótaí iascaigh) do chabhlaigh na hÉireann. Cuireadh an foilseachán bliantúil *Leabhar na Stoc*, ina bhfaightear an chomhairle eolaíochta is déanaí faoi stoic éisc, faoi bhráid na Roinne Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia i mí Iúil. Ina theannta sin, thacaigh FSS leis an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia san idirbheartaíocht ríthábhachtach leis an Iorua faoi dheiseanna iascaireachta do ronnaigh agus faoi athdháileadh gabhálacha bolmán sna limistéir nuabhunaithe bhainistíochta. Príomhghné eile dár n-obair in 2009 ba ea soláthar comhairle eolaíochta don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia i dtaca leis an gCreat Bainistíochta um Iascaigh Chladaigh, go háirithe i dtaca le bainistíocht gliomach agus le forbairt pleananna bainistíochta na n-iascach cósta i dtaobh gnáthóga íogaire cladaigh. Chríochnaigh an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia freagairt na hÉireann do Pháipéar Uaine an Aontais Eorpaigh maidir le hAthchóiriú an CFP. Thug FSS tacaíocht don phróiseas i dtaobh an rannpháirteachais le páirtithe leasmhara agus le foirmiú na freagartha deiridh.

“Tá athruithe ag teacht ar eolaíocht iascaigh go sciobtha agus ní mór breathnú uirthi i gcomhthéacs rialachas aigéin níos forleithne”.

Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair

Ráiteas Stiúrtóra

Ba sa bhliain 2009 a raibh tionchar an-mhór ag teagmhas adhaimsire, fearacht na haimsire sin a tuaradh faoi chásanna éagsúla athraithe aeráide, ar dhobharcheantair turgnamhach Bhuiríos Umhaill i mBaile Uí Fhiacháin, Contae Mhaigh Eo. Thit an méid ba mhó báistí riamh de réir na dtaifead an 2 Iúil tar éis stoirm choimhthíoch. D'éirigh tuile mhór i gceantar Baile Uí Fhiacháin dá bharr.

San iomlán, thit 52 milliméadar (dhá orlach) báistí i mbeagán níos mó ná dhá uair an chloig. D'ardaigh an t-uisceleibhéal i gceann amháin de na sruthanna turgnamhacha ó níos lú ná méadar amháin aníos go cúig mhéadar agus os a chionn sa tréimhse chéanna. Mar thoradh air seo, tharla roinnt sciortthaí móra talún agus tugadh trí dhroichead ar shiúl le sruth. D'fhéadfadh imeachtaí géara dá samhail, a mheastar nach dtarlaíonn ach níos lú ná uair amháin i 250 bliain, an-dochar a dhéanamh, agus is cosúil go bhfuil siad ag tarlú níos minice.

D'fhonn dul i ngleic le cuid de na saincheisteanna seo, tá buíon eolaithe ó Ollscoil na hÉireann, Má Nuad, ó Choláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath agus ó Foras na Mara, ag plé le Tionscadal RESCALE le dhá bhliain anuas. Trí úsáid a bhaint as an tacar sonraí uathúil comhshaoil caoga bliain atá ar fáil i mBuiríos Umhaill, tá líon Samhlacha Aeráide Domhanda curtha in oiriúint i dTionscadal RESCALE do leibhéal áitiúil chun na hathruithe dóchúlacha ar an teocht, ar bháisteach agus ar rátaí sreafa in aibhneacha agus i sruthanna an dobharcheantair a réamh-mheas. Tá an staidéar cóir a bheith críochnaithe agus cuireann na torthaí in iúl gur ardaigh na teochtaí ón am ar cuireadh tús leis na breathnuithe. Is fíor é seo. go háirithe, i dtaca le teochtaí an gheimhridh ar tháinig méadú mór orthu ó 1988 i leith. Tuartar go dtiocfaidh athruithe ar an mbáisteach freisin – méadú 10–20% sa gheimhreadh agus laghdú 8–18% sa samhradh. Ionas go dtuigfí na hathruithe seo i gceart, is ríthábhachtach leanúint ar aghaidh lenár monatóireacht ar éiceachórais mhara agus fionnuisce, ár sraith sonraí a choinneáil agus an cumas riachtanach a neartú le tionchar an athraithe aeráide ar gheilleagair áitiúla, ar réigiúin chósta agus ar dhobharcheantair abhann aonair a thuiscint.

Bhí an fhoireann um Sheirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair (ACMS) páirteach freisin i réimse leathan monatóireachta agus obair taighde in 2009, ag tacú le spriocanna náisiúnta i réimsí dobharcheantair, taighde comhshaoil agus speicis iasc imirceach. Maidir leis an dobharcheantair, leanamar orainn ag tabhairt tacaíochta don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia i monatóireacht agus i rialú mólta mara trí chur i ngníomh leanúnach straitéis srianta lotnaidí na Roinne Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia maidir le mólta mara. Leanadh den obair taighde ar thionscadal EIRCOD, a mhaoineítear faoin gclár *Casadh na Taoide*, chun clár stoc goir agus póraithe trosc a cheapadh, a bhunú agus a fheidhmiú, a chuirfí in oiriúint do thimpeallacht na hÉireann, agus a bheadh ina chrann taca don tionscal dúchasach dobharcheantair. Go nuige seo, gnóthaíodh 30 fine throsca ar leith i gcomhair an chlár phóraithe a chlúdaíonn na blianta 2007, 2008 agus 2009. Beartaítear ubháin fhiáine a bhailiú in 2010. Ba cheart go méadóidh líon na bhfinnte sa ghorlann go 50 ceann dá bharr. Rinneadh dul chun cinn maith freisin i bhforbairt agus i mbeachtú teicneolaíochtaí agus prótacal gortainne agus tógála larbhaí in Institiúid Mháirtín Uí Riain i gCarna.

Leanadh den obair ar chlár SALSEA in 2009, agus d'éirigh sí ní ba threise, go deimhin. I mí an Mheithimh/Iúil 2009, chuaigh an *the RV Celtic Explorer* píosa maith ó thuaidh den Chiorcal Artach sa tóir ar

iarghealóga bradáin. Tógadh os cionn 800 iarghealóga i dtrí shuirbhé a rinne eolaithe ó Éirinn, ó Oileáin Fharó agus ón Iorua. Tógadh de bhreis ar 1,700 sampla comhaimseartha ó na suirbhéanna in 2008 agus in 2009 agus déanfar tástáil orthu le haghaidh réimse paraiméadair ghéiniteacha agus bhitheolaíochta. Bailíodh roinnt mhaith sonraí eile freisin faoi ábhar bhitheolaíochta agus aigéaneolaíochta. Tá tuairisc iomlán chun dáta ar obair SALSEA–Merge go dtí seo le fáil ar www.salmonatsea.com. Tá anailís ar bun chun foinse gach bradáin aonair a gabhadh ar muir a dhéanamh

Kenneth F. Whelan

amach, agus chun é seo a nascadh leis an dinimic um fhás mara, marthanas agus beathú stoc sonracha abhann de bhradáin an Atlantaigh. Cuireadh tús freisin le léarscáiliú bhealaí imirce na n-iarghealóg bhradáin ar muir.

An Dr Ken Whelan

Stiúrtóir: Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair

Tionscadail Taighde

EU FP7 / Prevent Escape

Tuairiscíodh gur éalaigh beagnach na mórspeiceas uile éisc ó chaighin mhara. Déantar na speicis seo a shaothrú faoi láthair ar fud na hEorpa, lena n-áirítear bradáin an Atlantaigh, deargáin, basa, troisc an Atlantaigh agus bric dhea-dhathacha. Tá sé mar aidhm ag an tionscadal *Prevent Escape* (www.sintef.no/preventescape) teicneolaíocht feirmeoireacht éisc agus an chaoi a mbaintear úsáid as an teicneolaíocht ar muir a fheabhsú, chun cosaint níos fearr a dhéanamh ar theagmhais éalaithe. Ceapadh an tionscadal go sonracha chun taighde bhitheolaíochta agus teicneolaíochta a dhéanamh agus a chomhcheangal ar fud na hEorpa ionas go gcuirfí moltaí agus treoirlínte maidir le straitéisí oibriúcháin agus teicneolaíochtaí dobharcheantair a laghdáil teachtais éalaithe, chun feabhsais. Tá 11 chomhpháirtí i gceist leis an tionscadal *Prevent Escape* (Aibreán 2009–Aibreán 2012) as sé thír (an Iorua, an Ghréig, an Spáinn, Málta, Albain agus Éire) agus tá sé faoi stiúir 'SINTEF Fisheries and Aquaculture'.

EU / ECKNOWLEDGE agus POSE

Le bliain anuas, ba chomhpháirtithe rathúla iad ACMS in dá mhórtionscadal a raibh de chuspóir acu samhlacha traidisiúnta i leith bainistíochta iascaigh a dhéanamh d'éiginnteacht agus de speicis iolracha. Cuirfidh an tionscadal ECKNOWLEDGE úsáid eolas éiceachórais agus bhitheolaíochta in eolaíocht agus i mbainistíocht iascaigh chun feabhsais trí chlár níos cuimsithe d'eolas reatha agus trí shonraí eolaíochta. Cruthaítear níos mó creidiúnachta i measc na bpáirtithe leasmhara mar gheall ar áireamh rioscaí agus éiginnteachta, faoi mar a cuireadh in iúl i gcás na samhlacha um bainistíocht bradáin. Maidir le scrúdú POSE, déanfar cleachtas samhaltaithe Bayesach–bhunaithe den chineál céanna i gcomhair eascanna fásta a bhfuil laghdú mór ag teacht orthu ar fud na hEorpa agus ina bhfuil níos mó éiginnteachta ann i dtaca le meastacháin daonra.

EPA / ILLUMINATE

Tugadh an tionscadal ILLUMINATE, arna mhaoiniú ag an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil, chun críche i mí Mheán Fómhair 2009. Tugadh meastachán ar bhrúnna antrapamorfacha ar dhá loch

Éireannacha sa tionscadal seo. Cuirfear an tuarascáil deiridh faoi bhráid an EPA go luath in 2010.

Éisc Imirceacha

Bainistíocht Idirnáisiúnta Bradán

Lean ACMS orthu ag cur comhairle theicniúil ar an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha ar shaincheisteanna bradán fráin. Críochnaíodh Tuarascáil Fócascheantair na hEagraíochta um Chaomhnú Bradán san Atlantach Thuaidh (NASCO) maidir le Bainistíocht Gnáthóg in 2009 chomh maith le nuashonrú Tuarascáil Fócascheantair 2008 maidir le Bainistíocht Bradán ag páirtithe conraitheoireachta. Tugadh ardmholadh d'Éirinn dá tionscnaimh bhainistíochta le déanaí, agus dá straitéis agus dá beartais reatha um bainistíocht bradán maidir le feabhsú agus cosaint gnáthóg.

Chuir an Buanchoiste Eolaíochta Náisiúnta um Bradán, atá ag feidhmiú le deich mbliana anuas, measúnú ar stoic bhradán ar fáil in 2009, agus i gcuideachta comhairle ghabhála in 2010. Rinne Foras na Mara cathaoirleacht ar an ngrúpa seo. Thuairiscigh an Coiste go bhfuil meath leanúnach ag teacht ar mharthanais mara na stoc idirnáisiúnta agus Éireannach de bhradán an Atlantaigh. Tá an meath seo inchurtha i leith dhrochmharthanais na mbradán ar muir. Leagadh béim ar an ngá a bhí le taighde leanúnach ar chúiseanna beachta an mheatha seo i dtuarascáil an ghrúpa.

Eascanna

Thug ACMS comhairle eolaíochta faoi eascanna don Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha agus don Ghrúpa Oibre Náisiúnta um Eascanna agus, mar gheall ar a mbaint a bhí acu leis an gComhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéaláíocht na Mara agus leis an gCoimisiún Comhairleach d'Iascaigh Intíre na hEorpa, thug siad tacaíocht do thionscadal idirnáisiúnta EELIAD atá ag nochtadh básmháireacht eascann i dtimpeallachtaí mara agus fionnuisce.

Géineolaíocht Daonra Éisc Beaufort

Faoi dheireadh na bliana 2009, comhcheanglaíodh 22 tionscadal leis an tionscnamh um Géineolaíocht Daonra Éisc Beaufort. Ina measc bhí staidéar daonra, turgnaimh pháirce, rainseoireacht agus cláir phóraithe. San áireamh san anailís ghéiniteach a rinne foireann Beaufort in 2009 bhí sainaitheint stoc géiniteach, anailís ar iascaigh ina raibh stoic mheasctha, sannadh aonair, filithréolaíocht, sannadh tuistí, oiriúnú agus staidéar ar léiriú na géine. Faoi mar a cheanglaítear faoin mbronadh, áiríodh 12 thogra deontais leis na rannchuidiú i dtaobh neartú cumas taighde. Cuireadh na tograí seo faoi bhráid comhlachtaí náisiúnta agus idirnáisiúnta maoinithe agus d'éirigh le seacht gcinn acu maoiniú a chinntiú. Is ionann luach iomlán na ndeontas a bronnadh go díreach trí Beaufort agus €1.13 milliún. In 2009, d'fhoilsigh foireann Beaufort 14 athbhreithniú píaraí, cúig athbhreithniú neamhphíaraí, cúig phóstaer agus 21 láithreoireacht foirmiúil do shiompóisiamáí, do cheardlanna agus do chruinnithe páirtithe leasmhara.

SALSEA-Merge

Clár idirnáisiúnta taighde é SALSEA-Merge (feic www.salmonatsea.com) ar an meath ar mharthanais mara na stoc bradán. Chuathas ar chúrsáil mhara 16 lá do shampláil iarghealóige ar bord an RV *Celtic Voyager* agus an RV *Celtic Explorer* i mí na Bealtaine 2008. Chuathas ar chúrsáil mhara 15 lá ina dhiaidh sin ar ártach taighde Faróch, an RV *Magnus Heinason*. Bailíodh 797 iarghealóg bhradán agus bradán níos sine le linn an dá chúrsáil mhara. Bhí chúrsáil loruach ann idir an 26 Iúil agus an 9 Lúnasa 2008 ar bord an RV *Eros*. Gabhadh 88 bradán i 31 gabháil eangaí. Soláthraíodh 885 sampla ann ó na trí chúrsáil aigéin. Ní dhearnadh suirbhé córasach d'iarghealóga cheana sna ceantair a ndearnadh iascaireacht iontu. Bhí spéis faoi leith i ndáileadh iartharach na ngealóg.

Tá tuairisc iomlán ar na trí thuras mara le fáil ar www.salmonatsea.com. Tá anailís ar bun faoi láthair chun foinse gach bradán a gabhadh ar muir a aimsiú. Tá obair ar bun chomh maith ar fhás an bhradán ar muir. Cuireadh tús freisin le léarscáilíú bhealaí imirce na n-iarghealóg bhradán ar muir.

“Ionas go dtuigfí na hathruithe seo i gceart, is ríthábhachtach leanúint ar aghaidh lenár monatóireacht ar éiceachórais mhara agus fionnuisce, ár sraith sonraí a choinneáil agus an cumas riachtanach a neartú le tionchar an athraithe aeráide a thuiscint.”

Seirbhísí Aigéaneolaíochta

Ráiteas Stiúrthóra

B'iomáí dúshlán mór a bhí ag na Seirbhísí Aigéaneolaíochta (OSS) in 2009 – leagadh ualach méadaithe oibre ar na cláir um athrú aeráide agus um thaiscéalaíocht mhara, arna maoiniú ag an Straitéis um Eolaíocht, Teicneolaíocht agus Nuálaíocht (SSTI). Lena chois sin, b'éigean dúinn aghaidh a thabhairt ar ár réimse mór de ghnáthghníomhaíochtaí náisiúnta agus idirnáisiúnta, lenar áiríodh forbairt ar chláir taighde arna maoiniú ag an Aontas Eorpach. Formheasadh trí

thionscadal nua sa ráithe dheireanach den bhliain: MESH Atlantique, EASYCO agus ARCPOL.

Chuir Seirbhísí Aigéaneolaíochta seirbhísí oibriúcháin agus tacaíochta taighde ar fáil freisin do chlár eile Foras na Mara, do phobal RTDI na hÉireann agus do thionscadail idirnáisiúnta taighde mara ina raibh taighdeoirí Éireannacha ina gcomhpháirtithe móra. Tá an OSS an-ghníomhach freisin i réimse cláir agus cruinnithe Eorpacha agus idirnáisiúnta. Leanadh de sholáthar rathúil na seirbhísí seo in ainneoin deacrachtaí buiséadacha agus soláthair foirne de bharr dhrochstaid an gheilleagair ar fud na tíre. Caithfidh mé mo bhuíochas a ghabháil leis an bhfoireann Seirbhísí Aigéaneolaíochta as seo.

Tá buaicphointí suntasacha san áireamh anseo, agus in Aguisín 6 ar Chlár Árthaí Taighde 2009.

- Cuireadh dianchlár shuirbhé i gcrích ar an dá ártach taighde. Chuir an RV *Celtic Explorer* 20 suirbhé i gcrích arbh ionann iad agus 305 lá eolaíochta. Chuir an RV *Celtic Voyager* 34 suirbhé i gcrích arbh ionann iad agus 255 lá eolaíochta.
- Thosaigh an Fheithicil Chianoibrithe (ROV) domhainmhara, *Holland I*, ag feidhmiú in 2009. Baineadh úsáid aisti faoi choinne trí shuirbhé arbh ionann iad agus 53 lá suirbhé tar éis trialacha glactha a chríochnú i mí Eanáir.
- Críochnaíodh dianchlár iascaigh in 2009, lenar áiríodh trí chlár um shuirbhéanna fuaimiúla, suirbhé iascaigh domhainmhara agus an suirbhé bliantúil iasc grinnill a cuireadh i gcrích tríd an *Celtic Explorer* a úsáid. Chríochnaigh an *Celtic Voyager* 28 lá de shuirbhéanna teilifíse faoin uisce i gcomhair measúnú stoic *Nephrops* agus suirbhé earcaíochta scadán a mhair deich lá.
- Formheasadh buntionscadal INFOMAR in 2006 ar €12 mhilliún do na chéad trí bliana (2006–2008), agus in ainneoin na gcúinsí geilleagracha, fuarthas formheas eile sa 4ú Ráithe in 2008 d'fhonn go leanfaí leis an tionscadal de réir an leibhéil chéanna mhaoinithe ar feadh shaolré an NDP aníos go dtí an bhliain 2013. Fuarthas leithdháileadh deireanach buiséid don bhliain 2009 arbh ionann é agus €3.363 milliún. Bhíodhas in ann tabhairt faoi chlár mór oibre dá bharr.
- I measc na n-oibríochtaí suirbhé de chuid INFOMAR 2009 bhí fáil sonraí ar an RV *Celtic Voyager*, in Inbhear na Sionainne, sa Daingean agus i Loch Gorman, agus san Iardheisceart, san Oirdheisceart agus i gCeantair Thosaíochta an Oirthir (Fíor 1). Tugadh faoi chlár fíricí ón talamh i nDún na nGall/Sligeach. Coimisiúnaíodh RV Shuirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (GSI), *Keary*, agus críochnaíodh suirbhéireacht ar Chuan Bhaile Átha Cliath lena chur san áireamh i gcairt aimiréalachta leasaithe Oifig Hidreagrafach na Ríochta

Aontaithe (UKHO) atá le foilsiú go luath.

- Feistíodh an RV *Celtic Explorer* agus an RV *Celtic Voyager* le bogearraí loingseoireachta iascaigh droichead–bhunaithe OLEX; leabaíodh sonraí ilbhíoma INSS iontu freisin. Ligeann sé seo d'amharcléiriú tríthoiseach ar ghrinneall na farraige le linn suirbhéanna iascaigh, agus ligeann sé d'uathghabháil (gán foireann) bheo sonraí ilbhíoma agus sonraí faoi rangú ghrinneall na farraige le linn na n-oibríochtaí seo freisin. Tugadh tuilleadh tacaíochta do chlár iascaigh in 2009 de bharr fháil sonraí breise INFOMAR le linn an tSuirbhé ar Mheánna Áran.
- Leathnaíodh an ciste trealamh náisiúnta trí mhaoiniú ERDF (Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa), lenar áiríodh trí bhaoi ardsonraíochta um shonraí fíor–ama a seoladh agus atá i mbun feidhme mar thaca le SmartBay agus iascach.
- Tá táirgí réamhaisnéise aigéin Foras na Mara comhcheangailte ina n-íomláine anois le córas ECOOP faoi FP6 atá ann ar fud na hEorpa le haghaidh réamhaisnéisí aigéin. Feic <http://www.ecoop.eu/products.php> inar féidir rochtain a fháil ar thuairiscí agus ar 'Amharc Gasta'.
- Cuireadh go mór le hinniúlacht samhaltaithe aeráide agus éiceachórais, agus tugadh tacú dó seo trí cheannach na Braisle Ardfeidhmíochta Ríomhaireachta tiomnaithe. Cuirfidh an bonnagar nua seo ar chumas eolaithe tuar a dhéanamh ar aeráid mhara na hÉireann i gcásanna éagsúla d'astuithe gáis cheaptha teasa sa 21ú haois.
- Tá obair ar bun go leanúnach i dtaca le straitéis leanúna i gcomhair an Chláir um Athrú Aeráide Mara.

Michael Gillooly

An tUasal Michael Gillooly

Stiúrthóir: Seirbhísí Aigéaneolaíochta

Oibríochtaí Árthaí Taighde

Lean OSS orthu ag comhordú agus ag bainistiú oibriú an RV *Celtic Voyager*, an RV *Celtic Explorer*, agus na Feithicle Cianoibrithe (ROV) Domhainmhara *Holland I*, agus ag soláthar seirbhísí tacaíochta d'úsáideoirí na n-árthaí, lena n-áiríodh tacaíocht innealtóireachta agus ionstraimíochta agus oibríochtaí an-solúbtha. Cuireadh tacaíocht ar fáil sa Chlár Comhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara (IMEP) arís le haghaidh suirbhéanna taighde agus oiliúna, chomh maith le seachadadh cúrsaí *Science@Sea* do mhic léinn tríú leibhéal agus tugadh tacaíocht do Thionscadail Taighde Domhainfharraige na hEorpa.

An Rannóg um Sheirbhísí Aigéaneolaíochta

Chuir an rannóg seo seirbhísí cuimsitheacha aigéaneolaíochta ar fáil a bhí mar bhunchloch i ndáil le mórán cláir náisiúnta. I measc na bpríomhsheirbhísí bhí bainistiú an chiste trealaimh náisiúnta chomh maith le bainistiú agus oibríochtaí Líonra Baoithe Sonraí Mara na hÉireann. Sholáthair Seirbhísí Aigéaneolaíochta cuid mhór i dtaca le soláthar seirbhíse sonraí don phobal mara, agus d'fhan siad gníomhach i samhaltú mara agus in aigéaneolaíocht chósta, lena n-áiríodh forbairt Líonra Náisiúnta Tomhsaire Taoide na hÉireann. Baineadh 19 dtomhas amach sa chóras seo in 2009. Tá pleananna ann le cúig cinn eile a shuiteáil i gceantar Bhaile Átha Cliath. Glacadh leis an bhfreagracht as tomhais chomhshaoil in 2009 ag láithreáin Tástála Tonnfhuinnimh i gCuan na Gaillimhe agus i mBéal an Mhuirthead, Contae Mhaigh Eo.

An Rannóg um Athrú Aeráide Mara

Chuir an Rannóg um Athrú Aeráide Mara clár uailmhianach ildisciplíneach dhá bhliain i gcrích le tacaíocht shonraí stairiúla agus suirbhéanna reatha a neartú ar fud Fhoras na Mara, mar aon le gníomhaíochtaí ábhartha eile náisiúnta agus idirnáisiúnta a bhí ina gcuid lárnach de chlár náisiúnta taighde agus monatóireachta na hÉireann maidir le hathrú aeráide.

Ardseirbhísí Léarscáilithe

Rinne an Rannóg seo gníomhaíochtaí suirbhé comhtháite i gclár INFOMAR maidir le léarscáiliú ghrinneall na farraige, i gcomhar le Suirbhé Gheolaíochta na hÉireann. Soláthraíodh saineolas léarscáilithe mara freisin chun tacú le cláir náisiúnta eile agus i gcur chun cinn an taighde agus na forbartha ar léarscáiliú acmhainní. Cuireadh táirgí breisluacha, seirbhísí agus tionscadail choimhdeacha eile ó na gníomhaíochtaí suirbhé chun feidhme freisin, mar aon le malartú sonraí agus comhcheangal na dtorthaí ó chlár INFOMAR.

Ina theannta sin, thug an fhoireann um Ardseirbhísí Léarscáilithe faoi mhórchlár oibre in 2009, mar aon lena chomhordú, i gcomhar le Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann, thar ceann na Seirbhíse Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS). Léarscáillíodh gnáthóga geoigineacha sceire amach ón gcósta sa chlár seo trí úsáid a bhaint as an RV *Celtic Explorer*, as an ROV *Holland I*, agus as an bhfíscéamara domhainmhara faoin uisce. A bhuíochas le cabhair ó bhuíon idirnáisiúnta taighde, tugadh suirbhéireacht ar Bhanc Rocal, ar Bhanc an Torcáin agus ar Chainneoin an Imill Cheiltigh chun críche.

Cuireadh tús le Tionscadal Chomhshuirbhé Bataiméadrach na hÉireann (JIBS) an 10 Aibreán 2007 agus cuireadh i gcrích é an 31 Deireadh Fómhair 2008. Bhí an tionscadal faoi chinnireacht an *Maritime and Coastguard Agency* (MCA). Bhí Foras na Mara mar chomhpháirtí an tionscadail, arna mhaoiniú ag an gclár INTERREG IIIA. Rinneadh suirbhé ar cheantair thosaíochta de stráice cósta ina raibh trí mhuirmhíle idir Srúibh Brain agus an Meall Mór ar an RV *Celtic Voyager*, arbh ionann é agus 420 km².

“Cuireadh go mór le hinniúlacht samhaltaithe aeráide agus éiceachórais, agus tugadh tacú dó seo trí cheannach na Braisle Ardfheidhmíochta Ríomhaireachta tiomnaithe.”

Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha

Ráiteas Stiúrtóra

Bhí tús na bliana 2009 an-dearfach ar fad. Cuireadh tús leis an mblain le cur i láthair neamhghoimiúil i mí Eanáir ar Straitéis na hÉireann maidir le Taighde Mara, Casadh na Taoide, do Stiúrtóireacht D nuabhunaithe Ard-Stiúrtóireacht na nGnóthaí Muirí agus na hIascaireachta de chuid an Aontais Eorpaigh. Ina dhiaidh sin, tháinig toscaireacht ón Aontas Eorpach, a raibh Ard-Stiúrtóir an Aontais Eorpaigh maidir le Taighde, an tUasal José Manuel Silva Rodríguez, i gceannas uirthi, ar cuairt chuig

ceanncheathrú Foras na Mara i nGaillimh i mí Mheán Fómhair.

Le linn na bliana 2009, lean foireann an Chláir Chomhoibrithe Idirnáisiúnta dá gcuid oibre chun rannpháirtíocht na hÉireann i gclár iomaíochta taighde an Aontais Eorpaigh a éascú. Faoi dheireadh na bliana, bhí taighdeoirí mara Éireannacha ag glacadh páirte i 43 tionscadal FP7, lenar bhain cúnamh deontais €17.5 milliún, agus i 15 thionscadal INTERREG-IV, lenar bhain cúnamh deontais €4 mhilliún. Formheasadh 12 thionscadal eile INTERREG-IV, lenar bhain cúnamh deontais de thimpeall €3.4 milliún, ar feitheamh idirbheartaíocht rathúil i dtaobh conartha (feic Aghuisín 2). D'fhoilsigh an Foras eolairí de na tionscadail rathúla seo in 2009.

Leanamar orainn, i gcaitheamh na bliana, ag cur fhorfheidhmiú Straitéis Chasadh na Taoide chun cinn. Rinneadh ceangaltas i leith infheistíocht nua €2.15 milliún in 2009 chun tacú le taighde agus le hoiliúint ar bord na n-árthaí taighde náisiúnta. Ba chéim chun tosaigh é seo ar na ceangaltais infheistíochta a rinneadh in 2007 agus in 2008. Fágann sé seo gurb ionann an infheistíocht iomlán faoi Fhochlár Taighde Mara an NDP agus €49.7 milliún. Is ionann an infheistíocht iomlán, idir náisiúnta agus idirnáisiúnta, i dtaighde mara idir 2007 agus 2009 agus timpeall €119 milliún. Tagann 41% de na cistí seo as cistí an NDP arna mbainistiú ag an bhForas. Tagann 39% díobh as cistí eile náisiúnta agus tagann 20% díobh as cistí idirnáisiúnta.

Bhí foireann Chasadh na Taoide gníomhach maidir leis an tacaíocht a thug siad do thrí mhórchlár náisiúnta taighde agus forbartha a bhí ag teacht chun cinn. Bhain na cláir seo le Biteicneolaíocht Mhara, le hArdteicneolaíocht Mhara agus le Fuinneamh In-athnuaite na Mara, agus tá sonraí fúthu le fáil thíos. Rinneadh dianchaidreamh i mbliana leis na príomhghníomhaireachtaí forbartha, e.g. IDA, Fiontraíocht Éireann agus Udarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann. Rinneadh comhpháirtíochtaí nua agus neartaíodh comhpháirtíochtaí a bhí ann cheana féin freisin le fontair bheaga agus mheánmhéide, le corparáidí ilnáisiúnta agus le taighdeoirí d'fhonn na cláir mianaidhme seo a thiontú go cláir feidhmiúla. Ceapadh beirt chomhordaitheoirí náisiúnta in DCU agus in OÉ Gaillimh in Ard-bhiteicneolaíocht Mhara agus i mBiteicneolaíocht Mhara, faoi seach, d'fhonn na cláir seo a chur chun tosaigh tuilleadh.

I gcaitheamh na bliana, sheachaid an Grúpa um Sheirbhísí Faisnéise agus Forbartha roinnt córais nua agus córais fheabhsaithe, lenar áiríodh an Córas nua fairsing um Pleanáil Suirbhéanna don chabhlaigh náisiúnta um thaighde mara chun feidhmeanna am loinge agus pleanáil suirbhéanna a bhainistiú, chomh maith le suíomh nua inlín, agus leagan Gaeilge ar shuíomh gréasáin an Fhorais. Cuireadh na naisc leathanbhanda go hÓrán Mór, go Baile Uí Fhiacháin agus go Sráid Fhearchair chun feabhaís go mór, go háirithe in Órán Mór, áit ar nascadh le líonra ardluais HEAnet lena mbaineann bandaleithead de ghigighiotán amháin. I mí Feabhra, bronnadh Dámhachtain Trasghníomhaireachta, Ríomhsheirbhísí an Rialtais, ar an tionscadal um Malartú Sonraí Spásúlachta na hÉireann (ISDE). Ligeann an tionscadal seo d'úsáideoirí sonraí mara faoi sheilbh eagraíochtaí éagsúla, lena n-áirítear Foras na Mara, an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Náidúrtha, Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann, an Gníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil, an Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiú agus Coláiste na hOllscoile, Corcaigh, a aimsiú agus a rochtain go héasca. Moladh an córas freisin mar chomhpháirt den bhonneagar náisiúnta um Threoir INSPIRE, a nascann an uile shealbhóir ar shonraí poiblí comhshaoil le chéile. Ba in 2009 a cheangail an Foras sonraí mara na hÉireann leis an

tairseach Eorpach SeaDataNet. I bhfad na haimsire, beifear in ann teacht ar shonraí ar líne go héasca ó 40 eagraíocht náisiúnta i 35 tír san Eoraip, de bharr na tairsí seo.

Ar deireadh, ghlac an fhoireann um Sheirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha páirt ghníomhach i bhfóiréir náisiúnta agus idirnáisiúnta a thugann tuairimí agus comhairle straitéiseach. Orthu seo bhí comhairle leanúnach straitéiseach faoin bhforbairt ar fhuinneamh in-athnuaite na mara, ullmhú aighneachta chuig Tascfhórsa Nuálaíochta an Rialtais, obair maidir leis an bhforbairt ar Straitéis 2020 de chuid na Roinne Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia, agus obair leanúnach ag leibhéal an Aontais Eorpaigh a raibh mar sprioc aici tionchar a imirt ar an gclár oibre idirnáisiúnta maidir le taighde mara.

Yvonne Shields, Uasal

Stiúrtóir: Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha

Comhoibriú Idirnáisiúnta

Bhí príomhról ag an gClár Comhoibrithe Idirnáisiúnta arís maidir le sainmhíniú an Chláir Oibre um Thaighde Mara na hEorpa. Ag an am céanna, tugadh tacaíocht do thaighdeoirí mara na hÉireann a bhí san iomaíocht faoi choinne thionscadail mhaoinithe taighde an Aontais Eorpaigh.

Bhí siad seo a leanas i measc na mbuaicphointí:

- > Rannpháirtíocht taighdeoirí idirnáisiúnta i gCeardlanna Éireannacha faoin tSocheacnamaíocht Mhara, faoi Thionchar an Athraithe Aeráide agus faoi Theicneolaíochtaí Braiteora Mara.
- > Críochnú rathúil Thionscadal MarinERA an tSéú Creatchlár de chuid an Aontais Eorpaigh (2004–2009) ina raibh baint ag 13 tír agus ullmhú tionscadail rathúil leanúna, Tionscadal SEAS-ERA, de chuid an tSeachtú Creatchlár de chuid an Aontais Eorpaigh (2010–2014) ina raibh baint ag 19 stát Eorpach ar an gcósta, gan an réigiún Baltach san áireamh.
- > Rannpháirtíocht i gceardlanna agus i ngníomhaíochtaí idirnáisiúnta le tosaíochtaí Eorpacha i leith taighde mara a shainmhíniú sa Bhruiséil, i Liospóin, in Ostainn, i bPrág, sa Róimh, in Sopot agus in Tromsø.
- > I mí na Bealtaine, d'fhág an Dr Niall McDonough an Fhoireann Comhoibrithe Idirnáisiúnta, grúpa a raibh sé i gceannas air. Ghlac sé le post nua mór le rá mar Rúnaí Feidhmiúcháin Fhondúireacht Eolaíochta na hEorpa; Bord Mara í seo atá lonnaithe in Ostainn.

Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide (SCMU)

Rinneadh ceangaltas i leith infheistíocht nua €2.15 milliún in 2009 chun tacú le taighde agus le hoiliúint ar bord na n-árthaí taighde náisiúnta. Ba chéim chun tosaigh é seo ar na ceangaltais infheistíochta a rinneadh in 2007 agus in 2008. Fágann sé seo gurb ionann an infheistíocht iomlán faoi Fhochlár Taighde Mara an NDP agus €49.7 milliún. Tá sonraí faoi na hinfeistíochtaí seo le fáil in Aghuisín 1. Tugadh Córas Bainistíochta Faisnéise Taighde (RIMS) nua ar líne isteach ar bhonn trialach in 2009, chun tacú leis an tuairisciú agus leis an mbainistiú leanúnach ar thionscadail mhaoinithe agus le tuairisciú na sonraí faoi na tascairí feidhmíochta agus tionchair ardluibhéil Chasadh na Taoide. I dteannta na gceangaltas infheistíochta i dtaighde mara, dhírigh gníomhaíochtaí Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide in 2009 ar mhonatóireacht agus ar bhainistíocht tionscadal i gcás timpeall 40 tionscadal, ar thionscnaimh forbartha cláir, agus ar neartú comhpháirtíochtaí reatha agus ar bhunú comhpháirtíochtaí nua leis an earnáil phríobháideach agus leis an earnáil phoiblí. Tá tuilleadh faisnéise faoi ghníomhaíochtaí Aonad Bainistíochta Chasadh na Taoide in 2009 ar fáil in sa Tuarascáil Bhliantúil ar Dhul chun Cinn maidir le Casadh na Taoide in 2009.

Clár R agus D Fionnachtana

Bhí foireann *Chasadh na Taoide* gníomhach maidir leis an tacaíocht a thug siad do thrí mhórchlár náisiúnta taighde agus forbartha: an Clár Náisiúnta um Bíteicneolaíocht Mhuirí, ina n-áirítear Clár Beaufort um Bithfhionnachtana Mhara agus an tionscadal um Bianna Feidhmeacha Mhuirí, an Clár Ardteicneolaíochta, ina n-áirítear tionscnamh SmartBay, agus an Clár um Fuinneamh In-athnuaite na Mara.

Thosaigh an tSaotharlann Bithfhionnachtana ag feidhmiú in 2009. Tá sí suite san Fhoras agus tá sí á feidhmiú ag OÉ Gaillimh. Rinneadh 73 sampla a fhóru go tacsanomaíoch, a stóráil agus a asbhaint in 2009.

Maidir leis an gClár Ardteicneolaíochta, lean an foireann um Sheirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha dá gcomhoibriú leis an bpobal taighde ardoideachais. I measc na mbuaicphointí bhí eagrú an iomad cruinnithe páirtithe leasmhara, lena áiríodh Ceardlann Tionscail i mí Iúil. I measc na n-aschur bhí cruthú grúpa straitéise tionscaltreoraithe, ar a raibh daoine tábhachtacha ón tionscal (IBM, Intel, ESRI Ireland Ltd., agus InTune Technologies Ltd.) agus ionadaithe ó ghníomhaireachtaí forbartha (IDA, Fiontraíocht Éireann, SFI agus SEI). Tá an Grúpa i mbun oibre leis an bhForas maidir le forbairt tionscnamh a bhaineann leis an tionscal, lena n-áirítear Braisle Nuálaíochta um Theicneolaíocht Aigéin.

Cruthaíodh aschuir spreagúla arís i dtriailbhonneagar SmartBay, atá á fheidhmiú ag an bhForas. Bhí na haschuir seo bunaithe ar chomhoibriú idir earnáil na tionsclaíochta agus an saol acadúil ó thaobh anailísíocht sonraí, monatóireacht chomhshaoil agus cumarsáide gan sreang de. Tá na comhpháirtithe éagsúla lena mbaineann sa deargthóir ar a ngníomhaíochtaí tástála agus taighde agus forbartha. Cuireadh togra i dtaca le mórleathnú bhonneagar reatha SmartBay isteach i gcomhair maoiniú faoin gClár um Thaighde in Institiúidí Tríú Leibhéal de chuid an Údaráis um Ard-Oideachas i mí Iúil 2009. I measc na gcomhpháirtithe tá Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath, OÉ Gaillimh, Ollscoil na hÉireann, Má Nuad agus Coláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath, Intel, IBM agus Foras na Mara.

Réimse eile a bhí thar a bheith gníomhach don foireann um Sheirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha ná fuinneamh na mara. I measc na ngníomhaíochtaí a rinneadh in 2009, tugadh tacaíocht leanúnach theicniúil don suíomh tástála ceathrúscála amach ón Spidéal agus seirbhísí teicniúla agus úsáid as an mbonneagar a bhain le coimisiúnú suíomh tástála lánscála eangach-cheangailte amach ón gcósta i mBéal an Mhuirthead i gContae Mhaigh Eo. B'fhoinsé agus ba sholáthróir tábhachtach sonraí aigéaneolaíochta agus meitéareolaíochta é an Foras arís i rith na bliana. Thug sé rochtain ar na tacair shonraí seo trína shuíomh gréasáin agus trí shaoaráidí maidir le hiarratais ar shonraí. Mar aon leis an tacaíocht dhíreach oibriúcháin a tugadh do thaighdeoirí agus d'fhorbróirí, lean an foireann um Sheirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha orthu ag soláthar ról straitéiseach agus comhairleach do SEI trí fhreastal ar chruinnithe míosúla an Ghrúpa Chomhairligh um Fuinneamh na Mara agus an Ghrúpa Stiúrtha um Fuinneamh na Mara.

Seirbhísí Faisnéise agus Forbairt

Choinnigh an foireann um Sheirbhísí Faisnéise agus Forbartha (IS&D) orthu ag tabhairt tacaíocht theicniúil ó lá go lá don Fhoras (ag freastal ar bhreis agus 3,000 éileamh ar thacaíocht, a chuimsigh ceisteanna teicniúla, iarratas agus bainistíochta sonraí), agus ag freastal ar bhreis agus 250 iarratas sonraí ó pháirtithe seachtracha. I dteannta na seirbhísí tacaíochta seo, bhí baint ag IS&D le breis agus 50 tionscadal (a dhírigh ar Thacaíocht Straitéiseach Ghnó agus Tacaíocht Theicniúil, ar Chúrsaí Oibriúcháin agus ar Thionscadail Tacaíochta Ghrúpaí Seirbhíse Fhoras na Mara). Bhí siad seo a leanas i measc na mbuaicphointí:

“Leanamar orainn, i gcaitheamh na bliana, ag cur fhorfhaidhmiú Straitéis Chasadh na Taoide chun cinn.”

- > Forbairt agus tabhairt isteach an Chórais um Pleanáil Suirbhéanna
- > Suíomh inlín a ndearnadh uasghrádú mór air le haghaidh roinnt faisnéise
- > Uasghrádú leathanbhanda san uile shuíomh, lena áiríodh nasc HEAnet
- > Barrfheabhsú an Tuairiscithe Ceimice
- > Áireamh sonraí ó bhraiteoirí nua aigéaneolaíochta i gcórais faisnéise Fhoras na Mara
- > Túsobair forbartha chun tacú le hobair chomhlíonta na Treorach maidir le Sláinte Éisc
- > I gcomhar le GSI/DCENR, DEHLG agus EPA, forbairt ar Mhalartú Sonraí Spásúlachta na hÉireann (ISDE)
- > Dul chun cinn maith i dtionscadal na Stór Sonraí Comhtháite chun próisis agus uirlisí a fhorbairt ionas go gcuirfí bainistiú níos fearr ar shonraí taighde chun cinn, agus
- > Ceangal shonraí an Fhorais leis an tairseach sonraí Eorpach, SeaDataNet

Chuir IS&D tacaíocht agus comhairle ar fáil freisin a bhain leis an gClár Bainistíochta Eolais agus Faisnéise, *Casadh na Taoide*.

Riarachán Ginearálta

Idirchaidreamh

Cuimsíonn clár Foras na Mara réimse leathan gníomhaíochtaí óna dteastaíonn idirchaidreamh agus comhoibriú dlúth le go leor daoine agus eagraíochtaí. Áirítear leo siúd an Roinn Talmhaíochta, lascaigh agus Bia, an Roinn Airgeadais agus ranna rialtais agus gníomhaireachtaí stáit eile, frontar próbháideach agus earnáil an ardoideachais. Tugann an Foras aitheantas do thacaíocht agus do chomhoibriú leanúnach gach dreama lena mbaineann.

Sláinte agus Sábháilteacht

De réir an Achta um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (1989), nuashonraigh Foras na Mara gach Ráiteas Sláinte agus Sábháilteachta. Leanann an Foras ar aghaidh ag cur na mbeart cuí i bhfeidhm le sábháilteacht agus sláinte gach fostaí agus cuairteora ar a n-áitreabh a chosaint.

An tAcht um Eitic in Oifigí Poiblí

Soláthraíonn gach duine ag a bhfuil bpost ainmnithe i bhForas na Mara ráiteas leasa don Choimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí de réir ailt 18 agus 20 den Acht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995.

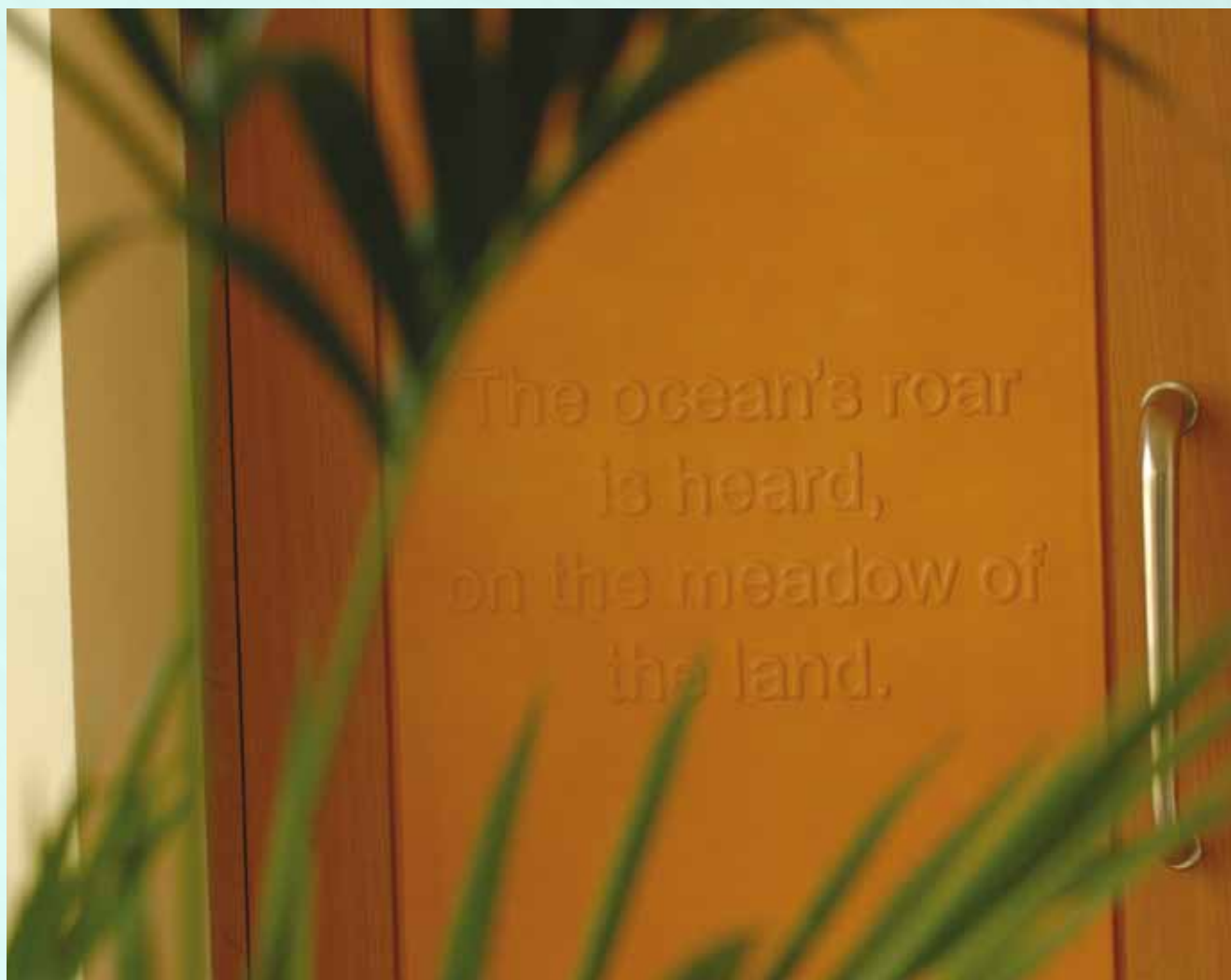
Comhionannas Fostaíochta

Tá Foras na Mara tiomanta do bheartas comhionannais deiseanna, agus glacann sé cur chuige réamhghníomhach i leith an chomhionannais. Tá scéimeanna i bhfeidhm ag an bhForas a thugann deiseanna don fhoireann freastal ar a riachtanais ghairme agus phearsanta, ar nós comhroinnt poist, saoire staidéir agus cláir oideachais.

Cód Cleachtais (Tuairisciú)

Cloíonn Foras na Mara leis na Cóid reachtúla Chleachtais um Rialachas na gComhlachtaí Stáit de réir mar atá leagtha síos ag an Roinn Airgeadais. Dearbhaíonn an Foras gur ghlac na Stiúrthóirí agus na fostaíthe leo seo a leanas agus go gcuirtear oiliúint orthu ina leith fosta:

- > Cód foirmiúil iompair um choinbhleacht leasa agus cairt chustaiméirí
- > Coistí Iniúchta ceartbhunaithe
- > Nósanna imeachta um sholáthar
- > Saincheisteanna fógaire

Aguisíní

AGUISÍN 1: CLÁR TAIGHDE MARA AN NDP 2007–2013 DÁMHACHTAINÍ DON CHLÁR AM LOINGE 2009

CLÁR TAIGHDE MARA AN NDP 2007–2013 – CLÁR AM LOINGE 2009

Beart Taighde Chasadh na Taoide	Clár Taighde Chasadh na Taoide	Cineál Tionscadail	Tagairt an Tionscadail	Teideal an Tionscadail	Deontái/Ceann	Deontas lomlán
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-01	Oiliúint Mac Léinn i gCuan Bhaile Átha Cliath	TCD	€35,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-03	Ardteicnící san aigéaneolaíocht; comhchúrsáil oiliúna idir GMIT agus NUIG le haghaidh fochéimithe sa bhliain dheireanach	GMIT	€48,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-04	Bunoiliúint fochéime i sampláil iascaigh agus aigéaneolaíochta ar muir	GMIT	€56,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-05	Oiliúint fochéime loinge maidir le taighde aigéaneolaíochta, beantach agus iascaigh	GMIT	€28,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-07	Oiliúint Ildisciplíneach Chladaigh UCC le haghaidh Fochéimithe Mara	UCC	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-08	Bráide agus próisis chósta a dhéanann difear do scaipeadh agus do leachtimpar glóthach, zóplanctón agus raftaí	NUIG	€80,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-09	Tús eolais ar léarscáiliú ghrinneall na farraige – oiliúint do mhic léinn MA	UCC	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-10	MSc i mBitheolaíocht Mhuirí – Cuan Chorcaí	UCC	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-11	Bitheolaíocht Fiadhúlra: Tús Eolais ar Thaiscéalaíocht Mhara	Institiúid Teicneolaíochta Thrá Lí	€14,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-ST-09-25	Céimí na 21ú hAois: Oiliúint chomhtháite mhara don chéad ghlúin eile d'eolaithe mara	UU	€102,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	RV-BrightSparks-09-01	An bhfuil Banc Labadie ina bhall te maidir le buntáirgeadh agus le beathú a bhfuil leibhéal trófach níos airde aige sa Scairbh Cheilteach?	NUIG	€40,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Ártach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-06	Íomháu Nua agus taighde teicneolaíocht rialúcháin ar ROV Latis le Misín Suirbhé Eolaíochta Chomhtháite (Oiliúint Thiomnaithe agus comhpháirteanna Suirbhé Taighde Chomhtháite)	UL	€136,000

CLÁR TAIGHDE MARA AN NDP 2007–2013 – CLÁR AM LOINGE 2009

Beart Taighde Chasadh na Taoide	Clár Taighde Chasadh na Taoide	Cineál Tionscadail	Tagairt an Tionscadail	Teideal an Tionscadail	Deontai/Ceann	Deontas Iomlán
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-12	Céiticigh ar an Teorainn: Nideoga Sealgaireachta agus Éiceachórais Brád an Atlantaigh	GMIT	€238,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-14	Imscrúdú ildisciplíneach ar bhaill the éiceachórais agus an tábhacht a bhaineann leo mar ghnáthóg éisc feadh imill ilchróchacha na hÉireann agus na Bioscáine	NUIG	€504,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-16	Imscrúdú ildisciplíneach ar chóras fíordhinimiciúil scairbhmill na hÉireann: Na himpleachtaí a ghabhann le hiompar feadh scairbhmill agus le malairt trasna scairbhmill i dtaca le timthriallta bith-gheoiceimiceacha agus feidhmiú éiceachórais	NUIG	€153,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-17	Timthriall Carbóin i Loirg Bholgaí Mhuirí agus i Limistéir Chósta	DCU	€48,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-18	Blás Algaí Díobhálacha i gcisil chaola: bunfhoinsí agus iompar	NUIG	€64,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-20	Ag fáil níos mó tuisceana ar bhradáin an Atlantaigh ar Muir: Ag cumasc géineolaíochta agus éiceolaíochta le patrúin dáilte agus imirce stoc- sonracha a réiteach	MI	€105,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-22	Suirbhé ROV ar Fhorbairt agus ar Fhás Mullóg Carbónáite Coiréalai in Éirinn	UCC	€189,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Taighde Chomhtháite	RV-ST-09-23	Measúnú Mara Mhuir Éireann (ISMA)	UCC	€112,000
Tacaíocht don Bhonneagar	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Tiomanta Oiliúna	–	Science@Sea	Cinn Éagsúla	€153,000
IOMLÁN						€2,147,000

Aguisíní

AGUISÍN 2: RANNPÁIRTÍOCHT NA HÉIREANN I DTIONSCADAIL RTD AN AONTAIS EORPAIGH

Tá ról mór ag Cláir Forbartha Réigiúnaí (INTERREG) agus ag Cláir Chreat an Aontais Eorpaigh (FP) in éascú agus i dtacú le rannpháirtíocht na hÉireann i dtionscadail agus i dtionscnaimh chomhoibríocha iomaíocha uile-Eorpacha um thaighde mara agus forbairt.

Idir 2007 agus 2009, bhí rath faoi thaighdeoirí Éireannacha i 43 tionscadal mara FP7 (cúnamh deontais iomláin timpeall €17.5 milliún). Sa bhliain 2009, cuireadh tuarascáil inar tugadh cuntas gairid ar na tionscadail FP7 ar éirigh leo idir 2007 agus 2008 i dtoll a chéile (feic Foilseacháin, Aguisín 3). Is iad na tionscadail a liostaítear anseo na cinn sin a formheasadh in 2009, in éineacht le trí chomhthionscadal (AIRSEA, STANDPOINT agus WAVETRAIN-II) agus ceithre thionscadal SME (HYFFI, MusselsAlive, OYSTERCOVER agus SETTLE) a fágadh ar lár as Eolaire 2007–2008.

Sa tréimhse chéanna (2007–2009), formheasadh 15 thionscadal INTERREG-IV (€4 mhilliún i gcúnamh deontais) i gcomhair maoiniú (feic Foilseacháin, Aguisín 3). In 2009, formheasadh 12 thionscadal eile INTERREG-IV ar feitheamh idirbheartaíocht rathúil i dtaobh conartha (cúnamh deontais timpeall €3.4 milliún). Tabharfar cuntas gairid ar na tionscadail seo i dTuarascáil Bhliantúil 2010.

Tá sonraí i leith deiseanna um Maoiniú Taighde an AE mínithe ar leathanach gréasáin Foras na Mara um Dheiseanna Maoinithe Inmheánacha: www.marine.ie/home/funding/InternationalFunding/ agus féadtar cóipeanna de na hEolairí a fósódáil ó www.marine.ie/home/publicationsdata/publications/

AIRSEA: Foscanna aer-mara de gháis ábhartha aeráide i gciseal teorann an atmaisféir mhara. *Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (NUIG).*

AQUAMED: Todhchaí an taighde ar an dobharshaothrú sa réigiún Meánmhuirí. *AquaTT.*

Aqualnova: Tacaíocht a thabhairt do rialachas agus do rannpháirtíocht an iomad páirtithe leasmhara i dtaighde agus i nuálaíocht dobharshaothraithe. *AquaTT.*

CLAMER: Torthaí an Taighde ar Athrú Aeráide agus Éiceachóras Mara. *Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (NUIG).*

COEXIST: Idirghníomhaíocht in Uiscí Cósta: Treochlár le haghaidh comhcheangal inbhuanaithe dobharshaothraithe agus iascaigh. Ionad Acmhainní Cósta is Mara (UCC)/AquaTT.

ECOKNOWS: Úsáid éifeachtach éiceachóras agus eolas bitheolaíoch ar iascach. *Foras na Mara.*

EELA-2: Saoráid Greille Ríomh-Eolaíochta don Eoraip agus do Mheiriceá Laidineach. *Ionad Acmhainní Cósta is Mara (UCC).*

GEO-SEAS: Bonneagar uile-Eorpach i gcomhair Bhainistiú na Mara agus an Aigéin. Sonraí Geolaíoch agus Geoifisiceacha. *Ionad Acmhainní Cósta is Mara (UCC).* / *Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (GSI).*

HYFFI: Hidreacollóidigh mar chomhábhair bhia fheidhmiúla le haghaidh sláinte putóige. *Cybercolloids Ltd./Marigot Ltd.*

MARINA: Measúnú ar ardáin ilchuspóireacha le haghaidh fuinneamh in-athnuaite mara. *Lárionad Taighde Hiodrálaice agus Mhuirí (UCC).*

Marine TT: Aistriú Eolais agus Roghnú na dTorthaí maidir le Tionscadail Taighde Mara na hEorpa. *AquaTT.*

MusselsAlive: Dea-chleachtas agus teicneolaíocht nua a fhorbairt le haghaidh grádú, láimhseáil, iompar, riochtú agus stóráil diúilicíní do SMEnna i dtionscal diúilicíní na hEorpa. *Feirmeoirí Aontaithe na hÉireann (IFA).*

ODEMM: Roghanna um Bainistíocht Mhara a Sheachadadh atá Bunaithe ar Éiceachórais. *Seirbhísí an Ionaid um Dhlí Muirí agus Beartas Aigéin.*

ORECCA: Ardáin um Tiontú Fuinnimh In-athnuaite amach ón gCósta – Gníomh Comhordaithe. *Lárionad Taighde Hiodrálaice agus Mhuirí (UCC).*

OYSTERCOVER: Na boinn eolaíochta agus nósanna imeachta agus caighdeán theicniúla a shuí chun táirgeadh oisrí leathana na hEorpa a aighabháil trí straitéisí le dul i ngleic leis an bpríomhbhacainn – *bonamiosis*. *UCC/Clew Bay Marine Forum Ltd./Clew Bay Oyster Cooperative Society Ltd./Atlantic Shellfish Ltd.*

SEAS ERA: I dTreo Straitéis agus Clár Comhtháite um Thaighde Mara Eorpach. *Foras na Mara.*

SETTLE: Socrú agus riochtú débhlaoiscach – príomhnithe maidir le táirgeadh iomaíoch górlainne. *Cartron Point Shellfish Ltd.*

SHOAL: Ábhar salaithe díobhálach, truailléin eile agus ligean in árthaí i dtír a chuardach agus monatóireacht a dhéanamh orthu trí leas a bhaint as saithe éisc róbaít. *Institiúid Náisiúnta Tyndall (UCC).*

STANDPOINT: Tionairí Tonnfhuinimh lena mBaineann Ionsúire Pointe a Chaighdeánú trí Léiriú. *Wavebob Ltd..*

SUPPORT: Uasghrádú Slándála i gcomhair Calafort. *Nautical Enterprise Ltd.*

TEAMSAFETY: An tionscadal forbartha le haghaidh ardán nuálach fíorúil tríthoiseach maidir le hionsamhlúchán oiliúna foirne i leith sábháilteacht mhuirí. *Sea and Shore Safety Ltd.*

WaveTrain II: Gréasán oiliúint tosaigh le haghaidh gairmithe a phléann le taighde tonnfhuinimh. *Lárionad Taighde Hiodrálaice agus Mhuirí (UCC).*

AGUISÍN 3: FOILSEACHÁIN FHOIRIS NA MARA

Tuarascálacha/Leabhair Speisialta

Atlas of the Commercial Fisheries Around Ireland: 2009 Review of the Fisheries of Relevance to Ireland

Foras na Mara, Seirbhís Eolaíochta Iascaigh, (2009).
ISBN: 978-1-902895-46-8.

Herring: Linking Biology, Ecology and Population Status in the Context of Changing Environments: Conference Report. (2009)

Clarke, M.W., Brophy, D., Dickey-Collas, M., Fiksen, Ø, Hatfield, E.M.C., Hay, D.E., Nash, R.D.M., Norcross, B.L., Slotte, A. (eag.). *Foras na Mara, (2009).* ISBN: 978-1-902895-39-0.

MEFEPO North Western Waters Atlas

Connolly, P.L., Kelly, E., Dransfeld, L., Slattery, N., Paramour, O.A.L., Frid, C.L.J. Making the European Fisheries Ecosystem Plan Operational *Foras na Mara, Seirbhís Eolaíochta Iascaigh, (2009).* ISBN: 978-1-902895-45-1.

Status of Irish Aquaculture, 2007

Browne, R., Deegan, B., Watson, L., Mac Giolla Bhríde, D., Norman, M., Ó Cinnéide, M., Jackson, D., O'Carroll, T. *BIM, Foras na Mara, Údarás na Gaeltachta, (2009).* ISBN: 978-1-903412-37-4.

Leabhar na Stoc. Léirmheas Bliantúil ar na Stoic Éisc in 2009 le Comhairle Bainistíochta do 2010

Foras na Mara, (2009).

Interim Assessment (Regulation 31) of the Impact of Mussel fishing and Ongrowing on Castlemaine Harbour SAC and SPA. (2009).

Seirbhís Eolaíochta Iascaigh, Foras na Mara.
Tuarascáil mheasúnacht tionchair chuig an DAFF faoi phlean táirgthe agus iascaireachta diúilicíní do 2009 arna cur faoi bhráid an DAFF ag Castlemaine Harbour Co-operative Society Ltd lena cheadúnú. 48lch

Interim Assessment (Regulation 31) of the Impact of Cockerle Fishing on the Conservation Status of Dundalk Bay SAC and SPA. (2009).

Seirbhís Eolaíochta Iascaigh, Foras na Mara.
Tuarascáil mheasúnacht tionchair chuig an DAFF faoi phlean iascaireachta ruacan do 2009 arna cur faoi bhráid an DAFF ag Coiste Comhairleach Áitiúil Chuan Dhún Dealgan lena cheadúnú. 41lch

The Status of Irish Salmon Stocks in 2008 and Precautionary Catch Advice for 2009.

Ó Maoiléidigh, N., Boylan, P., Crozier, W., Gargan, P., McGarrigle, M., McGinnity, P., Marnell, E., deEyto, E., Roche, W., Lawler, I., Doherty, D., White, J., McCrory, T., O'Higgins, K. *Foras na Mara, (2009).* Dréacht-tuarascáil an Bhuan-Choiste Eolaíochta chuig an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha: (2009)

Foilseacháin Chomhoibrithe Idirnáisiúnta

Irish Marine Projects supported by the EU INTERREG IV Programme in 2007-2008

O'Sullivan, G., Pedreschi, D., Guilfoyle, C. *Foras na Mara, (2009), 24lch*

Irish Participation in EU FP7 funded competitive marine research projects during the period 2007-2008

O'Sullivan, G., McDonough, N., Pedreschi, D. *Foras na Mara, (2009), 35lch*

Foilseacháin Feasachán Iascaigh na hÉireann

ISSN: 1649-5055

Uimh. 32, (2009)

National Survey of Sea Lice (*Lepeophtheirus Salmonis* Krøyer and *Caligus elongatus* Nordmann) on Fish Farms in Ireland - 2008 O'Donohoe, P., Kane, F., Kelly, S., Nixon, P., Power, A., Naughton, O., Tully, D., Jackson, D.

Foras na Mara, (2009).

Irish Fisheries Investigation Series

ISSN: 0578-7467

Uimh. 21, 2009

Using a multivariate approach to define Irish métiers in the Irish Sea Lordon, C., Davie, S.

Foras na Mara, (2009).

Marine Environment and Health Series

ISSN: 1649-0053

Uimh. 36, (2009)

Irish Sea Marine Aggregate Initiative (IMAGIN): Technical Synthesis Report Sutton, G.

Foras na Mara, (2009)

Uimh. 37, (2009)

Proceedings of the 9th Irish Shellfish Safety Scientific Workshop Gilmartin, M., Silke, J. (eag.).

Foras na Mara (2009).

Aguisíní

AGUISÍN 4. FOILSEACHÁIN AGUS PÁIPÉIR EOLAÍOCHTA

A review of phytoplankton ecology in estuarine and coastal waters around Ireland

O'Boyle, S., Silke, J.

Journal of Plankton Research, (2009), 32 (1), lgh 99–118.

An integrated approach to the toxicity assessment of Irish marine sediments: Application of porewater Toxicity Identification Evaluation (TIE) to Irish marine sediments

Macken, A., Giltrap, M., Foley, B., McGovern, E., McHugh, B., Davoren, M. *Environment International*, (2009), 35 (1), lgh 98–100.

Bayesian survey-based assessment of North Sea plaice (*Pleuronectes platessa*): extracting integrated signals from multiple surveys

Bogaards, J.A., Kraak, S.B.M., Rijnsdorp, A.D. *ICES Journal of Marine Science*, (2009), 66 (4), lgh 665–679.

'Biased stock assessment when using multiple, hardly overlapping, tuning series if fishing trends vary spatially

Kraak, S.B.M., Daan, N., Pastoors, M.A. *ICES Journal of Marine Science*, (2009), 66 (10), lgh 2272–2277.

Bioassay-directed fractionation of marine sediment solvent extracts from the east coast of Ireland

Giltrap, M., Macken, A., McHugh, B., Hernan, R., O'Rourke, K., McGovern, E., Foley, B., Davoren, M. *Chemosphere*, (2009), 76, lgh 357–364.

Comparative accumulation and composition of lipophilic marine biotoxins in passive samplers and in mussels (*M. edulis*) on the West coast of Ireland

Fux, E., Bire, R., Hess, P. *Harmful Algae*, (2009), 8 (3), lgh 523–537.

Development and Single-Laboratory Validation of a Pseudofunctional Biosensor Immunoassay for the Detection of the Oxadaic Acid Group of Toxins

Steward, L.D., Hess, P., Connolly, L., Elliott, C.T.

Analytical Chemistry, (2009), 81 (24) lgh 10208–10210.

Distribution patterns of ichthyoplankton communities in different ecosystems of the Northeast Atlantic Dransfeld, L., Dwane, O., Zuur, A.F., Fisheries Oceanography, (2009), 18 (6), lgh 470–475

DSP toxin production *de novo* in cultures of *Dinophysis acuminata* (Dinophyceae) from North America

Hackett, J.D., Tong, M., Kulis, D.M., Fux, E., Hess, P., Bire, R., Anderson, D.M.

Harmful Algae, (2009), 8 (6), lgh 873–879.

Formation of Azaspiracids–3, –4, –6, and –9 via Decarboxylation of Carboxyazaspiracid Metabolites from Shellfish

McCarron, P., Kilcoyne, J., Miles, C.O., Hess, P.

Journal of Agricultural and Food Chemistry, (2009), 57 (1), lgh 160–169.

Habitat mapping for conservation and management of the southern Irish Sea (HABMAP)

Robinson, K., Darbyshire, T., Van Landeghem, K., Lindebaum, C., McBreen, F., Creaven, S., Ramsay, K., Mackie, A.S.Y., Mitchell, N., Wheeler, A., Wilson, J., O'Beirn, F.

BIOMÔR (2009) (*Studies in Marine Biodiversity and systematics from the National Museum of Wales*), Tuarascáil Uimh. 5(1).

Herring: Linking biology, ecology, and status of populations in the context of changing environments. (2009)

Daan, N., Clarke, M.W., Dickey-Collas, M., Slotte, A. (eag.)

ICES Journal of Marine Science, (2009), 66, lgh 1649–1823.

Impact of naturally spawning captive-bred Atlantic salmon on wild populations: depressed recruitment and increased risk of climate-mediated extinction

McGinnity, P., Jennings, E., deEyto, E., Allott, N., Samuelsson, P., Rogan, G., Whelan, K., Cross, T.

Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences, (2009), 276 (1673), lgh 3601–3610. doi:10.1098/rspb.2009.0799

'Inferring marine distribution of Canadian and Irish Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) in the North Atlantic from tissue concentrations of bio-accumulated Caesium 137

Spares, A.D., Reader, J.M., Stokesbury, J.W., McDermott, T., Zikovsky, L., Avery, T.S., Dadswell, M.J.

ICES Journal of Marine Science (2009), 64, lgh 394–404.

Demographics and landscape features determine intrariver population structure in Atlantic salmon (*Salmo salar* L.):

the case of the River Moy in Ireland Dillane, E., McGinnity, P., Coughlan, J., Cross, M., deEyto, E., Prodohl, P., Kenchington, E., Cross, T.

Molecular Ecology, (2009), 17 lgh 4786–4800.

"Linking herring": do we really understand plasticity? (2009)

Dickey-Collas, M., Clarke, M.W., et al.

ICES Journal of Marine Science, (2009), 66, 1649–1651

Liquid chromatography–tandem mass spectrometry method for the detection of marine lipophilic toxins under alkaline conditions

Gerssen, A., Mulder, P.P.J., McElhinney, M.A., de Boer, J.

Journal of Chromatography, (2009), 1216 (9), lgh 1421–1430.

The influence of low-frequency variability and long-term trends in North Atlantic sea surface temperature on Irish waters

Cannaby, H., Hüsrevoğlu, Y.S.

ICES Journal of Marine Science, (2009), 66, lgh 1480–1489.

Modelling the initiation and spread of infectious pancreatic necrosis virus (IPNV) in the Irish salmon farming industry: the role of inputs

Ruane, N., Murray, A., Geoghegan, Raynard, R.

Ecological Modelling, (2009), 220, lgh 1369–1374.

Molecular differentiation of infectious pancreatic necrosis virus isolates from farmed and wild salmonids in Ireland

Ruane, N., McCarthy, L., Swords, D., Henshilwood, K.

Journal of Fish Diseases, (2009), 32, lgh 979–987.

Pathogen Control in Primary Production: Bivalve shellfish Doré,

W.J. *Foodborne Pathogens – Hazards, Risk Analysis and Control*. (Zú hEagrán), Caibidil 9, (2009), ISBN: 978-1-84569-362-6.

Performance of the EU Harmonised Mouse Bioassay for Lipophilic Toxins for the Detection of Azaspiracids in Naturally Contaminated Mussel

(*Mytilus edulis*) Hepatopancreas Tissue Homogenates Characterised by Liquid Chromatography coupled to Tandem Mass Spectrometry

Hess, P., Butler, T., Petersen, A., Silke, J., McMahon, T.

Toxicon, (2009), 53 (7–8), lgh 713–722.

Real-time PCR Detection of *Dinophysis* species in Irish Coastal Waters
Kavanagh, S., Brennan, C., O'Connor, L., **Moran, S., Salas, R., Lyons, J., Silke, J., Maher, M.**

Marine Biotechnology (Seirbhís ar Líne ar dTús). (2009), DOI 10.107/s10126-009-9238-6.

Shellfish Mariculture in Drakes Estero, Point Reyes National Seashore, California

Peterson, C.H., Costa-Pierce, B.A., Dumbauld, B.R., Friedman, C., Hofmann, E.E., Kite-Powell, H., Manahan, D.T., **O'Beirn, F., Payne, R.T., Thompson, P., Whitlatch, R., Roberts, S., Bostrom, J., Chiarello, H.**
National Academy of Sciences, The Academies Press, Washington, (2009), 128 Ich.

Solid phase extraction for removal of matrix effects in lipophilic marine toxin analysis by liquid chromatography-tandem mass spectrometry
Gerssen, A., **McElhinney, M.A.**, Mulder, P.P. J., **Bire, R., Hess, P., de Boer, J.**
Analytical and Bioanalytical Chemistry, (2009), 394, Igh 1213-1226.

The Recruitment of Atlantic salmon in Europe

Friedland, K.D., MacLean, J.C., Hansen, L.P., Peyronnet, A.J., Karlsson, L., Reddin, D.G., **Ó Maoiléidigh, N., McCarthy, J.L.**
ICES Journal of Marine Science (2009), 66 (2), Igh 289-304.

Use of caged *Nucella lapillus* and *Crassostrea gigas* to monitor Tributyltin-induced bioeffects in Irish coastal waters

Giltrap, M., Macken, A., Davoren, M., Minchin, D., **McGovern, E., Foley, B., Strand, J., McHugh, B.**
Environmental Toxicology and Chemistry, (2009), 28 (8), Igh 1671-1678.

Use of FRNA bacteriophages to indicate the risk of norovirus contamination in Irish oysters

Flannery, J., Keaveney, S., Doré, W.
Journal of Food Protection, (2009), 72 (11), Igh 2358-2362.

Viral gametocytic hypertrophy of the Pacific oyster *Crassostrea gigas* in Ireland

Chesslett, D., McKiernan, F., Hickey, C., Collins, E.
Diseases of Aquatic Organisms, (2009), 83, Igh 181-185.

Páipéir na Comhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara (ICES)

Eochair do ghiorrúcháin ICES:

CM	-	Doiciméad Comhdhála agus Cruinnithe
ACOM	-	Coiste Comhairleach
FTC	-	Coiste Teicneolaíochta Iascaigh
LRC	-	Coiste Acmhainní Maireachtála
RMC	-	Coiste Bainistíochta Acmhainní
DFC	-	Coiste Iasc Dédhromach
WKROUND	-	Ceardlann Tagarmhairc maidir le hlasc Cruinn
SCICOM	-	Coiste Eolaíochta
SSGEF	-	Grúpa Stiúrtha um Fheidhm an Éiceachórais
WGNAS	-	Grúpa Oibre um Bradán an Atlantaigh Thuaidh

Is é an t-aimsitheoir aonfhoirmeach acmhainne (URL) le haghaidh gach doiciméad CM de chuid ICES:

<http://www.ices.dk/products/CMdocs/CM-2009/CM2009.pdf>

Atlantic Salmon Stock Assessment using DIDSON in Ireland and Newfoundland/Labrador – Development of a Semi-automated Counting Technique
Brennan, L., Whelan, K., Ó Maoiléidigh, N., Bond, N. agus Reddin, D.
ICES: Grúpa Oibre um Bradán an Atlantaigh Thuaidh, Páipéar Oibre 31, 2009.

DFC Report of the Working Group on North Atlantic Salmon (WGNAS) Ó Maoiléidigh, N., White, J.

Coiste Comhairleach ICES, ICES CM 2009/ACOM:06. an 30 Márta-an 8 Aibreán, Cóbhanhavan, an Danmhairg, 2009.

Food-web models as tools for ecosystem-based management **Rossberg, A.G., Reid, D.G.**

ICES CM 2009/P:10.6, Ecological-foodweb and network analysis: a tool for Ecosystem-based management? Lúnasa 2009.

National Report for Ireland – the 2008 Salmon Season

Ó Maoiléidigh, N., Cullen, A., McDermott, T., Bond, N., McLaughlin, D., Rogan, G., Cotter, D., White, J.

ICES: Grúpa Oibre um Bradán an Atlantaigh Thuaidh, Aibreán 2009, Cóbhanhavan, an Danmhairg. Páipéar Oibre 30, (2009).

Overview of Cod (*Gadus morhua*) survey data in the Celtic Sea from the Irish Groundfish Survey Stokes, D.

ICES working document in Report of the Benchmark and Data Compilation Workshop for Roundfish (WKROUND), ICES CM 2009/ACOM:32, Cóbhanhavan, an Danmhairg, an 16-an 23 Eanáir, 2009.

Possible genetic interactions between reared strains and wild populations of cod (*Gadus morhua*): relevance of findings from salmon (*Salmo salar*) common-or-garden field experiments

Cross, T. F., McGinnity, P., Carlsson, J., Coughlan, J., Dillane, E., deEyto, E., Fitzgerald, R., Prodöhl, P.
2009/Q:10. ICES Theme Session: Interactions between aquaculture and wild stocks: comparative experiences for Atlantic cod and Atlantic salmon, Beirlín, an Ghearmáin, 2009.

Report of the SCICOM Working Group on Science Leadership (SWGSL) Ó Maoiléidigh, N.,

ICES SWGSL Report 2009, Coiste Eolaíochta ICES, SCICOM, Bealtaine, 2009.

Report of the Workshop on Learning from Salmon Tagging Records (WKLUSTRE)

Hansen, L.P., Bakkestuen, V., White, J., Russell, I., Jacobsen, J.A., Potter, T.
ICES CM 2009/DFC:05, Tag. SSGEF, WGNAS WGRECORDS SCICOM. ICES SCICOM – Grúpa Stiúrtha um Fheidhm an Éiceachórais, an 16-an 18 Meán Fómhair 2009.

Spatio-temporal dynamics of Atlantic cod (*Gadus morhua*) in the Irish and Celtic Sea: results from a collaborative tagging programme

Bendall, V., Ó Cuaig, M., Schön, P.J., Hetherington, S., Armstrong, M., Graham, N., Righton, D.

ICES CM 2009/J06, Integration of individual based information into fishery and environmental management applications, Beirlín, an Ghearmáin, 2009.

Report of the Workshop on Age Reading of European and American Eel (WKAREA)

Poole, R.
ICES CM2009/ACOM:48; 63 Ich + Annex Manual, Aibreán, 2009.

Report of the Study Group on Anguillid Eels in Saline Waters (SGAESAW).

Poole, R.
ICES CM2009/DFC:06; 189 Ich.

Report of the 2009 Session of the Joint EIFAC/ICES Working Group on Eels

Poole, R.
ICES CM2009/ACOM:15; 139 Ich agus tuarascálacha tíre. Meán Fómhair, 2009. Le fáil i bPáipéar Ócáideach EIFAC, Uimh. 45, freisin.

Aguisíní

Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh, Iascaigh – Údar/údair a chuir leis na Coistí seo a leanas de chuid ICES

Report of the Benchmark Workshop on Nephrops (WKNEPH)
ICES CM 2009/ACOM:33.

Report of the Herring Assessment Working Group for the Area South of 62°N, an 17–an 25 Márta 2009,
Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, an Danmhairg, 648 lch.

Report of the International Bottom Trawl Survey Working Group (IBTSWG), an 30 Márta–an 3 Aibreán 2009, Bergen, an Iorua.
ICES CM 2009/RMC:04. 241 lch.

Report of the Joint meeting between ICES Working Group on Elasmobranch Fishes (WGEF) and ICCAT Shark Subgroup.
ICES CM 2009/ACOM:16

Report of the Study Group on combining gear parameters into effort and capacity metrics (SGEM), an 11–an 15 Lúnasa 2009, Gaillimh, Éire.
ICES CM 2009/FTC:11. 28 lch.

Report of the Study Group on Nephrops Surveys (SGNEPS) ICES CM 2009/LRC:15. Tag. TGISUR.

Report of the Study Group on Survey Trawl Standardisation (SGSTS), trí chomhfhreagras.
ICES CM 2009/FTC:09. 127 lch.

Report of the Transition Group on Integrating Surveys for the Ecosystem Approach (TGISUR), an 24 Meán Fómhair 2009, Beirlín, an Ghearmáin.
ICES CM 2009/LRC:18. 14 lch.

Report of the Working Group on the Assessment of Southern Shelf Stocks of Hake, Monk and Megrim (WGHMM)
ICES CM 2009/ACOM:08.

Report of the Working Group on the Celtic Seas Ecoregion (WGCSE). ICES CM 2009/ACOM:09

Report of the Working Group on the Ecosystem Effects of Fishing Activities (WGECO), an 15–an 21 Aibreán 2009, Cóbanhávan, an Danmhairg.
ICES CM 2009/ACOM:20. 190 lch.

Report of the Working Group on Widely Distributed Stocks (WGWISE), an 2–an 8 Meán Fómhair 2009, Cóbanhávan, an Danmhairg.
ICES CM 2009/ACOM:12. 563 lch.

Report of the Workshop on Age estimation of European hake (WKAHE), an 9–an 13 Samhain 2009, Vígó, an Spáinn.
ICES CM 2009/ACOM:42. 68 lch.

Report of the Workshop on methods to evaluate and estimate the precision of fisheries data used for assessment (WKPRESISE).
ICES CM 2009/ACOM:40

Report of the Workshop on Sampling Methods for Recreational Fisheries (WKSMPF), an 14–an 17 Aibreán 2009, Nantes, an Fhrainc.
ICES CM 2009/ACOM:41. 231 lch.

30th Plenary Meeting Report Of The Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries (PLEN–09–01). 2009. Lucsamburg
Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach

31st Plenary Meeting Report of The Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries (PLEN–09–02). 2009. Lucsamburg
Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach

32nd Plenary Meeting Report of The Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries (PLEN–09–03). 2009. Lucsamburg
Oifig Foilseachán Oifigiúil na gComhphobal Eorpach

Údar/Údair a chuir leis an Marine Environment and Health Series

Assessment of the impact of dumped conventional and chemical munitions (update 2009)
Coimisiún OSPAR, Biodiversity Series (2009)

Assessment of Impacts of Mariculture
Coimisiún OSPAR, Biodiversity Series (2009)

Guidance for the development of action lists and action levels for dredged material
London Convention and Protocol (2009), ISBN: 978–92–801–1504–8.

Water Quality in Ireland 2007–2008: Key indicators of the aquatic environment
An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (2009)

Tráchtas

Silicone rubber passive samplers for water quality monitoring of persistent organic pollutants in the marine environment
O'Hara, S.
Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath, M.Phil. Tráchtas (2009).

Gearrthuairiscí/Bróisiúir

European Coastal State Competitive Marine Research Funding Programmes: The MarinERA Reference Manual
O'Sullivan, G., McDonough, N., Evrard, M.
EU MarinERA – Tuarascáil Uimh. 8 (2009), 57 lch.

Evaluation of the Promotion of Offshore Aquaculture through a Technology Platform. (2009)
Drumm, A. (eag.), Jackson, D., Fredheim, A., Fernandez Otero, R.
Tuarascáil ar an Séú Creatchlár, SINTEF agus CETMAR.

New Developments in Marine Sensor Technologies: Opportunities and Challenges
O'Sullivan, G., McDonough, N. (eag.).
EU MarinERA – Tuarascáil Uimh. 9 (2009), 42 lch.

The MarinERA Legacy: 2004–2009
Evrard, M., Connolly, N., O'Sullivan, G.
Tuarascáil EU FP6 MarinERA/Marine Board–ESF, (2009), 12 lch.

The Marine Board – History and Evolution (1989–2009)
O'Sullivan, G.
Tuarascáil arna hullmhú ag an Marine Board–ESF, (2009), 6 lch.

Ireland: Excellence in Marine Research and Innovation
Foras na Mara, (2009), 22 lch.

The Irish Maritime Transport EconomistOifig Forbartha Muirí na hÉireann (2009)

1 Quarter Traffic Results
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (2009)

1 Half 2009 Traffic Results
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (2009)

3 Quarter Traffic Results
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (2009)

Ireland – Sweden/Finland Shipping Review
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (2009)

Páipéir Chomhdhála

ASTOX II – Introduction to Programme

Duffy, C.,
Proceedings of the 9th Irish Shellfish Safety Scientific Workshop, 2009.
Marine Environment and Health Series, Uimh. 37, (2009).

Conditions responsible for norovirus contamination in shellfisheries

Guilfoyle, F., Flannery, J., Keaveney, S., Doré, B.
Proceedings of the 6th International Conference on Molluscan Shellfish Safety, (ICMSS) 2009, Royal Society of New Zealand, (2009).

Into the wild: documenting and predicting the spread of Pacific oysters (*Crassostrea gigas*) in Ireland

Kochmann, J., Crowe, T., O'Beirn, F.
Comhdháil BIOLIEF, Porto, an Phortaingéil, an 27–an 30 Deireadh Fómhair 2009.

Ireland on the crest of a wave – Ocean Energy moving Forwards

Shields, Y.
Taispeántas Fuinnimh, Baile Átha Cliath, an 30Aibreán 2009.

Linking the Marine and Maritime Sciences

O'Sullivan, G.
European Waterborne Technology Platform Annual Assembly 2009, an Bhruiséil, an 4 Márta 2009.

Ocean Energy and Plans for Wave Energy Test Site, Mayo

Ryan, J.
Coiste an Oireachtais um Athrú Aeráide agus Caomhnú Fuinnimh, Baile Átha Cliath, Iúil 2009.

Preliminary results from a survey of oyster production areas in Ireland for norovirus

Keaveney, S., Flannery, J., Guilfoyle, F., Doré, B.
Proceedings of the 6th International Conference on Molluscan Shellfish Safety, (ICMSS) 2009, Royal Society of New Zealand, (2009).

Recent development in Marine Research, Technology, Development and Innovation in Ireland

O'Sullivan, G.
Toscaireacht DG MARE an AE, Baile Átha Cliath, an 26 Eanáir 2009.

Review of the Phytoplankton Monitoring Programme in 2008

Salas, R., Chamberlain, T., Silke, J.
Proceedings of the 9th Irish Shellfish Safety Scientific Workshop, 2009.
Marine Environment and Health Series, Uimh. 37, (2009).

Review of Shellfish toxicity Monitoring Programme 2008

Clarke, D., Duffy, C., Silke, J.
Proceedings of the 9th Irish Shellfish Safety Scientific Workshop, 2009.
Marine Environment and Health Series, Uimh. 37, (2009).

SmartBay Galway

Shields, Y.
Comhdháil IBM Smarter Cities, Beirlín, an Ghearmáin, an 24 Meitheamh 2009.

The application of caged mussels and polydimethylsiloxane (PDMS) passive sampling techniques for the monitoring of persistent organic pollutants at two Irish marine locations (2009)O'Hara, S., Behan, P., Barry Foley, M., McGovern, E., Smedes, F., McHugh, B.*Estuarine and Coastal Sciences Association Symposium 45 (2009).*

The Chemical Water Quality of Dublin Bay Joyce, E., O'Boyle, S., Tyrrell, L., McHugh, B., McGovern, E.*Estuarine and Coastal Sciences Association Symposium 45 (2009).*

The emergence of rhabdovirus infections in farmed perch *Perch fluviatilis* in Ireland. (2009)Henshilwood, K., Ruane, N., McCarthy, L., Hickey, C., Rodger, H., Kerr, R., Dodge, M., Stone, D.*14 Comhdháil Idirnáisiúnta EAEP, Leabhar na nAchoimrí (2009).*

The EU Ocean of Tomorrow Programme O'Sullivan, G.*Faisnéisiú Náisiúnta FP7, Baile Átha Cliath, an 9 Deireadh Fómhair 2009.*

What makes an effective shellfish monitoring programme? Silke, J.*Proceedings of the 6th International Conference on Molluscan Shellfish Safety, (ICMSS) 2009, Royal Society of New Zealand, (2009).*

Wild salmon Vs Reared salmon – the situation in Ireland. (2009). Atlantic salmon: for better management of habitats and salmon-farming for restocking. Gnómhártha na Comhdhála in Oloron Sainte-Marie, an 21–22 Deireadh Fómhair 2009. Ó Maoiléidigh, N.*Colloquium on Atlantic Salmon, ONEMA, Office National de l'Eau et des Milieux Aquatiques.*

The Decline of Irish Shipping Murphy, G.*Léacht Cuimhneacháin John de Courcy Ireland, Samhain (2009)*

Stormy waters ... Challenges and Opportunities for the Irish Shipping Sector Murphy, G.*Léacht IMLA, (2009).*

Moving the Irish Economy around the Globe: An overview of Irish Shipping and Port Statistics Murphy, G.*Seimineár Staidrimh Ghnó an CSO, Caisleán Bhaile Átha Cliath, Samhain, (2009).*

Póstaeir

Salmon Scale Analysis – investigating poor growth and survival Thomas, K., Ó Maoiléidigh, N., White, J., Cullen, A.*FP7–Lá Náisiúnta um Eolas Comhshaoil, Óstán Hilton, Aerfort Bhaile Átha Cliath, an 9 Deireadh Fómhair 2009.*

Aguisíní

AGUISÍN 5: SONRAÍ ÁIRIMH Ó CHÓRAS BHUIRÍOS UMHAILL, 2009

Áireamh Gaiste Éisc

Sonraí áirimh suas an sruth do chóras Bhuiríos Umhaill, 2009 (Tá sonraí do 2009 sealadach)

Speiceas	Léim Bradáin Suas an sruth 2009	Tarae Suas an sruth 2009	lomláin Suas an sruth 2009	lomláin Suas an sruth 2008	lomláin Suas an sruth 2007	lomláin Suas an sruth 2006
Bláthán Fiáin	381	156	537	551	981	360
Bradán Fiáin Earraigh	28	12	40	23	12	32
Bláthán Tógtha	361	92	453	1750	2040	685
Breac Geal Fiáin	27	15	42	11	12	6
Fionnóg Fhiáin	67	23	90	24	61	24
Breac Rua Fiáin	44	43	87	72	91	49

Sonraí áirimh síos an sruth do chóras Bhuiríos Umhaill, 2009

Speiceas	Léim Bradáin Síos an Sruth 2009	Tarae Síos an Sruth 2009	lomláin Síos an Sruth 2009	lomláin Síos an Sruth 2008	lomláin Síos an Sruth 2007	lomláin Síos an Sruth 2006
Gealóg Bhradáin Fhiáin	7077	903	7980	6909	6685	7926
Gealóg Bhric Ghil Fhiáin	630	27	657	395	593	628
Eascann Gheal	2421	454	2875	2257	2549	2158

AGUISÍN 6: CLÁR ÁRTHAÍ TAIGHDE 2009

	Laethanta ar Muir	Líon na Suirbhéanna	Laethanta Eolaithe	Laethanta Mac Léinn
<i>RV Celtic Voyager</i>	255	34	1530	531
<i>RV Celtic Explorer*</i>	305	20	3796	102
lomlán	560	54	5326	633

RV Celtic Voyager

Príomheolaí	Eagraíocht	Cur Síos	Dáta Tosaigh	Dáta Deiridh
An Dr Evin McGovern	Foras na Mara	Suirbhé Bliantúil Cothaitheach	An 19 Eanáir	An 29 Eanáir
An Dr Rachel Cave An Dr Dave McGrath	GMIT/NEIGH	Oiliúint Mac Léinn OÉ Gaillimh/GMIT	An 12 Feabhra	An 19 Feabhra
Hans Gerritsen	Foras na Mara	Suirbhé Bitheolaíochta	An 21 Feabhra	An 2 Márta
An Dr Max Kosechenko	Ionad Acmhainní Cósta is Mara	Suirbhé CMRC	An 3 Márta	An 4 Márta
An Dr Pauhla McGrane	Foras na Mara	Oiliúint don Chlár Comhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara	An 5 Márta	An 15 Márta
Fergal McGrath	Foras na Mara	Suirbhé INFOMAR na Sionainne	An 18 Márta	An 31 Márta
Sheena Fennell	Foras na Mara	Seirbhís Baoi Sonraí M4	An 2 Aibreán	An 4 Aibreán
An Dr Pauhla McGrane	Foras na Mara	Oiliúint don Chlár Comhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara	An 18 Aibreán	An 21 Aibreán
An Dr Brian Kelliher	Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	Suirbhé Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	An 22 Aibreán	An 28 Aibreán
Sheena Fennell	Foras na Mara	Seirbhís Baoi Sonraí	An 29 Aibreán	An 2 Bealtaine
An Dr Glenn Nolan	Foras na Mara	Suirbhé Aigéaneolaíochta	An 3 Bealtaine	An 7 Bealtaine
An Dr Niall Ó Maoiléidigh	Foras na Mara	SALSEA	An 8 Bealtaine	An 12 Bealtaine
Fergal McGrath	Foras na Mara	Suirbhé INFOMAR an Daingin	An 15 Bealtaine	An 11 Meitheamh
An Dr Mark Johnson	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	An 13 Meitheamh	An 22 Meitheamh
An Dr Colm Lordan	Foras na Mara	Suirbhé Teilifíse faoin Uisce ar <i>Nephrops</i> ar Mheánna Árann	An 23 Meitheamh	An 2 Iúil
Sheena Fennell	Foras na Mara	Seirbhís Baoi Sonraí M5	An 4 Iúil	An 6 Iúil
An Dr Colm Lordan	Foras na Mara	Suirbhé Teilifíse faoin Uisce ar <i>Nephrops</i> ar an Muir Cheilteach	An 10 Iúil	An 19 Iúil
An Dr Robin Raine	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	Suirbhé HABS	An 20 Iúil	An 27 Iúil
Fergal McGrath	Foras na Mara	INFOMAR	An 28 Iúil	An 18 Lúnasa
Sheena Fennell	Foras na Mara	Seirbhís Baoi Sonraí	An 20 Lúnasa	An 22 Lúnasa
An tOll. Jim Wilson	Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	Oiliúint Mac Léinn Choláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	An 23 Lúnasa	An 24 Lúnasa
Kevin Kelleher	An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch	An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch	An 25 Lúnasa	An 25 Lúnasa
An Dr Colm Lordan	Foras na Mara	Suirbhé Teilifíse faoin Uisce ar <i>Nephrops</i> ar Mhuir Éireann	An 26 Lúnasa	An 4 Meán Fómhair
An Dr Dave McGrath	GMIT/NEIGH	Oiliúint Mac Léinn OÉ Gaillimh/GMIT	An 7 Meán Fómhair	An 12 Meán Fómhair
Kathryn Hughes	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	Bright Sparks	An 15 Meán Fómhair	An 19 Meán Fómhair
An Dr Andy Wheeler	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	An 28 Meán Fómhair	An 18 Deireadh Fómhair
An tOll. Jim Wilson	Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	Oiliúint Mac Léinn Choláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	An 19 Deireadh Fómhair	An 21 Deireadh Fómhair
Sheena Fennell	Foras na Mara	Seirbhís Baoi Sonraí M2	An 21 Deireadh Fómhair	An 25 Deireadh Fómhair
An Dr Micheal Hall	Institiúid Teicneolaíochta Thrá Lí	Oiliúint Mac Léinn Institiúid Teicneolaíochta Thrá Lí	An 27 Deireadh Fómhair	An 28 Deireadh Fómhair
An Dr Andy Wheeler	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	Oiliúint Mac Léinn Choláiste na hOllscoile, Corcaigh	An 29 Deireadh Fómhair	An 30 Deireadh Fómhair
An Dr Pauhla McGrane	Foras na Mara	Oiliúint don Chlár Comhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara	An 31 Deireadh Fómhair	An 1 Samhain
An Dr Emer Rogan	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	Oiliúint Mac Léinn Choláiste na hOllscoile, Corcaigh	An 2 Samhain	An 3 Samhain
An Dr Pauhla McGrane	Foras na Mara	Oiliúint don Chlár Comhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara	An 5 Samhain	An 8 Samhain
An Dr Ian O'Connor	GMIT/NEIGH	Oiliúint Mac Léinn Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo	An 11 Samhain	An 14 Samhain
Sheena Fennell	Foras na Mara	Seirbhís Baoi Sonraí	An 18 Samhain	An 19 Samhain
Fergal McGrath	Foras na Mara/Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann	Suirbhé INFOMAR ar Mhuir Éireann	An 25 Samhain	An 10 Nollaig
Sheena Fennell	OSS, Foras na Mara	Aisghabháil Baoi Aimsire M3	An 13 Samhain	An 15 Samhain
Sheena Fennell	OSS, Foras na Mara	Seirbhís Baoi Aimsire M2	An 3 Nollaig	An 5 Nollaig
An Dr Rob McAllen/An Dr Pauhla McGrane	Foras na Mara/UCC	Oiliúint UCC	An 12 Samhain	An 12 Samhain
An Dr Pauhla McGrane	Foras na Mara	Oiliúint IMEP	An 17 Samhain	An 18 Samhain
Fergal McGrath	AMS, Foras na Mara	Suirbhé Bataiméadrach INFOMAR	An 19 Samhain	An 2 Nollaig

Aguisíní

RV Celtic Explorer

Príomheolaí	Eagraíocht	Cur Síos	Dáta Tosaigh	Dáta Deiridh
Will Handley	Foras na Mara	ROV FOAT	An 5 Eanáir	An 13 Eanáir
An Dr Stefan Schmolke	BSH	BSH 1: Suirbhé Aigéaneolaíochta na Mara Thuaidh	An 19 Eanáir	An 29 Eanáir
An Dr Glenn Nolan	Foras na Mara	SS Aigéaneolaíochta + M6	An 5 Feabhra	An 15 Feabhra
An Dr Daniel Toal	Ollscoil Luimnigh	Triail ROV	An 27 Feabhra	An 6 Márta
An Dr Stefan Schmolke	BSH	BSH 2: Suirbhé Aigéaneolaíochta na Mara Thuaidh	An 11 Márta	An 21 Márta
Ciaran O'Donnell	Foras na Mara	Suirbhé Fuaimiúil an Fhaoitín Ghoirm	An 27 Márta	An 16 Aibreán
An Dr Boris Dorschel	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	Suirbhé ROV ar Mhullóga Coiréalacha	An 17 Aibreán	An 25 Aibreán
An Dr Anthony Grehan	OÉ Gaillimh	Suirbhé ROV na Bioscáine/an Iarthair	An 26 Aibreán	An 19 Bealtaine
An Dr Lutz Reinhardt	BGR	NORDSEE09	An 24 Bealtaine	An 10 Meitheamh
An Dr Christain Mohn	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	Suirbhé ar Athrú Aeráide	An 14 Meitheamh	An 22 Meitheamh
An Dr Niall Ó Maoiléidigh	Foras na Mara	SALSEA	An 23 Meitheamh	An 2 Iúil
Ciaran O'Donnell	Foras na Mara	Suirbhé Fuaimiúil ar Scadáin an Iarthuaiscirt	An 3 Iúil	An 22 Iúil
An Dr Peter Linke	IFM-GEOMAR	Suirbhé ROV	An 26 Iúil	An 14 Lúnasa
Dave Wall	An Grúpa Éireannach maidir le Míolta Móra agus Deilfeanna	Suirbhé ar Chéiticigh	An 18 Lúnasa	An 31 Lúnasa
An Dr Janine Guinan	An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra	Suirbhé ROV	An 1 Meán Fómhair	An 21 Meán Fómhair
Dave Stokes	Foras na Mara	Iasc Grinnill: Céim 1	An 25 Meán Fómhair	An 7 Deireadh Fómhair
Ciaran O'Donnell	Foras na Mara	Suirbhé Fuaimiúil ar Scadáin na Mara Ceiltí	An 8 Deireadh Fómhair	An 28 Deireadh Fómhair
Dave Stokes	Foras na Mara	Iasc Grinnill: Céim 2 agus 3	An 29 Deireadh Fómhair	An 1 Nollaig
Brendan O'Hea	Foras na Mara	Suirbhé Iascaireachta Domhainmhara	An 2 Nollaig	An 15 Nollaig
An Dr Rory Quinn	Ollscoil Uladh	Suirbhé Oiliúint Mac Léinn Ollscoil Uladh	An 16 Nollaig	An 21 Nollaig

Áiríodh leis na buaicphointí don bhliain 2009:

- > Cuireadh sraith an-rathúil gníomhaíochtaí i gcrích faoi Chlár INFOMAR i gcaitheamh na bliana. Caitheadh 77 lá i mbun suirbhé ar an *Celtic Voyager*, lenar áiríodh suirbhé dúshlánach bataiméadrach ar Inbhear na Sionainne, chomh maith le suirbhéanna i mBá an Daingin, amach ón gcósta theas agus i Muir Éireann soir ó Bhaile Átha Cliath.
- > Críochnaíodh ceithre chairtfhostú sheachtracha ar bord an *Celtic Explorer* in uiscí Gearmánacha i gcomhair Institiúidí Taighde Gearmánacha, a chuir go mór leis an mbuiséad oibriúcháin. Ina measc seo, bhí dhá shuirbhé aigéaneolaíochta, suirbhé seismeach agus suirbhé ROV trí úsáid a bhaint as an ROV Kiel 6000 sa Mhuir Thuaidh.
- > Chríochnaigh an *Celtic Explorer* an suirbhé 'Coralfish' le haghaidh OÉ Gaillimh. Fuarthas maoiniú faoina choinne faoi Chlár Am Loinge an NDP. Ghlac an ROV *Holland I* píosa scannáin den scoth sa suirbhé seo de mhullóga coiréalacha in uiscí Éireannacha agus Francacha, lenar áiríodh píosa scannáin ó limistéar coiréalach nach rabhtas ar an eolas faoi roimh seo amach ó chósta thiar theas na hÉireann.
- > Críochnaíodh an dá shuirbhé dheireanacha i dtaca le staidéar *SALSEA* arna chomhordú go hidirnáisiúnta ar ghluaiseacht bradáin ar muir, ar an *Celtic Explorer* agus ar an *Celtic Voyager*. Chuaigh an *Celtic Explorer* ó thuaidh den Chiorcal Artach le linn an tsuirbhé.
- > Chríochnaigh an *Celtic Explorer* agus an *Holland I* diansuirbhé a mhair trí seachtaine thar ceann na Seirbhíse Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra. Bhí sé mar aidhm ag an suirbhé faoi leith seo limistéir amach ón gcósta a d'fhéadfadh a bheith ina Limistéir Chaomhantais Speisialta, a shainithint agus staidéar a dhéanamh orthu.
- > Chríochnaigh Coláiste na hOllscoile, Corcaigh suirbhé an-rathúil maidir le Measúnú Mara Mhuir Éireann (ISMA) trí leas a bhaint as an *Celtic Explorer*. Fuarthas maoiniú ó earnáil na tionsclaíochta agus faoi Chlár Am Loinge an NDP araon faoina choinne. San áireamh sa suirbhé faoi leith seo bhí fáil sonraí bataiméadracha agus crith-chroíleacú i láithreacha a d'fhéadfadh a bheith ina láithreacha fuinnimh in-athnuaite i Muir Éireann.
- > I measc na mórshuirbhéanna eile ar fuarthas maoiniú faoina gcoinne faoi Chlár Am Loinge an NDP, bhí suirbhé a rinneadh le cuidiú ROV Ollscoil Luimnigh, *Latis*, staidéar coicíse ar fud an EEZ ar ghníomhaíochtaí céiticeach faoi cheannas an Ghrúpa Éireannaigh maidir le Míolta Móra agus Deilfeanna (cuireadh an dá cheann acu seo i gcrích ar an *Celtic Explorer*) agus staidéar Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath ar loirg bholgaí mhuirí ar an *Celtic Voyager*.
- > Sholáthair foireann an Chláir Chomhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara (IMEP) os cionn 460 lá de thacaíocht loinge i gcomhair suirbhéanna taighde agus oiliúna.
- > Cuireadh clár oiliúna loinge *Science@Sea* a mhair dhá lá ar fáil do 48 fochéimí agus do 22 mac léinn Ph.D. agus M.Sc. ar bord an *Celtic Voyager*.
- > Cuireadh maoiniú ar fáil le haghaidh Oiliúna chun Teachnt Slán ar Muir do níos mó ná 20 taighdeoir luathchéime.
- > *Cuireadh cúrsaí oiliúna Discover Science@Sea* ar fáil do 48 dalta idirbhliana.
- > Bhí tionscadal ESONET NoE (Gréasán Fhaireachlanna Mara na hEorpa – Gréasán Barr Feabhais) an-ghníomhach in 2009 agus phléigh OSS le gnéithe de WPS (Straitéisí Forfheidhmithe).
- > D'éirigh le Foras na Mara maoiniú a ghnóthú i gcomhair misean léirithe chuig láthair Mhá Aibhéiseach an Torcáin (PAP) i gcomhar le comhpháirtithe EuroSITES, NERC-NOCS sa Ríocht Aontaithe, IFM-Geomar sa Ghearmáin agus NIOZ san Ísiltír.
- > Tionóladh cruinniú comhpháirtithe thionscadal EMSO (Faireachlann Ildisciplíneach Eorpach Ghrinneall na Farraige) i mí Aibreáin 2009; eagraítear ceann gach 18 mí. Tá Foras na Mara, trí IME, ina cheannaire fo-thionscadail do phleanáil ghnó agus d'obair dhlíthiúil. Rinneadh forbairt ar chreat nua dlí i dtaca le Cuibhreannas Eorpach um Bonneagar Taighde (ERIC) chun na struchtúir dlí agus rialachais atá ar Threochlár ESFRI a éascú.
- > Baineadh úsáid den dara huair as ceithre shnámhán Argo ar bord an *Celtic Explorer* in Umar Rocal in earrach na bliana 2009.

Aguisíní

AGUISÍN 7: GNÍOMHAÍOCHTAÍ TAIGHDE EOLAÍOCHTA MARA (MSR) EACHTRANNACH IN UISCÍ NA HÉIREANN IN 2009

Laethanta Eolaithe in Éirinn
5,326

Laethanta Eolaithe san Iasacht
7698

Ainm an Árthaigh	Tír	Líon na Laethanta	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	12	14	168
<i>Benaiah IV</i>	An Bhreatain	49	2	98
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	10	14	140
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	14	18	252
<i>Golden Emblem</i>	An Bhreatain	28	2	56
<i>FRV Scotia</i>	An Bhreatain	21	12	252
<i>Tridens</i>	An Ollainn	23	6	138
<i>F.S. Heincken</i>	An Ghearmáin	23	12	276
<i>FRS Scotia</i>	An Bhreatain	16	7	112
<i>Ligrunn</i>	An Iorua	30	4	120
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	10	9	90
<i>RSS James Cook</i>	An Bhreatain	13	31	403
<i>Prince Madog</i>	An Bhreatain	5	11	55
<i>RSS James Cook</i>	An Bhreatain	20	31	620
<i>Prince Madog</i>	An Bhreatain	5	11	55
<i>Prince Madog</i>	An Bhreatain	15	11	165
<i>RRS Discovery</i>	An Bhreatain	33	28	924
<i>Pelagia</i>	An Ollainn	29	10	290
<i>RSS James Cook</i>	An Bhreatain	40	31	1240
<i>Glamar</i>	An Bhreatain	30	12	360
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	24	7	168
<i>Vizconde de Eza</i>	An Spáinn	27	13	351
<i>Pelagia</i>	An Ollainn	23	10	230
<i>Pelagia</i>	An Ollainn	22	10	220
<i>Thalassa</i>	An Fhrainc	28	15	420
<i>Cefas Endeavour</i>	An Bhreatain	31	9	279
<i>FRV Scotia</i>	An Bhreatain	18	12	216
IOMLÁN		599	352	7698

Gluais na nGiorrúchán

ACMS	Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair (de chuid Fhoras na Mara)	MEFS	Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia (de chuid Fhoras na Mara)
BIM	Bord Iascaigh Mhara	MESH	Gnáthóga Eorpacha Ghrinneall na Farraige a Léarscáiliú
CEO	Príomhoifigeach Feidhmiúcháin	MI	Foras na Mara
CFP	Comhbheartas Iascaigh	MTDS	Marine Technical and Development Services
CMCR	Ionad Acmhainní Cósta is Mara, Corcaigh	NASCO	Eagraíocht um Chaomhnú Bradán san Atlantach Thuaidh
DAFF	An Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia (an Roinn Talmhaíochta agus Foraoiseachta [DAF] roimhe sin)	NDP	An Clár Forbartha Náisiúnta
DCMNR	An Roinn Cumarsáide, Mara agus Acmhainní Nádrtha	NMCI	Coláiste Náisiúnta Mara na hÉireann, Corcaigh
DCU	Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	NPWS	An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra
DEHLG	An Roinn Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil	NUIG	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
DIT	Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath	NUIM	Ollscoil na hÉireann, Má Nuad
EC	An Coimisiún Eorpach	NUJ	Ceardchumann Náisiúnta na nIriseoirí
EELIAD	Eascanna Eorpacha an Atlantaigh agus Measúnú ar a Meath	OJEU	Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh
EEZ	Crios Eacnamaíoch na hEorpa	OOW	Oifigeach na Faire
EIFAC	Coimisiún Comhairleach d'Iascaigh Intre na hEorpa	OSPAR	Coinbhinsiún Osló agus Pháras (1992)
EPA	An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil	OSS	Seirbhísí Aigéaneolaíochta (de chuid Fhoras na Mara)
ERDF	Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa	PCB	Défhéinilí polaclóirínithe
ESF	Fondúireacht Eolaíochta na hEorpa	PST	Oiliúint Phearsanta chun Teacht Slán
ESONET	Gréasán Faireachlann Eorpach Ghrinneall na Farraige	R&D	Taighde agus Forbairt
AE	An tAontas Eorpach	RDS	Cumann Ríoga Bhaile Átha Cliath
FHU	An tAonad um Shláinte Éisc	ROV	Feithicil Chianoibrithe
FP6	An Séú Creatchlár	RTD	Taighde, Teicneolaíocht agus Forbairt
FP7	An Seachtú Creatchlár	RTDI	Taighde, Forbairt Teicneolaíochta agus Nuálaíocht
FSS	Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh	RTÉ	Raidió Teilifís Éireann
GMIT	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe–Maigh Eo	RV	Árthach Taighde
GSI	Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann	SALSEA	Clár Taighde Idirnáisiúnta um Bradáin ar Muir
HABS	Seirbhís um Blás Algach Díobhálach	SCMU	Aonad Bainistíochta <i>Chasadh na Taoide</i>
HEA	An tÚdarás um Ard-Oideachas	SFI	Fondúireacht Eolaíochta Éireann
ICES	An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara	SINTEF	Stiftelsen for Industriell og Teknisk Forskning – Eagraíocht taighde na hIorua
IDA	An tÚdarás Forbartha Tionscail	SMEnna	Fiontair Bheaga agus Mheánmhéide
IFA	Feirmeoirí Aontaithe na hÉireann	SMS	Seirbhís Gearrtheachtaireachtaí
IMCORE	Bainistíocht Nuálach d'Acmhainn Chósta Athraithe na hEorpa	SPDS	Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha
IMDO	Oifig Forbartha Muirí na hÉireann	SSTI	An Straitéis um Eolaíocht, Teicneolaíocht agus Nuálaíocht
IMEP	An Clár Comhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara	TCD	Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
INAB	Bord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú	UCC	Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
INTERREG	Clár Comhoibrithe Idir-Réigiúnach an AE	UCD	Coláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath
IS&D	Seirbhísí Faisnéise agus Forbartha	UK	An Ríocht Aontaithe
ISDE	Malartú Sonraí Spásúlachta na hÉireann	UL	Ollscoil Luimnigh
ISEAS	Scéim Cúnaimh Oideachais do Mharaithe na hÉireann	UN	Na Náisiúin Aontaithe
JIBS	Comhshuirbhé Bataiméadrach na hÉireann	US	Na Stáit Aontaithe
MCA	Maritime and Coastguard Agency	USA	Stáit Aontaithe Mheiriceá

Ráitis Airgeadais

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Lena Leagan faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Fhoras na Mara don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2009 faoin Acht um Fhoras na Mara, 1991. Is éard atá sna ráitis airgeadais, arna n-ullmhú de réir na mbeartas cuntasafóichta dá dtagraítear, na Beartais Chuntasafóichta, an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais, an Ráiteas ar Ghnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána, an Clár Comhardaithe, an Ráiteas ar Shreabhadh Airgid agus na nótaí gaolmhara. Is ionann an creat tuairiscithe airgeadais a cuireadh i bhfeidhm ina n-ullmhú agus an dlí is infheidhme agus Cleachtas Cuntasafóichta a bhfuil Glacadh leis in Éirinn.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú, as a chinntiú go dtugann siad léargas fírinneach cóir maidir le staid chúrsaí an Fhorais agus maidir lena ioncam agus lena chaiteachas, agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Is é an fhreagracht atá orm na ráitis airgeadais a iniúchadh agus a thuairisciú de réir an dlí is infheidhme.

Déantar m'iniúchadh trí thagairt do na léirbhreithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena n-oibriú.

Déantar m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (an Ríocht Aontaithe agus Éire) agus i gcomhlíonadh na gCaighdeán Eiticiúil d'Iniúcháirí de chuid an Bhoird um Chleachtais Iniúcháireachta.

Scóip an Iniúchta ar na Ráitis Airgeadais

Baineann iniúchadh le fianaise a fháil ar na suimeanna agus na nochtuithe sna ráitis airgeadais, iad a bheith dóthanach chun dearbhú réasúnach a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide. Áirítear leis seo measúnú na nithe seo a leanas:

- > cibé acu an cuí nó nach cuí iad na beartais chuntasafóichta ó thaobh chúinsí an Fhorais de, agus cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil siad curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach agus cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil siad nochta go cuí;
- > réasúntacht na meastachán suntasach cuntasafóichta a rinneadh in ullmhú na ráiteas airgeadais; agus
- > cur i láthair iomlán na ráiteas airgeadais.

Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta.

Tuairim faoi na Ráitis Airgeadais

I mo thuairim, tugann na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh mar ba cheart de réir an Chleachtais Chuntasafóichta a bhfuil Glacadh leis in Éirinn, léargas fírinneach cóir maidir le staid chúrsaí an Fhorais amhail an 31 Nollaig 2009 agus maidir lena ioncam agus lena chaiteachas don bhliain dar chríoch sin.

I mo thuairim, tá leabhair chuntais chuí á gcoimeád ag an bhForas. Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais.

Nithe ar a dTuairiscím trí Eisceacht

Tuairiscím trí eisceacht sna cásanna seo a leanas:

- > ní bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim le haghaidh m'iniúchta, nó
- > tugadh faoi deara i m'iniúchadh aon chás ábhartha inar caitheadh airgead ar fheidhmeanna eile seachas na feidhmeanna beartaithe nó i gcás nach raibh na hidirbhearta de réir na n-údarás atá á rialú, nó
- > ní léirítear sa Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais gur chomhlíon an Foras an Cód Cleachtas um Rialú Comhlachtaí Stáit, nó
- > braithim go bhfuil nithe ábhartha eile a bhaineann leis an dóigh a ndearnadh gnó poiblí.

Níl aon rud le tuairisciú agam maidir leis na hábhair siúd ar a dtuairiscítear trí eisceacht.

John Buckley

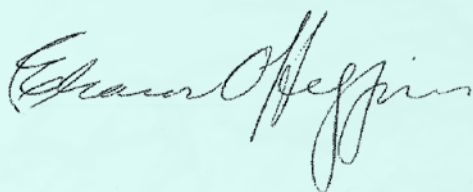
An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

An 18 Samhain 2011

Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird

Ceanglaíonn alt 12 den Acht um Fhoras na Mara, 1991, ar an bhForas ráitis airgeadais a ullmhú i cibé foirm a cheadóidh an tAire Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia. Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú acu, ceanglaítear ar Bhord an Fhorais:

- > Beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur chun feidhme go comhsheasmhach;
- > Breithiúnais agus meastacháin atá réasúnach agus stuama a dhéanamh;
- > Cibé acu ar comhlíonadh nó nár comhlíonadh caighdeáin chuntasaíochta infheidhme, faoi réir aon imeachtaí ábhartha a nochtadh agus a míníodh sna ráitis airgeadais;

Comhalta BoirdAn
11 Samhain 2011

- > Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach ach amháin mura bhfuil sé cuí glacadh leis go leanfaidh an Foras air ag feidhmiú.

Tá an Foras freagrach as leabhair chuntais chearta a choinneáil a nochtann le cruinneas réasúnta ag am ar bith seasamh airgeadais an Fhorais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 12(1) den Acht.

Tá an Foras freagrach chomh maith as a chuid sócmhainní a chosaint agus as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Comhalta BoirdAn
11 Samhain 2011

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Thar ceann Bhord Fhoras na Mara, tuigim an fhreagracht atá orainn a chinntiú go gcothaítear agus go gcuirtear i bhfeidhm córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais.

Ní féidir leis an gcóras ach dearbhú réasúnta, agus ní dearbhú iomlán, a chur ar fáil go gcosnaítear sócmhainní, go dtugtar údarás do gach idirbheart agus go dtaifeadtar iad i gceart, agus go ndéanfaí earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil.

Tá céimeanna glactha ag an mBord chun a chinntiú go mbíonn timpeallacht rialaithe oiriúnach i bhfeidhm mar seo a leanas:

- > Freagrachtaí agus cumhachtaí na bainistíochta a shainmhíniú go soiléir;
- > Nósanna imeachta foirmiúla a shuí chun monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí agus chun sócmhainní na heagraíochta a chosaint;
- > Nós freagrachta a fhorbairt i ngach réimse den eagraíocht.

Tugadh faoi athbhreithniú ar bhainistíocht riosca in 2009 agus cuireadh na gnéithe seo a leanas san áireamh ann:

- > Measúnú ar oiriúnacht agus ar éifeachtacht an bheartais reatha agus na nósanna imeachta reatha i dtaca le sainaitheantú agus le measúnú ar rioscaí gnó;
- > Cineál, méid agus impleacht airgeadais na rioscaí atá roimh an bhforas a shainaitheantú, lena n-áirítear an mhéid agus na cineálacha atá inghlactha, dar leo;
- > Measúnú a dhéanamh ar an dealraitheacht go dtarlódh na rioscaí sainaitheanta;
- > Leanúint ar aghaidh ag oibriú go dlúth leis an Rialtas agus le Gníomhaireachtaí éagsúla chun a chinntiú go mbíonn tuiscint shoiléir ar spriocanna Fhoras na Mara agus go dtacaítear le straitéisí an Fhorais chun na spriocanna sin a bhaint amach.

Tá an córas um rialú inmheánach airgeadais bunaithe ar chreatlach d'fhaisnéis rialta bhainistíochta, nósanna imeachta riaracháin, lena n-áirítear leithlisiú dualgas, agus córas tarmligin agus freagrachta. Áirítear leis seo go sonrach:

- > Córas cuimsitheach buiséadaithe le buiséad bliantúil a dhéanann an Bord a athbhreithniú agus a chomhaontú;
- > Athbhreithnithe rialta ag an mBord ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a thaispeánann comhlíonadh airgeadais i gcoinne réamhaisnéise;

- > Socrú spriocanna chun comhlíonadh airgeadais agus comhlíonadh eile a thomhas;
- > Disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail.

Chuir Foras na Mara feidhm inmheánach iniúchta ar bun a fheidhmíonn de réir an Chreatchóid Dea-chleachtais a leagtar amach sa Chód Cleachtais um Rialú Comhlachtaí Stáit. Treoraíonn anailís ar an riosca a bhfuil an Foras nochtta dó obair an iniúchta inmheánaigh, agus tá pleananna bliantúla maidir le hiniúchadh inmheánach bunaithe ar an anailís seo. Thug an Coiste Iniúcháireachta tacaíocht d'anailís ar riosca agus don phlean maidir le hiniúchadh inmheánach in 2009 agus cheadaigh an Bord iad. Fuair an Coiste Iniúcháireachta an tuarascáil um ghníomhaíocht iniúchta inmheánaigh in 2009, agus cuireadh í seo faoi bhráid an Bhoird. Áiríodh leis an tuarascáil tuairim an Iniúcháir Inmheánaigh faoi fhiúntas agus éifeachtúlacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais. Múnlaítear an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú a dhéanann an Bord ar éifeachtúlacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais de thoradh obair an iniúcháir inmheánaigh, obair an Choiste Iniúcháireachta a dhéanann maoirsiú ar obair an iniúcháir inmheánaigh, na bainisteoirí feidhmiúcháin i bhForas na Mara atá freagrach as forbairt agus as cothabháil na creatlaí rialaithe airgeadais, agus tuairimí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste ina litir bhainistíochta.

Rinne an Bord athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais um rialuithe inmheánacha airgeadais in 2009 agus rinne siad iad a cheadú.

Jim Fennell, Cathaoirleach
An 11 Samhain 2011

Beartais Chuntasaíochta

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

1. Ginearálta

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoin modh fabhráithe cuntasaíochta, ach amháin nuair a chuirtear a mhalairt in iúl anseo thíos, agus de réir cleachtas cuntasaíochta a bhfuil glacadh leis. Glactar le caighdeán maidir le tuairisciú airgeadais atá molta ag na comhlachtaí cuntasaíochta aitheanta nuair a chuirtear i bhfeidhm iad.

2. Ioncam

Aithnítear ioncam a eascraíonn ó Dheontas i gCabhair an Oireachtais de réir fáiltais airgid.

3. Ioncam Iarchurtha

Caitear le hioncam agus le réamhíocaíochtaí a fuarthas ón Aontas Eorpach agus ó thionscadail taighde eile ar conradh mar ioncam iarchurtha i gcás go mbíonn an tionscadal taighde ar bun agus go bhfuil caiteachas todhchaí ann le muirearú in aghaidh an tionscadail. Aithnítear an t-ioncam seo sa tréimhse chuntasaíochta ina muirearaítear an caiteachas gaolmhar. Nuair a chuirtear tionscadal ar leith i gcrích, tugtar aon iarmhéid neamhúsáidte ar an gcuntas ioncaim iarchurtha don tionscadal sin chun cuntais freisin mar ioncam.

4. Sócmhainní Seasta agus Dímhéas

Cuirtear dímhéas ar fáil de réir méid chothroim ag rátaí a measadh chun na sócmhainní a laghdú go dtí a luach inréadaithe faoi dheireadh a saoil ionchais. Is iad seo a leanas na rátaí atá i gceist:

Foirgnimh	2%
Gléasra agus Trealamh	25%
Daingneáin agus Feistis	25%
Ríomhairí	33%
Árthach Taighde	4%
Trealamh d'Árthach Taighde	25%
Athghléasadh Árthach Taighde	20%
Mótarfheithiclí	20%

Ní dhéantar dímhéas ar thalamh

5. Sócmhainní Léasaithe

Gearrtar íocaíochtaí faoi léasanna oibriúcháin (Nóta 18) ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais sa bhliain a mbaineann siad léi.

6. Cuntas Caipitil

Nochtann an Cuntas Caipitil an luach gan amúchadh atá ar an ioncam a cuireadh i bhfeidhm ar mhaithe le cúrsaí caipitil.

7. Airgeadraí Coigríche

Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgid arna n-ainmniú in airgeadraí coigríche de réir rialachán na rátaí malairte ar an dáta a luaitear sa Chlár Comhardaithe. Aistrítear ioncam agus costais de réir rialachán na rátaí malairte ar na dátaí a luaitear leis na bunbhearta.

8. Taighde, Forbairt Teicneolaíochta agus Nuálaíocht (RTDI) Mara agus tionscadail um Straitéis Eolaíochta, Teicneolaíochta agus Nuálaíochta (SSTI)

Déanann Foras na Mara gealltanais maidir le conarthaí a bhronnar le haghaidh tionscadail SSTI agus RTDI Mara. Gearrtar caiteachas sna ráitis airgeadais de réir íocaíochtaí tosaigh a dhéantar tar éis chonradh an tionscadail a shíniú, d'fhéadfaí íocaíocht eatraimh a dhéanamh faoi réir feidhmíocht shásúil agus gearrtar íocaíochtaí breise tar éis éilimh maidir leis an obair atá críochnaithe a fháil agus a fhóirú. Maoíníonn an Plean Forbartha Náisiúnta (NDP) na costais a thabhaítear ar Fhoras na Mara de bharr riar na dtionscadal seo agus gearrtar iad ar na ráitis airgeadais de réir mar a thabhaítear iad.

9. Sócmhainn Mhaoinithe Iarchurtha le haghaidh Pinsean

Tá scéimeanna pinsin le sochar sainithe i bhfeidhm ag Foras na Mara atá á maoiniú gach bliain ar bhonn 'íoctar mar a úsáidtear' ón airgead a chuirtear ar fáil dóibh, lena n-áirítear airgead ón Roinn Talmhaíochta, lascaigh agus Bia.

Léiríonn na costais phinsin na sochair pinsin a shaothraíonn fostaithe sa tréimhse lena mbaineann agus cuirtear in iúl iad mar ghlan-ranníocaíochtaí pinsin na mball foirne a chuirtear chun na Roinne Talmhaíochta, lascaigh agus Bia. Breathnaítear ar shuim a chomhfhreagraíonn don mhuirear pinsin mar ioncam sa mhéid agus go bhfuil sé inghnóthaithe agus seach-churtha ag deontais a fhaightear i rith na bliana le híocaíochtaí pinsin a urscaoileadh.

Léirítear gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a eascraíonn ó dhliteanais scéime sa Ráiteas ar Ghnóthachain agus Cailteanais Aitheanta lomlána agus tá coigeartú comhfhreagrach aitheanta sa tsuim atá inghnóthaithe ón Roinn Talmhaíochta, lascaigh agus Bia.

Léiríonn dliteanais phinsin luach reatha na n-íocaíochtaí pinsin amach anseo a ghnóthaigh baill foirne go dtí seo. Is éard atá i gceist le maoiniú pinsin iarchurtha an tsócmhainn chomhfhreagrach a ghnóthófar amach anseo ón Roinn Talmhaíochta, lascaigh agus Bia.

Cuntas Ioncaim agus Caiteachais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

	Nóta	2009 €'000	2008 €'000
Ioncam			
Deontais an Oireachtais	2	28,867	32,113
Ioncam Eile	3	8,289	10,836
Glanmhaoiniú larchurtha le hAghaidh Pinsean	17	2,775	2,679
		39,931	45,628
Aistriú (chuig)/ón gCuntas Caipitil	12	3,869	(2,471)
		43,800	43,157
Caiteachas			
Seirbhísí Corparáideacha	4	4,728	5,981
Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha	5	2,656	2,752
Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia	6	6,067	5,302
Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh	7	4,291	5,372
Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair	8	2,298	2,642
Seirbhísí Aigéaneolaíochta	9	8,827	10,347
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann	10	1,066	1,217
Clár SSTI agus RTDI Mara	13	10,937	10,250
Costais Pinsean	16	2,530	2,483
Caiteachas Iomlán		43,400	46,346
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		400	(3,189)
Barrachas amhail an 1 Eanáir		1,469	4,658
Barrachas amhail an 31 Nollaig		1,869	1,469
Ráiteas ar Ghnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána			
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		400	(3,189)
Gnóthachain/(Caillteanais) Achtúireacha ar Dhliteanais Scéime Pinsin		(2,625)	1,679
Athruithe ar Thiomhdí		0	0
Coigeartú ar Mhaoiniú larchurtha Pinsin		2,625	(1,679)
Gnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána don Bhliain		400	(3,189)

Baineann torthaí na bliana le hoibríochtaí leanúnacha.

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta agus Nótaí 1–23 ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Jim Fennell, CathaoirleachAn
11 Samhain 2011

Comhalta BoirdAn
11 Samhain 2011

Clár Comhardaithe

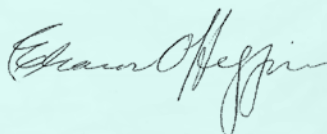
Amhail an 31 Nollaig 2009

		2009		2008	
	Nóta	€'000	€'000	€'000	€'000
Sócmhainní Seasta	13		31,132		35,001
Sócmhainní Reatha					
Féichiúnaithe agus Réamhlócaíochtaí	15	3,416		4,068	
Bainc agus Airgead		2,396		3,344	
		5,812		7,412	
Dlíteanais Reatha					
Creidiúnaithe agus Fabhruithe	16	3,943		5,943	
Glansócmhainní Reatha			1,869		1,469
Sócmhainní Iomlána Lúide Dlíteanais Reatha roimh Phinsin					
Maoiniú Iarchurtha Pinsin		24,700		19,300	
Dlíteanais Phinsin		(24,700)		(19,300)	
Sócmhainní Iomlána Lúide Dlíteanais Reatha			33,001		36,470
Maoinithe ag:					
Cuntas Caipitil	12				
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		31,132		35,001	
		1,869		1,469	
			33,001		36,470

Tá an Ráiteas ar Bheartais Chuntasafóichta agus Nótaí 1–23 ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

Jim Fennell, Cathaoirleach
An 11 Samhain 2011

Comhalta Boird
An 11 Samhain 2011

Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

Don Bhliain Dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

Réiteach an bharrachais/(easnamh) oibriúcháin go glansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin

	Nóta	2009 €'000	2008 €'000
Barrachas/(Easnamh) i gCuntas Ioncaim agus Caiteachais		400	(3,189)
Ús a fuarthas		(12)	(41)
Aistriú chuig/(ó) Chuntas Caipitil	12	(3,869)	2,471
Dímheas	13	5,531	5,573
Laghdú/(Méadú) ar Fhéichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí		652	508
(Laghdú)/Méadú ar Chreidiúnaithe agus Fabhruithe		(2,000)	1,414
Caillteanas ar Dhiúscairt Sócmhainní	13	1	
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		703	6,736

Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

	Nóta	2009 €'000	2008 €'000
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		703	6,736
Torthaí ar infheistíochtaí agus fónamh a dhéanamh ar airgeadas			
Ús a fuarthas		12	41
Glanchaiteachas caipitil			
Gnóthú sócmhainní seasta	13	(1,677)	(8,045)
Fáltais ó dhiúscairt sócmhainní	13	14	
Méadú/(Laghdú) ar airgead		(948)	(1,268)

Réiteach glansreafa airgid go gluaiseacht i nglanchistí

	2009 €'000	2008 €'000
Méadú/(Laghdú) ar airgead	(948)	(1,268)
Glanclistí amhail an 1 Eanáir	3,344	4,612
Glanclistí amhail an 31 Nollaig	2,396	3,344

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

1. Ginearálta

Bunaíodh Foras na Mara an 30 Deireadh Fómhair 1992, de réir fhorálacha an Achta um Foras na Mara, 1991.

“chun taighde agus forbairt mhuirí a ghabháil de láimh, a chomhordú, a chur chun cinn agus a chuidiú agus na seirbhísí sin a bhaineann le taighde agus forbairt mhuirí a chur ar fáil, i dtuairim Foras na Mara, a chuirfidh forbairt eacnamaíoch chun cinn agus a chruthóidh fostaíocht agus a chosnóidh an mhuirthimpeallacht.”

Clúdaíonn na Ráitis Airgeadais an Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

2. Deontas i gCabhair

	2009		2008	
	€'000	€'000	€'000	€'000
Críocha reatha				
Foras na Mara	17,695		18,338	
Lúide rannfócaíochtaí Aoisliúntais in-aisíochta*	(469)	17,226	(417)	17,921
Críocha caipitiúla				
Suirbhé Náisiúnta ar Ghrinneall na Farraige	1,793		1,462	
Foras na Mara	750		2,400	
Clár SSTI (Nóta 13)	1,750		2,730	
Bonneagar Taighde agus Forbartha				
Teicniúla (RTDI) (Nóta 14)	4,844	11,641	7,600	14,192
		28,867		32,113

* De réir chomhaontú na Roinne Talmhaíochta, lascaigh agus Bia, tá an tsuim seo in-aisíochta maidir le rannfócaíochtaí pinsin na mball foirne.

3. Ioncam Eile

	2009		2008	
	€'000	€'000	€'000	€'000
Taighde Conartha an AE				
Treoir Sonraí (feic Nóta thíos)	2,286		2,258	
Eile	616		1,931	
		2,902		4,459
Ioncam Eile				
Cairtghostú Árthaí Taighde	1,492			
Baoi Sonraí – an Roinn Iompair	722		2,474	
An Ciste um Bainistiú Athruithe	821		606	
Ilnithe agus Ioncam ó Chonarthaí Eile				
	2,362	5,837	3,297	6,377
IOMLÁN		8,289		10,836

Is é atá sa Treoir Sonraí Treoir ar fud na hEorpa a chuireann creatlach phobail ar bun maidir le bailiú agus bainistíocht sonraí a mbíonn gá leo chun an Comhbheartas lascaireachta a chur i bhfeidhm.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

4. Seirbhísí Corparáideacha

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann ar Conradh	1,216 0	1,357 0
	1,216	1,357
Riarachán	2844	3,573
Dímhéas	668	1,051
IOMLÁN	4,728	5,981

Áirítear le costais riaracháin táille iniúchóireachta €20,500 in 2009 (2008: €20,500)

5. Seirbhísí Pleanála Straitéisí agus Forbartha

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann ar Conradh	1,029 0	1,124 0
	1,029	1,124
Cláir Taighde agus Forbartha	1,140	1,108
Dímhéas	487	520
IOMLÁN	2,656	2,752

6. Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteacht Bhia

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann Chonartha an AE	2,458 0	2,435 0
	2,458	2,435
Cláir Taighde agus Forbartha	3,434	2,661
Dímhéas	185	206
IOMLÁN	6,067	5,302

7. Seirbhísí Eolaíochta Iascaigh

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann Chonartha an AE	1,262 1,334	1,028 1,335
	2,596	2,363
Cláir Taighde agus Forbartha	1,538	2,779
Dímhéas	157	230
IOMLÁN	4,291	5,372

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

8. Seirbhísí Bainistíochta Dobharshaothraithe agus Dobharcheantair

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann Chonartha an AE	1,418 0	1,407 10
	1,418	1,407
	1,418	1,417
Cláir Taighde agus Forbartha	702	1,028
Dímheas	178	197
IOMLÁN	2,298	2,642

9. Seirbhísí Aigéaneolaíochta

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann Chonartha an AE	548 0	609 0
	548	609
Cláir Riaracháin agus Cláir Forbartha	5,992	7,723
Dímheas	178	2,015
IOMLÁN	8,827	10,347

Ba é €8.732 milliún na costais reatha iomlána a bhain leis na hÁrthaí Taighde in 2009, lenar áiríodh dímheas €1.79 milliún. Muirearaíodh €6.306 milliún ar Sheirbhísí Aigéaneolaíochta thuas agus muirearaíodh an €2.426 milliún eile ar chlár am loinge Mara an NDP.

10. Oifig Forbartha Muirí na hÉireann

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Foireann Chonartha an AE	315 0	318 0
	315	318
Cláir Riaracháin agus Cláir Forbartha	748	885
Dímheas	3	14
IOMLÁN	1,066	1,217

11. Costais Tuarastail

	2009 €'000	2008 €'000
Pánna agus Tuarastail: Croífhóireann Pinsinéirí agus Costais Phinsin	142	136
Foireann Chonartha agus costais eile phárolla	8,246 10,224	8,278 10,221
	49,4017	79,4789
	201,12,487	225, 13,288

Rinneadh laghduithe pinsin €0.470 milliún ó thuarastail agus tarchuireadh é chuig an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia.

Le linn 2009, chríochnaigh dháréag fostaithe conarthaí sealadacha fostaíochta i bhForas na Mara. D'oibrigh siad 104 seachtain nó níos mó de sheirbhís leanúnach agus ní chuirfear fostaithe nua ina n-áit. I gcomhlíonadh na nAchtanna um Íocaíochtaí Iomarcaíochta, 1967 go 2007, rinneadh íocaíochtaí iomarcaíochta reachtúla le gach ceann de na fostaithe seo. B'ionann an tsuim seo agus €46,980.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

12. Cuntas Caipitil

	2009		2008	
	€'000	€'000	€'000	€'000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		35,001		32,919
Aistriú (chuig)/ó Chuntas Ioncaim agus Caiteachais, Maoiniú Caipitil	1,677		8,012	
Amúchadh de réir dímheas sócmhainní	(5,331)	2,471	(5,541)	
Suim a scaoileadh ar dhiúscairt Sócmhainne Seasta	(15)	(3,869)		2,471
		31,132		35,390
Coigeartú Sócmhainne Seasta (Nóta 13)		0		(389)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig		31,132		35,001

13. Sócmhainní Seasta

Déantar na Sócmhainní Seasta faoi mar a chuirtear in iúl sna Ráitis Airgeadais iad mar seo a leanas:

	Talamh agus Foirgnimh €'000	Árthaí Taighde €'000	Trealamh Árthaí €'000	Daingneáin agus Feistis €'000	Ríomhairí €'000	Mótar- Fheithiclí €'000	IOMLÁN €'000
Costas nó Luacháil							
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2009	7,036	30,883	2,702	21,334	7,865	279	70,099
Suimiúcháin ar chostas	0	0	493	832	327	25	1,677
Diúscairt						(46)	(46)
Costas amhail an 31 Nollag 2009	7,036	30,883	3,195	22,166	8,192	258	71,730
Dímheas							
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2009	1,404	8,936	2,425	15,357	6,799	177	35,098
Coigeartú	140	1,530	260	2,796	773	32	5,531
Táille don bhliain							
Diúscairt						(31)	(31)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2009	1,530		2,685	18,153	7,572	178	40,598
Glanluach de réir na Leabhar							
	2,796						
Amhail an 31 Nollaig 2009	5,492	20,417	510	4,013	620	80	31,132
Amhail an 31 Nollaig 2008	5,632	21,947	277	5,977	1,066	102	35,001

Áirítear leis an oll-iarmhéid le haghaidh 'Talamh agus Foirgnimh' suim €1.206 milliún arb é an luach gairmiúil ar an Ionad Taighde lascaigh é i Baile an Aba, Baile Átha Cliath amhail an 1 Eanáir 1996. Is san Aire Talmhaíochta, lascaigh agus Bia atá an teideal dílsithe. Tá an Foras ag áitiú shaoráid Bhaile an Aba go fóill agus tá siad i mbun socruithe chun freastal a dhéanamh ar an gcuid eile den fhoireann i gceantar Bhaile Átha Cliath. Bhí an Foras ag áitiú shaoráid Bhaile an Aba, ach fágadh an suíomh le linn 2010. Dá bharr sin, ní dhearnadh aon nuashonrú ar an luacháil ghairmiúil ón 1 Eanáir 1996 amach.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

14. Clár RTDI Mara agus an Clár le haghaidh Straitéise um Eolaíocht, Teicneolaíocht agus Nuálaíocht (SSTI) (2000–2006) (2007–2013), an Plean Forbartha Náisiúnta

B'ionann an maoiniú iomlán agus na suimeanna a cuireadh i bhfeidhm in 2009 agus é seo a leanas:

	2009 €'000 NDP agus SSTI 2007–2013	2009 €'000 NDP 2000–2006	2009 €'000 iomlán
Ioncam ón Oireachtas (Nóta 2)	9,098		9,098
Caiteachas:			
Tionscadail	8,489	550	9,039
Riarachán	279	83	362
Caiteachas Iomlán Cláir	8,768	633	9,401
Barrachas/(Easnamh) sa bhliain	330	(633)	(303)

Áirítear i gcaiteachas iomlán an chláir, €9.039 milliún, idir chaiteachas taighde agus chaiteachas caipitiúil. Íocadh €1.773 milliún den €9.039 milliún le Foras na Mara in 2009 agus íocadh an t-iarmhéid de €7.266 milliún le páirtithe eile.

NDP Mara (2000–2006), SSTI, Beaufort agus NDP Mara (2007–2013)

	2009 €'000	2008 €'000
Caiteachas Chláir SSTI agus RTDI Mara	9,401	14,038
Sócmhainní a ceannaíodh faoi Chiste ERDF	0	(5,091)
Dímheas ar shócmhainní ERDF	1,536	1,303
IOMLÁN	10,937	10,250

NDP 2000–2006

Faoi Fho-bheart Bonneagar Saotharlainne de Bheart RTDI Mara, cheannaigh Foras na Mara sócmhainní seasta ar €5.091 milliún in 2008 a maoiníodh trí chlár ERDF. €1.536 milliún ba ea dímheas na sócmhainní seo in 2009, agus €1.303 milliún in 2008.

Is iad príomhchuspóirí Bheart RTDI Mara (NDP 2000–2006) feidhmíocht na hearnála mara in Éirinn a fheabhsú agus a choinneáil trí thacú le taighde agus forbairt agus le gníomhaíochtaí aistrithe teicneolaíochta agus cumas agus bonneagar RTDI a sholáthar le cinntiú go mbeidh Éire in ann a cumas acmhainne mara a bhaint amach ar bhealach inbhuanaithe. Clúdaíonn caiteachas Scoláireachtaí PhD, Scoláireachtaí Iardhochtúireachta, Comhaltacht Michael Manahan, Staidéar ar Fhoinsí Reatha, Tionscadail Fheidhmeacha/Tionscail, tionscadail Líonraithe agus Aistrithe Teicneolaíochta agus tionscadail Straitéiseacha.

Chabhraigh infheistíocht iomlán i dtionscadail RTDI faoin bPlean Forbartha Náisiúnta sa tréimhse 2000–2006 le 226 tionscadal a raibh infheistíocht arbh fhiú €16.289 milliún i gceist leo; is ionann na gealltanais gan íoc ar fú €0.373 milliún iad den fhigiúr seo agus na híocaíochtaí deiridh.

NDP Mara 2007–2013

Faoi Fhochlár Taighde Mara an NDP, 2007–2013, dírtar infheistíocht i dtaighde mara sa tréimhse 2007–2013 ar ghnóthú cuspóirí, gníomhaíochtaí taighde agus torthaí Chasadh na Taoide, an straitéis náisiúnta eolais, taighde agus nuálaíochta mara. Dírtar an maoiniú ar Bhearta agus ar Chláir Taighde na straitéise trí roinnt modhanna, lena n-áirítear glaonna iomaíocha le haghaidh tograí taighde (gradaim thionscadail-bhunaithe, staidéar ar fhoinsí reatha, PhDanna, iardhochtúireachtaí, etc.) agus tairiscint le haghaidh soláthar bonneagair/seirbhísí. Tacaíodh le 54 tionscadal ar an iomlán aníos le 2009 faoi Fhochlár Taighde Mara an NDP. Tá 44 tionscadal díobh seo fós ar bun.

Go mall sa bhliain 2006, fuair Foras na Mara amach go bhfaighfí maoiniú €7.41 milliún thar 24 mí faoin Straitéis um Eolaíocht, Teicneolaíocht agus Nuálaíochta (SSTI) de chuid an Rialtais le haghaidh trí chlár taighde:

a. An Clár Taighde Feidhme Mara; b. An Clár um Athrú Aeráide Mara; c. An Clár Comhtháite um Thaiscéalaíocht Mhara.

B'ionann líon iomlán na ngealltanais a rinneadh amhail an 31 Nollaig 2009 d'Fhochlár Taighde Mara an NDP agus an SSTI agus €53.8 milliún; is ionann na gealltanais gan íoc ar fú €27.3 milliún iad den fhigiúr seo agus na híocaíochtaí deiridh.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

Bíonn bronnadh Tionscadal Taighde faoi réir conartha a chuireann in iúl go ndéanfar íocaíocht tosaigh tar éis an conradh a shníú; d'fhéadfaí íocaíocht eatraimh a dhéanamh faoi réir feidhmíocht shásúil agus déanfar an íocaíocht dheireanach tar éis éilimh a fháil agus a fhóru. Gearrtar caiteachas sna ráitis airgeadais de réir Bheartas Cuntasafóichta 8.

Amhail an 31 Nollaig 2009, bhí íocaíochtaí gan íoc fós ar shuimeanna a gearradh ar na ráitis airgeadais mar seo a leanas (Nóta 16).

	2009 €'000	2008 €'000
Suimeanna gan íoc	13	885

Amhail an 31 Nollaig 2008, b'ionann na gealltanais a rinneadh ach nár gearradh ar na ráitis airgeadais go fóill maidir le tionscadail RTDI agus cláir SSTI agus €30.93 milliún; is é seo a leanas an miondealú lena mbaineann.

	NDP agus SSTI 2007-2013 €'000	NDP 2000-2006 €'000
Gealltanais amhail an 31 Nollag 2009	29,924	1,006
Geallta in 2009	6,158	
Dídhílsithe	0	0
íochta in 2009	(8,768)	(633)
Gealltanais amhail an 31 Nollag 2009	27,314	373

15. Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí

	2009 €'000	2008 €'000
Féichiúnaithe Trádála	2,518	2,257
Ioncam Conarthaí	772	1,729
Réamhíocaíochtaí	126	82
	3,416	4,068

16. Creidiúnaithe agus Fabhruithe

	2009 €'000	2008 €'000
Creidiúnaithe Trádála	1,610	2,393
Ioncam Iarchurtha	1,949	1,761
Fabhrú RTDI (Nóta 13)	13	885
Fabhruithe	55	53
Párolla	316	851
	3,943	5,943

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

17. An Scéim Aoisliúntais agus an Scéim Phinsin Rannfocaigh do Chéilí agus Leanáí

Is gníomhaireacht reachtúil Stáit é Foras na Mara, a bunaíodh faoi alt 3(1) den Acht um Fhoras na Mara, 1991 (Uimh. 2 de 1991). Foráiltear le halt 9(1) den Acht go ndéanfaidh an Foras scéimeanna chun sochair aoisliúntais a bhronnadh ar bhaill foirne agus i ndáil le baill foirne, faoi réir cheadú an Aire. Tá dhá scéim, mar atá an Scéim Aoisliúntais d'Fhoireann Fhoras na Mara 1998 agus Scéim Phinsin Rannfocaigh do Chéilí agus Leanáí Fhoras na Mara, 1998, i bhfeidhm ag an bhForas i láthair na huaire. Cuirtear sochair scoir (cnapshuim agus pinsean) ar fáil sa chéad scéim thuas do bhaill foirne, agus sochair aisce bháis maidir le báis le linn seirbhíse. Faoin dara scéim thuas, cuirtear sochair phinsin ar fáil do chéilí a mhaireann agus do leanáí cleithiúnacha na ndaoine a fuair bás. Sainmhínítear an dá scéim mar scéimeanna aoisliúntais le sochar sainithe. Íoctar rannfocaíochtaí aoisliúntais na mball foirne leis an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia.

Fearacht scéimeanna aoisliúntais na seirbhíse poiblí i gcoitinne, ní chothaítear ciste faoi leith ná ní choimeádtar sócmhainní chun íocaíocht pinsean agus aiscé a mhaoiniú.

Chun tuairisc a dhéanamh de réir an Chaighdeáin um Thuairisciú Airgeadais 17 – Sochair Scoir, fuair an Foras comhairle ó achtúire cáilithe. D'ullmhaigh an t-aachtúire luacháil chun na dliteanas a bhaineann leis na scéimeanna aoisliúntais a mheas amhail an 31 Nollaig 2009.

Ba iad seo a leanas na mórthoimhdí airgeadais ar baineadh leas astu chun dliteanas a áireamh faoi FRS 17:

	2009	2008	2007
Méadú ar an ráta boiscithe (a)	2% in aghaidh na bliana	2% in aghaidh na bliana	2% in aghaidh na bliana
Méadú ar an ráta tuarastail	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana
Méadú ar an ráta pinsin	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana	4% in aghaidh na bliana
Ráta lascaine na ndliteanas scéime	5.5% in aghaidh na bliana	5.5% in aghaidh na bliana	5.5% in aghaidh na bliana

Ag glacadh leo seo agus le toimhdí eile agus ag cur mhodh chreidiúint réamh-mheasta an aonaid a leagtar amach in FRS 17 i bhfeidhm, tá an tsócmhainn mhaoinithe iarchurtha um pinsean agus an dliteanas pinsin mar seo a leanas:

	2009	2008
Dliteanas pinsean carnta iomlán	€24.7m	€19.3m

(a) Ós rud é go bhfuil méaduithe pinsin faoi scéimeanna Fhoras na Mara bunaithe ar mhéaduithe tuarastail seachas ar mhéaduithe praghaí, níl gá le toimhde bhoiscithe praghsanna chun an luacháil seo a dhéanamh. Mar sin féin, ós rud é go mbíonn tagairt do ráta toimhde boiscithe riachtanach faoi FRS 17, bheadh an ráta thuas oiriúnach ar mhaithe leis seo.

	2009 €'000	2008 €'000
Anailís ar an tsuim a gearradh ar an mbrabús oibriúcháin		
Costas Seirbhíse Reatha	1,900	1,900
Ús ar dhliteanas scéimeanna pinsin	1,100	1,000
Rannfocaíochtaí Fostaithe	(470)	(417)
	2,530	2,483

Anailís ar an tsuim aitheanta i ráiteas ar ghnóthachain agus

	€'000	€'000
caillteanas aitheanta iomlána (STRGL)		
Gnóthachain agus (caillteanas) ó thaithí	(2,625)	1,679
Athruithe ar thoimhdí mar bhunús le luach láithreach na ndliteanas scéime	0	0
Gnóthachan agus (caillteanas) achtúireach aitheanta sa STGL	(2,625)	1,679

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

Nóta 17 (ar lean)

	2009 €'000	2008 €'000
Glanmhaoiniú iarchurtha le haghaidh pinsean sa bhliain		
Costas Seirbhíse agus Úis Reatha	3,000	2,900
Lúide sochair a íocadh sa bhliain	(225)	(221)
	2,775	2,679

Aithníonn Foras na Mara gurb ionann méideanna agus sócmhainn a chomhfhreagraíonn don dliteanas neamhchistithe iarchurtha um pinsin ar fhoras na dtoimhdí a míníodh thuas agus roinnt imeachtaí san am a chuaigh thart. Ar na himeachtaí seo, tá tacaíocht reachtúil na scéime aoisliúntais agus an beartas agus an cleachtas atá i bhfeidhm maidir le maoiniú pinsean na seirbhíse poiblí, lena n-áirítear ranníocaíochtaí fostaithe agus an próiseas bliantúil meastacháin. Níl aon fhianaise ag Foras na Mara nach bhfreastalóidh an beartas maoinithe seo mar is gnách ar na suimeanna sin de réir an chleachtais reatha. B'ionann an tsócmhainn mhaoinithe iarchurtha le haghaidh pinsean amháil an 31 Nollaig 2009 agus €24.7 milliún (2008: €19.3milliún). Tá cainníochtú an dliteanais bunaithe ar na toimhdí Airgeadais a leagtar amach sa Nóta seo. Déantar na toimhdí a úsáidtear, atá bunaithe ar chomhairle ghairmiúil achtúire, a chomhairliú don Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia, ach ní chomhaontaítear iad go foirmiúil leis an Roinn.

	2009 €'000	2008 €'000
Anailís ar ghluaiseacht dliteanais le linn na bliana		
Easnamh ag tús na bliana	19,300	18,300
Costas Seirbhíse Reatha	1,900	1,900
Ús ar Dhliteanais Scéimeanna	1,100	1,000
(Gnóthachan)/Caillteanas achtúireach a aithnítear sa STRGL	2,625	(1,679)
Sochair a íocadh sa bhliain	(225)	(221)
Easnamh ag deireadh na bliana	24,700	19,300

18. Gealltanais Léasa

Léasanna Oibriúcháin

Rinne Foras na Mara na comhaontuithe léasa seo a leanas:

Sealbhaíonn Foras na Mara léasanna oibriúcháin i gcomhair Innealra, Trealamh agus Mótarfheithiclí. B'ionann an muirear ar na Cuntais Ioncaim agus Caiteachais in 2009 agus €57,057 (2008: €64,264).

Cuimsítear sna hoibleagáidí faoi léasanna oibriúcháin

	2009 €	2008 €
Ag dul in éag laistigh de 1 bhliain	57,057	64,264
Ag dul in éag idir 2 agus 5 bliana	0	0
Ag dul in éag ina dhiaidh sin	0	0

Áitíonn Foras na Mara teaghaisí faoi léas sna láithreacha a leanas:

Léas 1: 80 Sráid Fhearchair, Baile Átha Cliath 2 – cuireadh tús leis i 1993 ar feadh tréimhse 22 bliain. Déantar athbheithniú cíosa air gach cúig bliana. Déantar an cíos a athbheithniú gach cúig bliana, agus ní bheidh briseadh léasa ann go dtí deireadh an léasa in 2015.

Léas 2: Páirc Oifigí na Páirce Móire, Gaillimh – cuireadh tús leis i 1999 ar feadh tréimhse 25 bliain. Déantar athbheithniú cíosa air gach cúig bliana.

Léas 3: Trádstóras, Calafort na Gaillimhe – cuireadh tús leis in 2000 ar feadh tréimhse 25 bliain. Déantar athbheithniú cíosa air gach cúig bliana.

Is ionann an muirear cíosa as na trí léas seo agus €306,611 (2008: €306,611).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2009

18. Gealltanais Léasa (ar lean)

Cuimsítear sna hoibleagáidí faoi léas airgeadais

	2009 €	2008 €
Ag dul in éag laistigh de 1 bhliain	0	0
Ag dul in éag idir 2 agus 5 bliana	0	0
Ag dul in éag ina dhiaidh sin	306,611	306,611

19. Infheistíocht

Tá scairsheilbh 5% ag Foras na Mara i gcuideachta ar a dtugtar *Wavebob Ltd.* Bunaíodh an chuideachta seo chun coincheap a fhorbairt le Tonnfhuinneamh a sheachadadh. Is é €127,000 costas iomlán na hinfheistíochta. Ós rud é nach féidir luach na hinfheistíochta seo a mheas go cruinn, níl na scaireanna mar chuid den chaipiteal sa Chlár Comhardaithe.

20. Comhfhiontar: Marine Technical and Development Services Ltd. (MTDS)

Is comhpháirtí é Foras na Mara i gcuideachta chomhfhiontair, *Marine Technical and Development Services Ltd.*, a corpraíodh i 1998. Tá 51% den chaipiteal cothromais aige agus is le *Marine Technology Ltd.* (25%) agus scairshealbhóir eile (24%) an chuid eile. Tá MTDS lonnaithe i nGaillimh agus is é a phríomhghnó bainistíocht, soláthar foirne agus oibriú na n-árthaí taighde *Celtic Voyager* agus *Celtic Explorer*. Scoir MTDS dá chuid trádála an 5 Márta 2006. Cuireadh tús le foirceann deonach i mí na Nollag 2010 agus tabharfar chun críche é in 2011. Ní chuirfidh sé seo isteach ar chuntais an Fhorais.

21. Clár Leasanna

Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm ag an bhForas de réir na dtreoirínte a d'eisigh an Roinn Airgeadais faoi nochtadh leasa ag comhaltaí den Bhord agus tá an Foras tar éis cloí leis na nósanna imeachta sin. Ní raibh aon idirbhearta i rith na bliana ó thaobh ghníomhaíochtaí an Fhorais de ina raibh leas tairbhiúil ag comhaltaí den bhord.

22. Táillí an Bhoird agus Tuarastal an Phríomhfheidhmeannaigh

Chloígh an Foras leis an gCód nua Cleachtais um Rialú Comhlachtaí Stáit a d'fhoilsigh an tAire Airgeadais an 15 Meitheamh 2009. Ba é €150,712 Buntuarastal Bliantúil Phríomhfheidhmeannach Fhoras na Mara sa bhliain 2009. Níor fócadh faic leis an bPríomhfheidhmeannach faoi scéim phá i gcoibhneas le feidhmíocht ná níor fócadh sochair ar bith eile mar chuid de phacáiste luach saothair. Níl an Príomhfheidhmeannach i dteideal aon ruda lasmuigh de shamhail scéim na hearnála poiblí ó thaobh pinsin de.

Rinneadh na híocaíochtaí seo a leanas le comhaltaí Bhord Fhoras na Mara in 2009:

Comhalta Boird	Catagóir 3	Olltáillí 2009	Speansais 2009	Iomlán 2009
Jim Fennell	Cathaoirleach	13,066	423	13,489
Richard Flynn	Stiúrthóir	8,400	664	9,064
Terry Fleming	Stiúrthóir	6,330	2,520	8,850
Dairine Mac Fadden	Stiúrthóir	8,400	2,530	10,930
Michael Walsh	Stiúrthóir	8,400	1,842	10,242
Bernie Hannigan	Stiúrthóir	8,400	1,688	10,088
Eleanor O'Higgins	Stiúrthóir	8,400	839	9,239
Emer Rogan	Stiúrthóir	8,400	–	8,400
		69,796	10,506	80,302

23. Ceadú an Bhoird

Cheadaigh an Bord na ráitis airgeadais an 11 Samhain 2011.

Nótaí

www.marine.ie

Ceanncheathrú agus Saotharlanna

Foras na Mara
Rinn Mhíl
Órán Mór
Contae na Gaillimhe
Teil: +353 91 387 200
Facs: +353 91 387 201
R-phost: institute.mail@marine.ie

Oifigí agus Saotharlanna Réigiúnacha de chuid Foras na Mara

Foras na Mara
80 Sráid Fhearchair
Baile Átha Cliath 2
Teil: +353 1 476 6500
Facs: +353 1 478 4988

Foras na Mara
Furnace
Baile Uí Fhiacháin
Contae na Mhaigh Eo
Teil: +353 98 42300
Facs: +353 98 42340